

IZVEŠTAJ O RADU

**BEOGRADSKA
OTVORENA
ŠKOLA**
2021. GODINA

BOŠ
BEOGRADSKA
OTVORENA
ŠKOLA

**IZVEŠTAJ O RADU
BEOGRADSKA OTVORENA ŠKOLA
2021. GODINA**

BOLJE DRUŠTVO ZASNOVANO NA SLOBODI, ZNANJU I INOVACIJAMA

SADRŽAJ

SADRŽAJ	4
MISIJA, VIZIJA I VREDNOSTI BOŠ-A	5
STRUKTURA I STRATEŠKI RAZVOJ BOŠ-A	6
POSTIGNUĆA BOŠ-A	18
POSTIGNUĆA BOŠ-A	19
PROJEKTI I DONATORI	20
IZDANJA BOŠ-A U 2021. GODINI	25
BOŠ PORTALI	28
BOŠ PODKASTI	33
DONATORSKI PARTNERI	34
ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA I MEDIJI KOJE PODRŽAVAMO KROZ EKSPERTSKU, MENTORSKU I FINANSIJSKU PODRŠKU	36
PARTNERSKE ORGANIZACIJE I INSTITUCIJE	38
MREŽE I ČLANSTVA BOŠ-A U 2021. GODINI	39
OBRAZOVNI PROGRAM STUDIJE BUDUĆNOSTI	44
POLITIKAS DEBATE: NOVA NORMALNOST	51
AKADEMSKO SAVETOVANJE	52
KARIJERNO SAVETOVANJE	55
ENERGIJA, KLIMA I ŽIVOTNA SREDINA	57
UNAPREĐIVANJE ZAPOŠLJIVOSTI	73
EVROPSKE INTEGRACIJE	79
OMLADINSKA POLITIKA	82
DOBRO UPRAVLJANJE	83
ISTRAŽIVAČKE AKTIVNOSTI	85
CIVILNO DRUŠTVO	88
POSLOVNI SEKTOR – BOŠ BIZ	106
JAVNI SEKTOR	111
BOŠ TIM U 2021. GODINI	114
GRADOVI I OPŠTINE U KOJIMA SU SPROVOĐENE AKTIVNOSTI BOŠ-A U 2021. GODINI	115

MISIJA, VIZIJA I VREDNOSTI BOŠ-A

MISIJA

Beogradska otvorena škola (BOŠ) je neprofitna, obrazovna organizacija građanskog društva osnovana 1993. godine. BOŠ osnažuje ljudske resurse, unapređuje javne politike i jača kapacitete i podstiče dijalog između civilnog, javnog i poslovnog sektora u cilju izgradnje boljeg društva zasnovanog na slobodi, znanju i inovacijama.

VIZIJA

Bolje društvo zasnovano na slobodi, znanju i inovacijama.

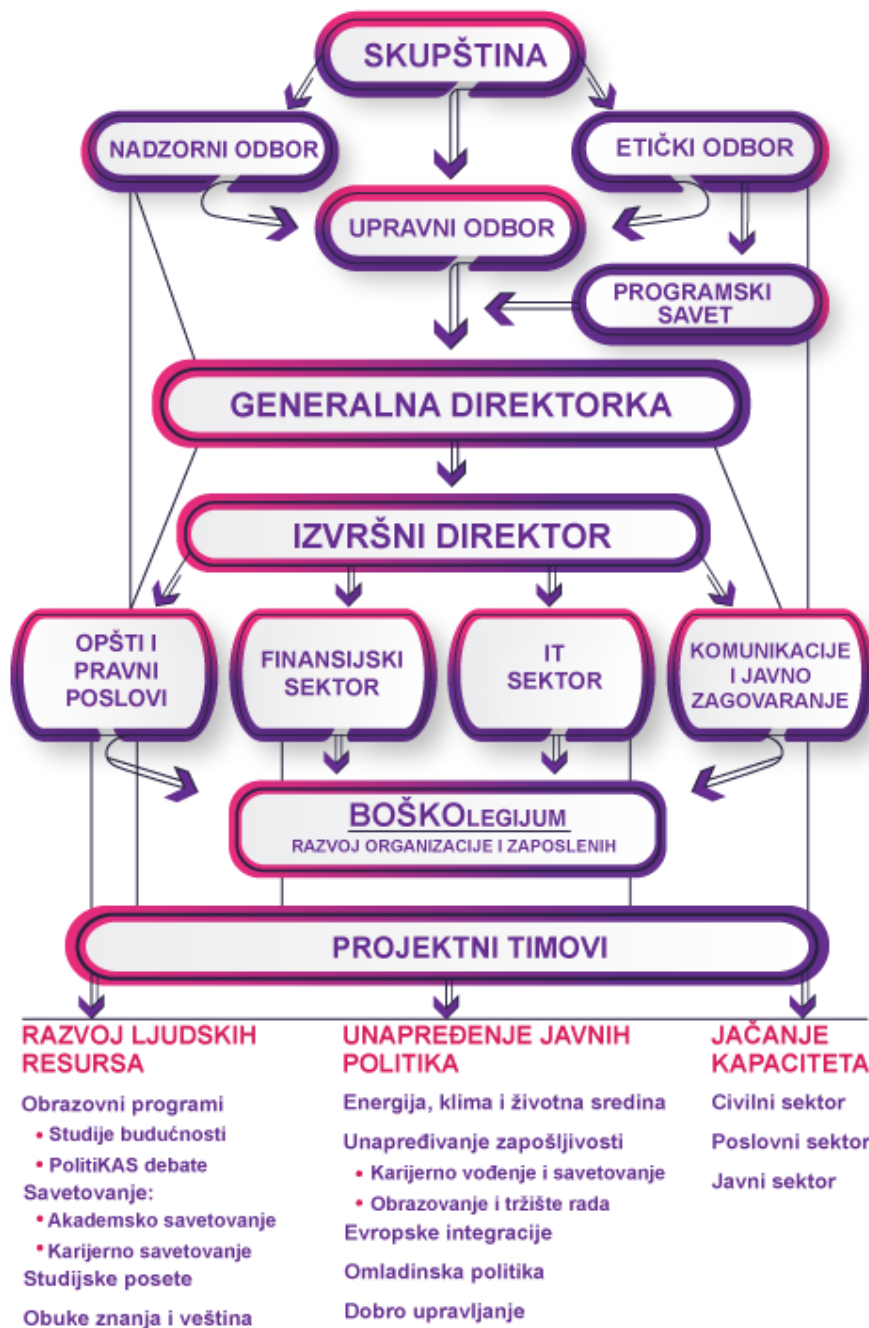
VREDNOSTI BOŠ-A

Beogradska otvorena škola poštuje principe rodno senzitivnog jezika i na taj način teži da doprinese podizanju svesti o značaju jednakosti žena i muškaraca. U skladu sa pravopisnim normama srpskog jezika, u Godišnjem izveštaju o radu upotrebljen je rodno senzitivni jezik kada je to jezička praksa dozvoljavala, te imenice koje su ostale u generičkom muškom rodu podrazumevaju i žene i muškarce.

STRUKTURA I STRATEŠKI RAZVOJ BOŠ-A

ORGANIZACIONA STRUKTURA

STRATEŠKI CILJEVI BOŠ-A

Strateški ciljevi Beogradske otvorene škole usmereni su na razvoj ljudskih resursa, unapređenje javnih politika i jačanje kapaciteta organizacija civilnog, javnog i poslovnog sektora.

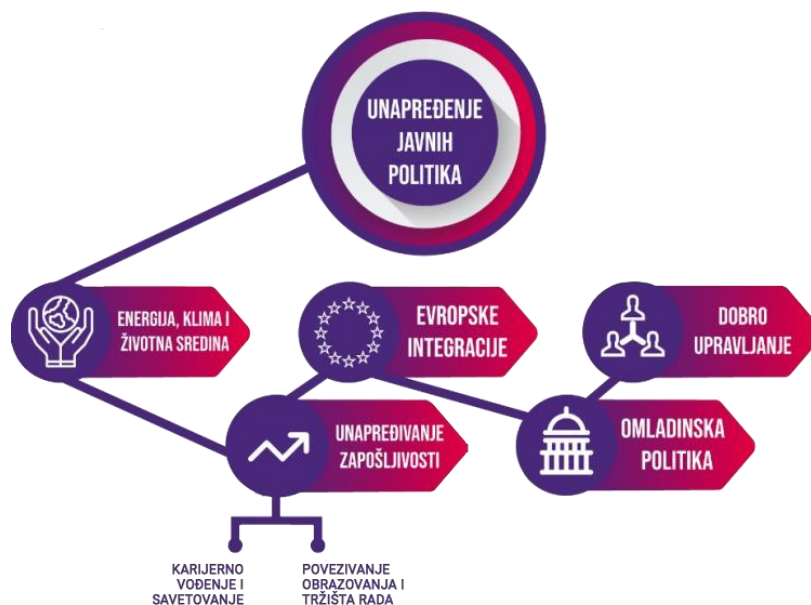
SC1 – Razvoj ljudskih resursa

Doprinjeti razvoju ljudskih resursa mladih, predstavnika javne uprave, civilnog društva, obrazovnog sistema i poslovnog sektora.

SC2 – Unapređenje javnih politika

Unaprediti proces razvoja, sprovođenja i poboljšati kvalitet javnih politika, zasnovanih na činjenicama i dokazima u prioritetnim oblastima, kroz kreiranje, javno zagovaranje i podršku u implementaciji, monitoringu i evaluaciji.

SC3 – Jačanje kapaciteta

Jačati kapacitete civilnog, javnog i poslovnog sektora pružanjem stručnih, inovativnih i kvalitetnih usluga.

FUNKCIONISANJE I UNAPREĐENJE RADA I ORGANIZACIJE

PANDEMIJA KORONAVIRUSA I NAŠ RAD

Beogradska otvorena škola je i u drugoj godini pandemije nastavila da prilagođava uslove rada najvišim bezbednosnim standardima, poštujući sve propisane mere zaštite na radu. Kvalitet i znanje, ali i odgovornost su jedne od osnovnih vrednosti BOŠ-a tako da je profesionalizam u radu uz poštovanje međuljudskih odnosa nastavio da bude imperativ, uprkos izazovnim zdravstvenim okolnostima.

SKUPŠTINA BEOGRADSKE OTVORENE ŠKOLE

Skupština Beogradske otvorene škole, koju čini 13 eminentnih pojedinaca iz našeg društva, održala je sednicu u junu 2021. godine. Skupština je usvojila dokumente kao što su Izveštaj o radu BOŠ-a za 2020. godinu, Finansijski izveštaj za 2020. godinu, Izveštaj Nadzornog odbora o poslovanju i predložila nove članove UO. Na sednici su izglasani [novi članovi Upravnog odbora BOŠ-a koje čine Alumnisti Beogradske otvorene škole](#), koji će u naredne dve godine donositi najvažnije strateške odluke i postarati se da se i nadalje u svakoj projektnoj i programskoj aktivnosti ispunjavaju BOŠ-ova misija i vizija. Skupštinom BOŠ-a predsedava Marinko Vučinić, a članovi i članice Skupštine su: Milorad Bjeletić, Vuk Delibašić, Vesna Đukić, Andrej Eror, Slobodan Marković, Zoran Miladinović, Tijana Nedeljković. Milan Sitarski, Marija Sokić, Davorka Tomanović Baralić, Refik Šećibović i Branko Vuksan.

NADZORNI I UPRAVNI ODBOR

U toku 2021. godine održana je sednica Nadzornog odbora, u okviru koje je izrađen Izveštaj Nadzornog odbora za 2020. godinu u skladu sa Finansijskim izveštajem BOŠ-a za 2020. godinu, završnim računom kao i revizorskim izveštajima. Izveštaj Nadzornog odbora za 2020. godinu je predstavljen na Skupštini BOŠ-a u junu 2021. godine i jednoglasno usvojen.

Svi članovi i članice Upravnog odbora deo su BOŠ Alumni zajednice, najveće alumni zajednice u Srbiji koja broji više od 1.300 uspešnih pojedinaca i pojedinki koji danas zauzimaju važne pozicije u poslovnom, javnom i civilnom sektoru. Sednice Upravnog odbora su održane tri puta – u septembru, oktobru i decembru 2021. godine. Na sednicama je diskutovano o obrazovnom programu Studije budućnosti – analizirane su evaluacije prethodne generacije u cilju planiranja određenih izmena u procesu prijave, prikupljanja finansijskih sredstava, generalno unapređivanje programa kao i njegovo usklađivanje sa potrebama studenata. Takođe je jedna od tema razgovora bilo planiranje programa obeležavanje 30 godina rada Beogradske otvorene škole.

Upravni odbor u ovom sazivu čine: prof. dr Slobodan Marković, predsednik Upravnog odbora Beogradske otvorene škole i redovni profesor Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu i Instituta za Evropske studije; Vladimir Cerović, predsednik Alumni organizacije Beogradske otvorene škole i regionalni direktor Business Network International DOO; prof. dr Jelena Jerinić, redovna profesorka na Pravnom fakultetu Univerziteta Union, Beograd; Nataša Nikolov, PR&Event menadžerka, Razvojni centar Microsoft, Srbija; prof. dr Vladimir Pavićević, politikolog i političar; Đorđe Petrić, direktor Servus Hanyang Group Europe; dr Rade Rakočević, finansijski investitor, vlasnik kompanija Senzal Capital i Moritz Eis; Jelena Šribar, HR direktorka, Mercator-S d.o.o.; Marinko Vučinić, predsednik Skupštine Beogradske otvorene škole.

STRATEŠKO PLANIRANJE ZA 2021. GODINU

Strateški plan Beogradske otvorene škole kreiran je za period 2019 – 2021, a u februaru 2020. godine realizovano je Strateško planiranje u okviru kog je analiziran Plan za 2020. godinu i kreiran Plan za 2021. godinu. Za svaki od tri strateška cilja postavljeni su očekivani rezultati i indikatori napretka, dok se ciljane vrednosti indikatora postavljaju na godišnjem nivou. Ukupno je za 2021. godinu postavljeno 168 ciljanih vrednosti indikatora očekivanih rezultata, a ostvareno je približno 70 odsto onoga što je planirano. Pri analizi ovih rezultata treba imati u vidu da su se postavljeni ciljevi u okviru oblasti razlikovali po tome koliko je bilo moguće uticati na njih sprovedenim aktivnostima. Neki ciljevi su više od drugih bili pod uticajem posledica pandemije. U narednom delu teksta detaljnije je predstavljen napredak u odnosu na očekivane rezultate sva tri strateška cilja.

Strateški cilj 1

Doprineti razvoju ljudskih resursa, pojedinaca kroz obrazovne programe, obuke, informisanje, savetovanje i studijske posete

- Podržano je unapređenje nivoa znanja i veština odabranih pojedinaca kroz jedinstveni, održivi multidisciplinarni program koji se bavi budućnošću. Prosečna ocena predavanja na programu *Studije budućnosti* bila je 4.3. Na program su upisani pojedinci koji dolaze sa 6 različitih fakulteta a jedan semestar je finansiran iz prikupljenih sredstava sa alumni donatorske žurke. Na osnovu evaluacija, unapređen je program praksi, a napredak je ostvaren i u pogledu razvijanja saradnje sa institucijama iz regiona i Evrope koje se bave dodatnim obrazovanjem.
- Ostvaren je doprinos unapređenju kapaciteta mladih lidera iz Srbije i regiona, time što je BOŠ tim učestvovao u realizovanju druge generacije PolitiKAS debata *Nova normalnost*.
- Podržano je unapređenje zapošljivosti i karijerni razvoj preko 1.000 mladih osoba, kroz radionice u srednjim školama, inovativne programe i onlajn karijerno savetovanje.
- Ostvaren je doprinos prepoznavanju BOŠ-a kao kontakt tačke za pojedince koji su zainteresovani za postdiplomske studije u inostranstvu - 250 pojedinaca je informisano o prilikama za postdiplomske studije u toku akademske godine. Pored toga, rađeno je na unapređenju saradnje sa partnerima u oblasti akademskog savetovanja: 30 univerziteta je informisano o mogućnostima saradnje na akademskom savetovanju.

Strateški cilj 2

Unaprediti proces razvoja, sprovođenja i poboljšati kvalitet javnih politika, zasnovanih na činjenicama i dokazima u prioritetnim oblastima kroz kreiranje, javno zagovaranje, podršku u implementaciji, monitoringu i evaluaciji

- Ostvaren je doprinos unapređenju javnih politika u oblasti dobrog upravljanja, energije, klime i životne sredine i zapošljivosti kroz učešće u radu šest radnih grupa za kreiranje zakonskih i strateških dokumenata i izradu četrnaest setova komentara na planska i normativna dokumenta.
- BOŠ je doprineo kvalitetnijem kreiranju i vođenju omladinske politike kroz učešće u četiri strateške i zagovaračke inicijative KOMS-a. Takođe, podržana je aktivna zagovaračka uloga mladih - pružena je podrška u osmišljavanju 6 zagovaračkih inicijativa mladih.
- Unapređena je metodologija za praćenje transpozicije i implementacije EU Acquis za poglavlje 27 na lokalnom nivou, koju primenjuje 16 OCD.
- Ostvaren je doprinos unapređenju debate među akterima koji prate proces evropskih integracija i razvoja evropskih politika kroz organizovanje regionalne konferencije Move.Link.Engage.
- U toku 2021. godine povećan je broj građana koji se informišu o procesu pristupnih pregovora kroz sadržaje koje kreira BOŠ, na šta ukazuje povećanje broja poseta za čak 63% na portalu Progovori o pregovorima, kao i više od 50 novih pretplatnika.

Strateški cilj 3

Jačati kapacitete civilnog, javnog i poslovnog sektora pružanjem stručne podrške i inovativnih usluga

- BOŠ je doprineo unapređenju održivosti delovanja odabranih organizacija civilnog društva i medija u Srbiji, tako što je kroz BOŠ programe finansijsku podršku dobilo 67 organizacija civilnog društva, 20 neformalnih grupa i 14 medija. Kontinuiranu ekspertsku i mentorsku podršku je ukupno dobilo 106 organizacija civilnog društva i medija. Ostvaren je doprinos jačanju kapaciteta organizacija civilnog društva i medija za učešće i praćenje procesa evropskih integracija i informisanje građana o tome.
- Organizacije civilnog društva su osnažene da učestvuju u procesu kreiranja/izmene propisa i preuzimanje zagovaračke uloge, kao i za delovanje u oblastima energetike, klimatskih promena i zaštite životne sredine.
- U toku 2021. godine, ostvaren je doprinos jačanju kapaciteta javnog sektora u oblasti zapošljivosti i zapošljavanja i omladinske politike. Osnaženo je ukupno 67 srednjih škola i 22 predstavnika državne uprave i lokalne samouprave kroz obuke BOŠ-a.
- Unapređena je saradnja sa poslovnim sektorom. Unapređena je saradnja sa 5 kompanija. Preko 50 predstavnika poslovnog sektora unapredilo je svoja znanja u okviru oblasti održivog razvoja i procesa evropskih integracija. Realizovano je četiri inicijative u saradnji predstavnika poslovnog i civilnog sektora i organizovano je i četiri događaja koja okupljaju predstavnike sva tri sektora i promovisana je saradnja sektora.

BOŠ KOLEGIJUM (BOŠKO)

Kolegijum BOŠ-a (*BOŠko*), koji je počeo sa radom 2014. godine, ima za cilj unapređenje interne komunikacije i celokupnog rada Beogradske otvorene škole. *BOŠko* čine izabrani predstavnici programskih i projektnih timova iz oblasti kojima se BOŠ bavi. Tokom 2021. godine nastavio je sa aktivnim radom na planiranju tekućih aktivnosti BOŠ-a saradnjom timova i koordinacijom ciljeva organizacije, naročito uzimajući u obzir pandemiju i prelazak na fleksibilnije oblike rada - osiguravajući kvalitet svih aktivnosti kojima se BOŠ bavi. U 2021. godini, održano je ukupno 23 sastanka.

FINANSIJSKI SEKTOR

Finansijski sektor Beogradske otvorene škole je u 2021. godini uspešno registrovao sve poslovne promene i sproveo zadatke proistekle celokupnim poslovanjem organizacije u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, kao i Pravilnikom o javnim nabavkama i finansijskim procedurama BOŠ-a. Ove aktivnosti rezultiraće objavljivanjem finansijskog izveštaja BOŠ-a za 2021. godinu, koji će biti javno dostupan na APR-u, kao i na zvaničnom sajtu BOŠ-a. Zbog promene kontnog plana u januaru 2022. godine, koji se primenjuje u završnom računu za prošlu godinu, Izveštaj će biti predat najkasnije do kraja marta 2022. godine.

Uspešno je sprovedena revizija finansijskog izveštaja regionalnog trogodišnjeg projekta sa grant šemom, dok se u narednom periodu, nakon predaje završnog računa, planira i revizija celokupnog poslovanja BOŠ-a i finansijskog izveštaja za 2021. godinu.

U 2021. godini, završeno je i započeto finansijsko izveštavanje 20 projekata. Osim toga, finansijski sektor organizacije realizovao je aktivnosti i na pet projekata koji obuhvataju grant šeme, a uspešno je rađeno i na obradi, analizi i oceni ispravnosti finansijskih izveštaja 104 partnera i grantista, na mesečnom, periodičnom i finalnom nivou.

S obzirom na to da BOŠ pruža stručne i inovativne usluge jačajući kapacitete civilnog, javnog i poslovnog sektora, finansijski sektor je proprativši te aktivnosti, izvršio analizu troškova, izdao i naplatio 123 raznorodne fakture.

U 2021. godini izvršena je i reorganizacija rada i usvojene su nove procedure rada unutar samog sektora koje će omogućiti nesmetano funkcionisanje celokupnog poslovanja BOŠ-a u redovnim uslovima, kao i u uslovima pandemije.

KOMUNIKACIJE I JAVNO ZAGOVARANJE

Komunikaciona strategija Beogradske otvorene škole ima za dugoročni cilj uspostavljanje unificirane eksterne komunikacije kroz tri strateška cilja – razvoj ljudskih resursa, unapređenje javnih politika i jačanje kapaciteta civilnog, poslovnog i javnog sektora. Beogradska otvorena škola ima svoje aktivne naloge na sledećim društvenim mrežama: [Facebook](#), [Instagram](#), [LinkedIn](#) i [YouTube](#) kao i podkast platformama poput [Spotify](#).

Pored zvaničnog veb-sajta organizacije komunicira za zainteresovanom javnošću putem platformi: [BOŠ Karijera](#), [Mingl](#), [Progovori o pregovorima](#), [Radne prakse](#), [Move.Link.Engage](#), [Transformator](#), [Dijalog promena](#) i [Aktivni građani](#). Pored navednih kanala komunikacije, imejling marketing je deo komunikacione strategije BOŠ-a pa su i u 2021. godini unapređene platforme za imejling kampanje, newsletter-e i publikacije kao i struktura online platformi kako bi se olakšala SEO optimizacija.

Tokom 2021. godine, praćenjem komunikacione strategije, ojačani su kanali komunikacije BOŠ-a na društvenim mrežama i putem sajta kroz konstantni rast reach i engagement metrika, većim brojem pratilaca, a takođe je povećana vidljivost BOŠ projekata i usluga. Ukupan broj poseta veb-sajtovima i platformama je iznosio preko 1.150.000 dok je ukupan doseg kampanja na društvenim mrežama 10.278.430.

U 2021. godini razvijena su i unapređenja i dva nova audio-video formata – Reels na Instagramu i podkast serijali. Na društvenoj mreži Instagram razvijen je novi format – Reels, u skladu sa transformacijom ove mreže i njenog algoritma koji sve više preferira kratke video sadržaje, kao i osluškivanjem navika i potreba korisnika koji češće konzumiraju video sadržaj nego bilo koji drugi. BOŠ je izradio četiri nova podkast serijala sa različitim tematskim konceptom – *Druga strana priče*, *Dijalog o promenama*, *Korak za iskorak* i *Požuri polako*. Ukupna slušanost serijala je 1.822 i postaju sve popularniji, pre svega zbog slobode govora i načina konzumacije.

Posebno je unapređena saradnja sa tradicionalnim i elektronskim medijima, kako na nacionalnom tako i na lokalnom nivou. Organizovan je online doručak za medije, ostvareno je preko 210 medijskih objava u štampanim i online medijima, i obezbeđeno više od 20 TV gostovanja.

Pregled kanala komunikacije Beogradske otvorene škole na - Website i online portali

Website/ Online portal	Broj poseta
Beogradska otvorena škola	237.922
BOŠ Karijera	724.385
Mingl	48.558
Progovori o pregovorima	50.387
Radne prakse	7.099
Move.Link.Engage	8.625
Transformator	20.524
Dijalog promena	17.551
Aktivni građani	37.849
Ukupno	1.152.900

Pregled kanala komunikacije Beogradske otvorene škole – društvene mreže

Platforma	Stranica	Broj pratilaca
Facebook	Beogradska otvorena škola	15.325
Instagram	Beogradska otvorena škola	3.727
	Mingl	2.277
Podcast	Beogradska otvorena škola	1.822
LinkedIn	Beogradska otvorena škola	2.005
YouTube	Beogradska otvorena škola	170
Ukupno		25.326

OPŠTI I PRAVNI POSLOVI

Beogradska otvorena škola je, pored obaveznih zakonom propisanih procedura, razvila dodatne interne procedure i kreirala Pravilnik o zaštiti podataka o ličnosti u 2021. godini.

BOŠ je jedna od retkih organizacija koja ima usvojen Etički kodeks i Kodeks rodne ravnopravnosti. Pored toga, postoji set dokumenata i pravilnika razvijenih sa ciljem olakšane interne i eksterne saradnje poput: Pravilnika o javnim nabavkama i finansijskim procedurama, Pravilnika o upravljanju rizicima i kriznom menadžmentu, Pravilnika o unutrašnjem uzbuđivanju kao i dokumenata koja se odnose na bezbednost i zdravlje na radu i zaštitu od požara. Pored toga, kreirano je 150 pojedinačnih pravnih akata – ugovora o radu, odluka, rešenja, obaveštenja, sporazuma i slično.

UNAPREĐENJE RESURSA

Razvoj zaposlenih i kompetencije

BOŠ kontinuirano ulaže u razvoj zaposlenih, pa su tokom 2021. godine zaposleni u Beogradskoj otvorenoj školi učestvovali u 87 seminara i konferencija, treninga, webinaru, radionica i ostalih javnih događaja, što je rezultiralo podizanjem kapaciteta za preko 40 zaposlenih u različitim oblastima.

Zaposleni u Beogradskoj otvorenoj školi učestvovali su kao govornici na pet međunarodnih konferencija. Zaposleni su slušali 45 obuka, od toga 11 interno - predavači su bili zaposleni u Beogradskoj otvorenoj školi, koji su prenosili znanje svojim kolegama.

U toku prethodne godine održano je više od 80 javnih događaja, treninga i radionica. Treninzi su održani sa ciljem jačanja kapaciteta zaposlenih u sledećim oblastima: liderstvo i mentorstvo, kreiranje sadržaja na društvenim mrežama, finansijsko upravljanje projektima, strateško planiranje.

Rezilijentnost rada

Rezilijentnost rada organizacije civilnog društva odnosi se na sposobnosti da se adekvatno i pravovremeno odgovori na unutrašnje i spoljašnje izazove. *The Resiliency+ Framework*, čiji je i BOŠ deo, kreiran je sa ciljem da se odgovori na izazove sužavanja prostora za delovanje sa kojim se suočava civilni sektor u Srbiji odnosno jačanje rezilijentnosti organizacija u aspektima koji se odnose najviše na kršenje ljudskih prava i ugrožavanje demokratije.

Kroz ovaj projekat, BOŠ tim je radio na analizi ekosistema civilnog prostora u Srbiji i mapiranja eksternih izazova. Uz mentorsku podršku, identifikovani su i interni izazovi - procedure, procesi i teme na kojima je neophodno raditi u narednom periodu kako bi se, uz adekvatnu strategiju, unapredila interna rezilijentnost i dodatno pokrenuli potencijali za dalji razvoj organizacije. Sprovedenim aktivnostima BOŠ će ojačati sopstvene kapacitete i resurse u okruženju sužavanja prostora za delovanje civilnog društva, a sve ove aktivnosti biće realizovane do jula 2022. godine.

Onboarding proces

Beogradska otvorena škola je aktivno razvijala interne procedure i tokom 2021. godine. Pandemija izazvana koronavirusom uticala je na izmene u načinu rada i obavljanju poslova, pa je proces onboarding-a održan u potpunosti online.

Deset kolega i koleginica je steklo nova znanja i veštine kroz osam obuka u okviru osnovnih pravila i procedura BOŠ-a, poslovne komunikacije, organizacije događaja i studijskih poseta. Sam proces je kreiran tako da odgovara organizacionoj kulturi BOŠ-a, u cilju veće integrisanosti u BOŠ tim. Sve obavezne obuke su snimljene i postavljene na internu platformu, kako bi kolege imale pristup svim neophodnim sadržajima.

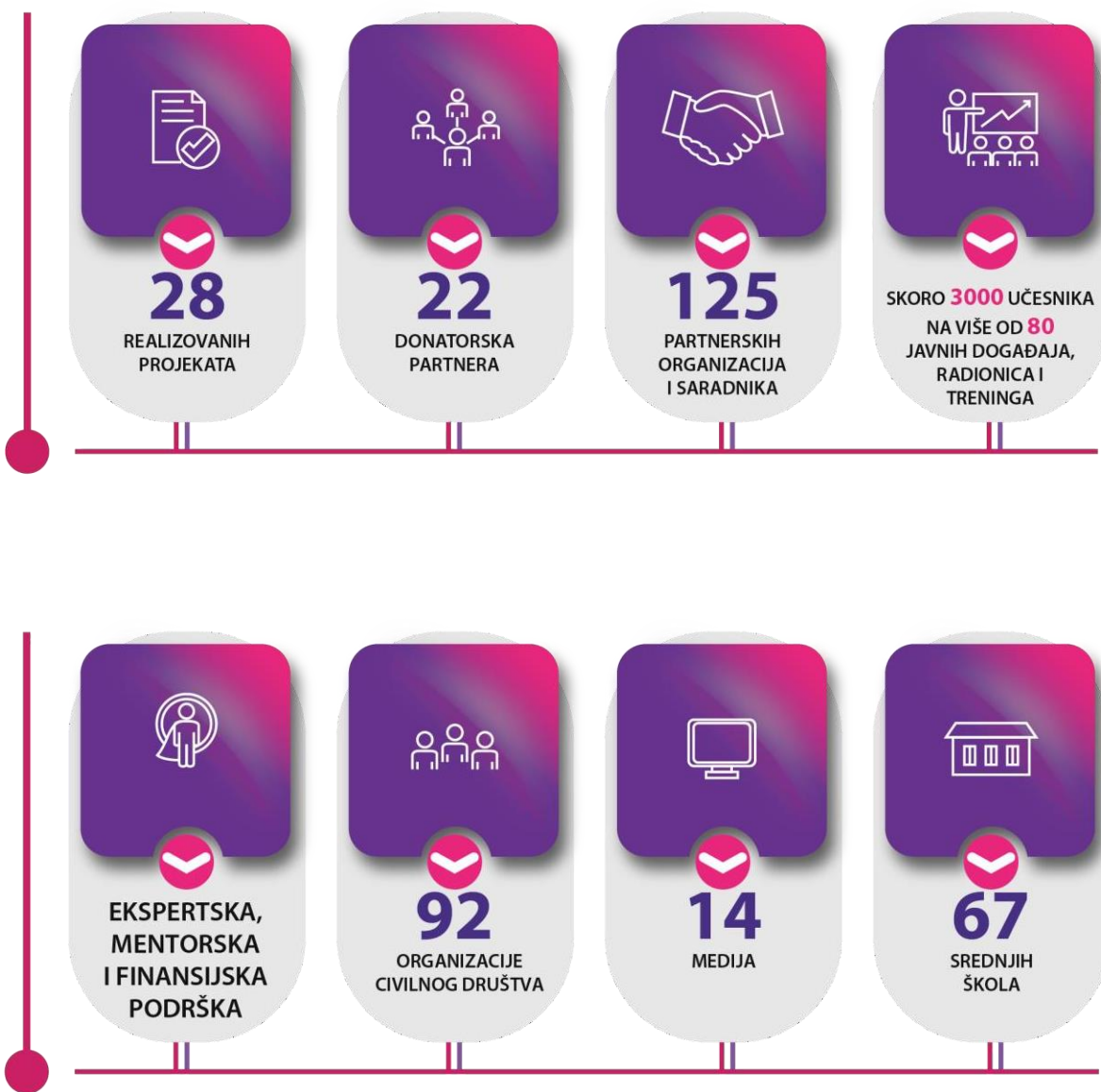
Nakon formalno završenog procesa i dodatne mentorske podrške, novi član BOŠ tima je u potpunosti osposobljen za obavljanje svakodnevnih zaduženja, bez obzira na poziciju i tim u kojem je angažovan.

Tehnička opremljenost i biblioteka

BOŠ je u 2021. godini u smislu tehničke opremljenosti uložio u nabavku dva nova fajl servera što je omogućilo bržu razmenu fajlova i podiglo sigurnost sistema. Kupljena su i tri nova desktop računara za novozaposlene, a unapređen je podkast studio kvalitetnijom zvučnom izolacijom i pro verzijom audio mixera. Svi zaposleni su opremljeni web kamerama i pratećom opremom što olakšava rad i komunikaciju u uslovima pandemije i fleksibilnog načina rada.

Tokom 2021. godine, kao i do sada, biblioteka je bila dostupna bivšim i sadašnjim studentima, kao i predavačima i prijateljima BOŠ-a. BOŠ biblioteka je uvrstila u svoj fond dvadeset novih izdanja od kojih je deo novih publikacija poklon bivših studenata, prijatelja i saradnika BOŠ-a. Kupljene knjige, pored održavanja aktuelnosti bibliotečkog fonda, ujedno koriste zaposlenima da što stručnije obavljaju svoja zaduženja po projektima i unapređuju znanja iz određenih oblasti. Biblioteka Beogradske otvorene škole nalazi se u sklopu BOŠ kluba.

POSTIGNUĆA BOŠ-A

POSTIGNUĆA BOŠ-A

PROJEKTI I DONATORI

1. Projekat: *Aktivni građani - bolje društvo: zagovaranjem ka saradnji i demokratskom razvoju*
Donator: Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID)

2. Projekat: *BOŠ Karijera*
Beogradska otvorena škola

3. Projekat: *Akademsko savetovanje i administriranje programa stipendija*
Donator: Centralno-evropski univerzitet – CEU

4. Projekat: *Izazovi dijaloga: Perspektive alumnista Fondacije za otvoreno društvo na Zapadnom Balkanu*
Donator: Fondacija za otvoreno društvo

5. Projekat: *Inovativna saradnja između organizacija civilnog društva i lokalnih samouprava*
Donator: HELVETAS Swiss Intercooperation Serbia

6. Projekat: *Ciljevi održivog razvoja na lokalnom nivou u Srbiji*
Donator: Nemačka organizacija za međunarodnu saradnju

7. Projekat: *Civilno društvo za unapređenje procesa pristupanja Srbije Evropskoj uniji*
Donator: Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA)

8. Projekat: *Connect! Povezivanje karijernog vođenja i savetovanja i razvoja ljudskih resursa u kompanijama kroz visoko obrazovanje i obuke*
Donator: Erasmus +

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

9. Projekat: *Energetska tranzicija u Srbiji*
Donator: Evropska fondacija za klimu

10. Projekat: *Institucionalna podrška Fonda braće Rokfeler programskoj oblasti Energija, klima i životna sredina (RBF 19)*
Donator: Fond Braće Rokfeler

11. Projekat: *Konsultanti za savetodavne usluge brzog reagovanja na COVID-19 u okviru paketa solidarnosti 2*
Donator: Evropska banka za obnovu i razvoj

12. Projekat: *E4NEETs - Jačanje struktura podrške mladima u NEET situaciji u oblasti preduzetništva*
Donator: Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

13. Projekat: *Lokalni akteri za čistu energiju i vazduh*

Donator: Evropska fondacija za klimu

14. Projekat: *Move.Link.Engage konferencija*

Donator: TACSO - Tehnička pomoć organizacijama civilnog društva na Zapadnom Balkanu i u Turskoj i Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA)

15. Projekat: *Obrazovni program Studije budućnosti*

Program je finansiran od strane Beogradske otvorene škole i uz podršku alumni donacija.

16. *PolitiKAS debate: Nova normalnost*

Donator: Fondacija Konrad Adenauer (KAS) i Eduardo Frei Fondacija

17. Projekat: *Portal za mlade – Mingl*

Beogradska otvorena škola

18. Projekat: *VII Sajam karijernog vođenja i savetovanja*

Donator: Coca-Cola HBC

19. Projekat: *Reforma javnih finansija – Agenda 2030: Platforma za opštedruštveni dijalog: „Održivi razvoj za sve“*

Donator: Vlade Švajcarske i Nemačke, implementacioni partner Nemačka organizacija zameđunarodnu saradnju (GIZ)

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

20. Projekat: *Platforma za odgovorno upravljanje javnim finansijama (Enhancing the Capacities of CSOs and Journalists to Monitor and Report Corruption and Misuse of Public Finances)*

Donator: Program Ujedinjenih nacija za razvoj

21. Projekat: *Energetske zadruge*

Donator: Evropska fondacija za klimu

22. Projekat: *Zeleni inkubator – razvoj kompetentnog civilnog društva za podršku primene pravnih tekovina Evropske unije u oblasti zaštite životne sredine*

Donator: Evropska unija, Fondacija Fridrih Ebert, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog

23. Projekat: *Zaštiti privatnost - odupri se pritisku*

Donator: Evropska unija

24. Projekat: *The Resiliency+ Framework*
Donator: PartnersGlobal

25. Projekat: *Ujedinjeni Balkan za čist vazduh*
Donator: Evropski fond za Balkan

26. Projekat: *Jačanje okvira za praćenje i izveštavanje o sprovođenju Agende 2030 u Republici Srbiji - Dimenzija zaštite životne sredine*
Donator: Program Ujedinjenih nacija za životnu sredinu (UNEP)

27. Projekat: *Dijalog promena: Podrška reformama kroz saradnju organizacija civilnog društva i javnih vlasti*
Donator: Evropska unija

28. Projekat: *Mladi i mediji za demokratski razvoj*
Donator: Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju (Sida)

IZDANJA BOŠ-A U 2021. GODINI

Zbornik završnih radova studenata i studentkinja generacije 2019/2020 Studija budućnosti, 2021

Osmi godišnji izveštaj iz senke Koalicije 27 „Poglavlje 27 u Srbiji: Napredak pod ključem”, 2021

REČ, DVE O ODRŽIVOM RAZVOJU

Publikacija „Reč-dve o održivom razvoju“, 2021

Analiza zakonodavnog okvira kvaliteta vazduha u Srbiji, 2021

Balkans United for Clean Air, 2021

Prikaz Godišnjeg Izveštaja o stanju kvaliteta vazduha u Republici Srbiji za 2020. godinu:

Šta smo disali između dva septembra? 2021

Implementing the Green Agenda for the Western Balkans, 2021

Vodič za digitalnu bezbednost mladih – Zaštita privatnosti i sprečavanje digitalnog nasilja, 2021

Vodič „Inicijative za održivu budućnost – Inovativni pristupi za saradnju civilnog i poslovnog sektora“, 2021

BOŠ PORTALI

BEOGRADSKA OTVORENA ŠKOLA

Zvanični sajt [Beogradske otvorene škole](#) je najvažniji alat komunikacije na kome se nalaze sve informacije o radu organizacije, viziji, misiji i strukturi, kao i relevantni izveštaji i dokumenta. BOŠ sajt sadrži i segmente o zaposlenima, aktuelnim realizovanim projektima, publikacijama, postignućima, partnerima i saradnicima, a jednostavnim pregledom dostupan je uvid u ostale BOŠ portale. Na osnovu tri strateška cilja, portal sadrži tri najvažnije kategorije: razvoj ljudskih resursa, unapređenje javnih politika i jačanje kapaciteta, koji detaljnije predstavljaju ciljeve svake od programskih oblasti, kao i pojedinačne aktivnosti i rezultate. Sajt se ažurira na dnevnom nivou, tako da su posetiocima dostupne najnovije informacije o aktuelnim konkursima i najavama događaja, kao i vesti koje se odnose na projektne aktivnosti svakog tima. Zvanična internet prezentacija koncipirana je tako da sve aktivnosti organizacije čini transparentnim i razumljivim široj javnosti. Svakodnevnom kreiranjem vesti i najava, BOŠ je edukovao i informisao čitaoce i ponudio im konutinuirani kvalitetan sadržaj koji je doveo do povećanja poseta, ali i angažovanja čitaoca, te značajno poboljšao online reputaciju. BOŠ portal je u toku 2021. godine imao 237.922 poseta i 98.080 novih korisnika, a pored srpske, sve informacije su dostupne i na engleskoj verziji sajta. Sav kreirani sadržaj imao je konzistentne poruke koje su korisnici prepoznavali, što je, uz povećanje vidljivosti, uticalo i na učvršćivanje odnosa poverenja i razvijanje prepoznatljivosti BOŠ-ovih aktivnosti.

BOŠ
BEOGRADSKA
OTVORENA
ŠKOLA

BOŠ KARIJERA

[BOŠ Karijera](#) je prvi besplatni karijerni online sistem u Srbiji, lansiran 2011. godine, sa ciljem pružanja podrške i osnaživanja srednjoškolaca i drugih korisnika za samostalno i sistemsko upravljanje karijerom. Korisnici portala su srednjoškolci, mladi, ali i nastavnici, roditelji i stručnjaci koji se bave karijernim vođenjem i savetovanjem. U protekloj godini, BOŠ Karijera imala je 52.188 registrovanih korisnika. Od tog broja, čak 4.414 je uradilo sva tri testa, 7.966 pojedinaca je oodabralo svoja zanimanja, a 5.606 odabralo željeno obrazovanje. Takođe, tokom 2021. godine ažurirana je baza fakulteta i visokih škola. Baza zanimanja je dopunjena novim sadržajima i ažurirano je preko 200 zanimanja novim informacijama. Opisi zanimanja su prilagođavani trenutnoj situaciji na tržištu rada. Napisana su i objavljena 42 teksta o novim zanimanjima, o prilikama za prakse i volontiranje, kao i o aktuelnim konkursima za posao. Platforma BOŠ Karijera je u 2021. zabeležila 215.958 ukupnih korisnika i 724.385 pregleda;

BOŠ karijera

RADNE PRAKSE

Portal *Radne prakse* predstavlja glavno čvorište svih važnih informacija o kvalitetnim radnim praksama. Veb-sajt radneprakse.bos.rs sadrži sve relevantne informacije, istraživanja, analize i dokumenta od važnosti za kvalitetno uređivanje oblasti radnih praksi. Na portalu je moguće pogledati javnu raspravu o Nacrtu zakona o radnoj praksi sprovedenoj u Beogradu, čitati Zakon o radnoj praksi i pristupiti prethodno sprovedenim istraživanjima od strane tima Beogradske otvorene škole. Platforma Radne prakse je u 2021. zabeležila 2.325 korisnika i 7.099 pregleda.

Закон
о радној
пракси

MOVE.LINK.ENGAGE.

Move.Link.Engage je portal Beogradske otvorene škole posvećen istoimenoj konferenciji koja već sedam godina predstavlja forum za otvorene diskusije i mesto okupljanja stručnjaka iz civilnog, javnog, poslovnog sektora, kao i predstavnika nacionalnih, regionalnih i EU institucija.

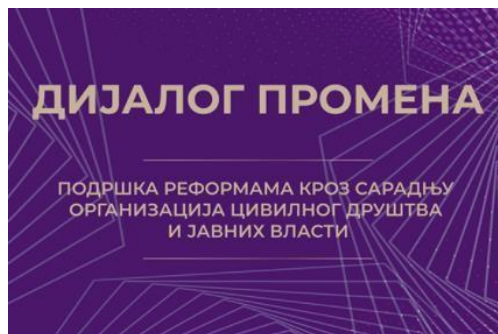
Portal Move.Link.Engage. je u 2021. redizajniran u skladu sa vizuelnim identitetom konferencije i prilagođen korisnicima koji na njemu lako mogu pronaći detaljne informacije o govornicima koji učestvuju na konferenciji, agendi konferencije kao i o našim donatorima i portalima. Novi segment dodat redizajnom sajta jeste *MLE kroz godine* u kome posetioci sajta mogu videti kako je izgledala Move.Link.Engage. konferencija prethodnih sedam godina, koje teme su bile aktuelne kao i koliko je učesnika bilo deo konferencije. Takođe, u sekciji [Vesti](#), posetioci sajta se mogu informisati o najvažnijim događajima u vezi sa temom konferencije, kao i o tome kako su izgledale prethodne MLE konferencije. Na MLE sajtu, u okviru segmenta [Agenda](#), korisnici mogu pronaći linkove ka snimcima panel diskusija sa prošlogodišnje konferencije održane u hotelu Zira u periodu od 21 – 22. septembra. Za vreme promocije MLE kampanje (avgust i septembar 2021. godine), sajt je imao 8.625 pregleda i 2.096 korisnika.

2021 | MOVE.
LINK.
ENGAGE

DIJALOG PROMENA

Za potrebe eksterne komunikacije sa javnošću i interne komunikacije sa partnerima na projektu *Dijalog promena: Podrška reformama kroz saradnju organizacija civilnog društva i javnih vlasti*, BOŠ je razvio platformu [Dijalog promena](#).

Platforma je čvorište svih informacija o implementaciji projekata, radu projektnih i programskih partnera u unapređenju postojećih i razvijanju novih pristupa u dijalogu zainteresovanih strana koji je zasnovan na uzajamnom razumevanju i partnerstvu, kao i projektnih aktivnosti koje su usmerene ka jačanju kapaciteta OCD za uključivanje i uticaj na reformske procese u Srbiji. Osim toga, intranet platforma služi za programsko i finansijsko izveštavanje partnera, ali i preuzimanje potrebnih materijala u tom cilju. U 2021. godini, platforma je zabeležila 17.551 pregleda i 7.134 korisnika

PROGOVORI O PREGOVORIMA

Portal [Progovori o pregovorima](#) nastao je 2013. godine u okviru istoimene inicijative, i od tada ima za cilj da građanima Srbije približi i objasni proces evropskih integracija. Na portalu Progovori o pregovorima objavljujemo aktuelne informacije o stanju evropskih integracija u Srbiji, regionu i dešavanjima u Evropskoj uniji.

Imajući u vidu značaj koji proces evropskih integracija ima za Srbiju, BOŠ je povezo portal Progovori o pregovorima sa aktivnostima koje se sprovode u okviru projekta „Civilno društvo za unapređenje pristupanja Srbije Evropskoj uniji”. Sajt [eupregovori.bos.rs](#) ažuriran je na dnevnom nivou, a novosti na polju evropskih integracija objavljuju se u pet kategorija: Vesti, U fokusu, Intervju, Analize i Važno je. Osim pomenutih kategorija, na sajtu su dostupni podaci o dosadašnjem toku pristupnih pregovora Srbije i Evropske unije uključujući sva dokumenta koja su relevantna za proces - sporazume, ugovore, izveštaje Evropske komisije, pregovaračke pozicije. Tokom 2021. godine, sajt je imao 50.387 poseta.

U 2021. godini BOŠ je redizajnirao sajt Progovori o pregovorima, čime je portal unapređen tehnički i vizuelno, a pronalaženje informacija i korišćenje sajta je značajno olakšano. Redizajnom je izmenjen i dosadašnji logo portala, dodate su dve sekcije koje se odnose na revidiranu [Metodologiju](#) vođenja pregovora kao i deo o Instrumentu pretpristupne podrške za period 2021-2027, [IPA III](#). Kreiran je i infografik koji daje detaljne informacije o pregovaračkim klasterima i pregovaračkim poglavljima koja su njima obuhvaćena. Takođe, u 2021. godini kreirane su četiri kvartalne [hronologije](#) koje prikazuju tok pregovora Srbije i Evropske unije, dajući vremenski pregled toka pregovora.

Tokom iste godine povećan je broj autorskih tekstova i analiza na portalu Progovori o pregovorima s ciljem što boljeg informisanja javnosti o najvažnijim temama u vezi sa evropskim integracijama Srbije. Neke od tema ticale su se izbornih uslova, održanih samita Evropske unije i Zapadnog Balkana, vizne liberalizacije, kao i inicijative Otvoreni Balkan.

MINGL

[Portal Mingl](#) nastao je 2007. godine, sa ciljem da srednjoškolcima/kama ponudi pregled informacija o studiranju, stipendijama, volontiranju, kursovima, radionicama i seminarima, na osnovu kojih oni mogu aktivno da razmišljaju o svom obrazovanju, profesionalnom razvoju i karijeri. Tokom prvih šest godina rada, Mingl je informisao srednjoškolce/ke, a vremenom je, rastući i razvijajući se zajedno sa svojim čitaocima, počeo da se bavi temama koje su namenjene svim kategorijama mladih.

Mingl saraduje sa Unijom srednjoškolaca Srbije, omladinskim portalima Youth.rs i Youth Vibes, kao i sa DW Akademijom i N1 televizijom. Portal sadrži 5 kategorija: Konkursi, Najave, Budi u toku, Mingl kutak i Mladi i mediji. Portal Mingl je, između ostalog, članica i jedan od osnivača Asocijacije onlajn medija, prvog udruženja te vrste u regionu, zajedno sa 20 drugih internet portala iz svih delova Srbije.

Najznačajnija kategorija na sajtu je rubrika Mingl kutak, u kojoj se objavljuju autorski tekstovi članova/ca redakcije Mingl. Autori i autorke tekstova na Minglu su mladi iz cele Srbije, a sadržaj prilagođen mladima se ažurira na dnevnom nivou. Naša dopisnička mreža broji više od 30 mladih, koji su se uključili u rad redakcije Mingla.

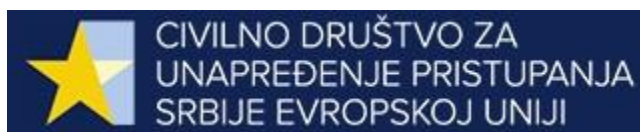
Gradovi u kojima se portal Mingl najviše čitao bili su Beograd, Novi Sad, Niš, Kragujevac, Čačak, Pančevo, Kraljevo Subotica i Zrenjanin. Pokretanjem programa „Mladi i mediji za demokratski razvoj“ u 2021. godini Mingl je ujedno postao i platforma za izveštavanje partnerskih projekata, te uticao na povećanje vidljivosti njihovih aktivnosti. Na taj način, Mingl je neosporno dobio nove čitaoce i čitateljke i u gradovima poput Bujanovca, Bečeja i Kruševca.

Tokom 2021. godine, Mingl je imao 23.283 korisnika, preko 500 novih objava u svim kategorijama i ukupno 48.558 poseta. U toku 2021. godine, na Minglu smo saradivali sa velikim brojem organizacija koje su kroz naše kanale komunikacije došle do veće vidljivosti. Osim toga, mlade smo informisali o događajima i prilikama za mlade. Kako mladi slobodno vreme najviše provode na društvenim mrežama, Mingl poseduje i svoj Instagram nalog sa preko 2 200 pratilaca, koji služi kao još jedan kanal komunikacije na kom mladi mogu da dođu do tačnih i kvalitetnih informacija o temama koje su značajne i zanimljive za njih.

TRANSFORMATOR CIVILNOG DRUŠTVA

Platforma [Transformator civilnog društva](#) je kreirana na početku projekta „Civilno društvo za unapređenje pristupanja Srbije Evropskoj uniji“. Cilj platforme je da olakša komunikaciju i pruži neophodne informacije kako

programskim partnerima, tako i zainteresovanim organizacijama civilnog društva. Osim dela platforme koji služi za unutrašnju komunikaciju programskih partnera međusobno, ali i sa projektnim timom Beogradske otvorene škole, platforma sadrži značajne materijale za unapređenje znanja, kao i medijski sadržaj koji pruža relevantne informacije u vezi sa stanjem i aktivnostima civilnog društva u Srbiji. Tokom 2021. godine sajt je imao 20.524 pregleda.

Platforma se sastoji iz dva dela i koncipirana je tako da osigurava transparentnost u sprovođenju projekta i partnerskih projekata, naročito u izveštavanju, kao i da poveća vidljivost realizovanih aktivnosti. Prvi deo platforme je javan i dostupan svima. Ovaj deo sadrži informacije koje su korisne programskim partnerima, ali i drugim organizacijama civilnog društva, kao i zainteresovanim pojedincima. Osim informacija koje upućuju na ciljeve, aktivnosti i dosadašnje rezultate projekta, portal služi i za informisanje, te se delovi platformi ažuriraju svakodnevno.

Ti delovi platforme sastoje se od vesti o planiranim i sprovedenim aktivnostima nastalih kako u okviru projekta tako i od strane programskih partnera. Vesti se tiču aktuelnosti, zanimljivih dešavanja i bitnih informacija za čitav civilni sektor, a u 2021. godini na Transformatoru je objavljena ukupno 291 vest. Takođe, značajna kategorija na portalu posvećena je otvorenim pozivima za finansijsku podršku organizacijama civilnog društva, čime se, osim partnera, podstiču druge organizacije, kao i zainteresovani pojedinci da traže dodatne izvore finansiranja. Tokom 2021. godine, na Transformatoru objavljeno je ukupno 25 otvorenih poziva za dodelu grantova organizacijama civilnog društva. Drugi, unutrašnji deo platforme predstavlja intranet za komunikaciju između programskih partnera međusobno, ali i za komunikaciju sa BOŠ timom. Svaki partner ima svoj profil koji uređuje i putem kog razmenjuje informacije i komunicira. Partneri doprinose i uređenju sajta objavljivanjem vesti o sprovedenim ili planiranim aktivnostima.

JAVNO ZAGOVARANJE

Za potrebe eksterne komunikacije sa javnošću i interne komunikacije sa partnerima na projektu „Aktivni građani - bolje društvo: zagovaranjem ka saradnji i demokratskom razvoju“, BOŠ je razvio platformu www.javnozagovaranje.bos.rs. Ova platforma je čvorište svih informacija o implementaciji projekta, radu projektnih i programskih partnera u realizaciji njihovih zagovaračkih inicijativa,

kao i projektnih aktivnosti koje su usmerene ka jačanju kapaciteta partnera u javnom zagovaranju. Takođe, jedan deo portala je intranet platforma koja služi za internu komunikaciju na projektu i otvorena je samo za partnere. Na intranet platformi se nalazi kalendar programskih aktivnosti, korisni materijali o javnom zagovaranju i kreiranju javnih politika, a intranet platforma služi i za programsko i finansijsko izveštavanje partnera. Portal je u toku 2021. godine zabeležio 12.369 korisnika i 37.849 pregleda.

BOŠ PODKASTI

U 2021. godini, BOŠ je izradio četiri nova podcast serijala sa različitim tematskim konceptom – [Druga strana priče](#), [Dijalog o promenama](#), [Korak za iskorak](#) i [Požuri polako](#). Ukupna slušanost serijala je 1.822 i postaju sve popularniji, pre svega zbog slobode govora i načina konzumacije. Svaka od epizoda može se slušati kao audio fajl, ali i skinuti na lični računar ili mobilni telefon, te korisnik može da postane i pretplatnik. U cilju dodatne promocije i popularizacije svojih serijala, BOŠ je ostvario saradnju sa regionalnim podcast agregatorom – Podcast.rs, platformom koja na jednom mestu okuplja podcaste iz Srbije i regiona. Na ovaj način, svi BOŠ podcasti objedinjeni su kako bi se povećala vidljivost kod lokalne publike.

DRUGA STRANA PRIČE

Podcast serijal *Druga strana priče* Beogradska otvorena škola realizovala je u partnerstvu sa Fondacijom za otvoreno društvo i pokrenula diskusiju o rodnoj ravnopravnosti, evro-integracijama, aktivizmu i obrazovanju. Da li je budućnost ženska, da li je Srbija kredibilan partner Evropskoj uniji, šta znači biti funkcionalno pismen i koji su dometi direktne demokratije, neka su od pitanja na koje smo pokušali da damo odgovor u epizodama: [Budućnost je ženskog roda](#), [Evropski put između nade i realpolitike](#), [Građanski aktivizam: demokratija na delu](#) i [Obrazovanje za funkcionalnu pismenost](#). Gosti podcasta bili su alumni Fondacije za otvoreno društvo, koji su svoje školovanje završili u inostranstvu i sada se u Srbiji bave važnim društvenim pitanjima – Zorana Antonijević, Bojan Elek, Biljana Đorđević i Aleksandar Bulajić, dok je voditelj podcasta novinar Filip Lukić. Ukupna slušanost serijala je 393.

DIJALOG O PROMENAMA

Beogradska otvorena škola pokrenula je serijal podcasta *Dijalog o promenama* kako bi otpočela diskusiju o (ne)postojanju dijaloga između organizacija civilnog društva i javnih vlasti u Srbiji. U prvoj epizodi: [Dijalog o promenama: Zeleni aktivizam](#), aktivistkinja Kristina Urošević iz organizacije Kreni promeni govorila je o važnosti očuvanja zaštite životne sredine i kako ona utiče na naš svakodnevni život. Epizodu je vodio Ognjan Pantić, koordinator projekata u oblasti Energije, klime i zaštite životne sredine u Beogradskoj otvorenoj školi. Trenutna ukupna slušanost serijala je 56.

KORAK ZA ISKORAK

Podcast [Korak za iskorak](#) realizovali su studenti 29. generacije Studija budućnosti, sa ciljem da podstaknu omladinski aktivizam. Iz ove podcast epizode, slušaoci mogu da saznaju kako izgleda baviti se aktivizmom od ranih godina, kao i zašto je važno biti pokretač pozitivnih promena. Ukupna slušanost ove podcast epizode je 86.

POŽURI POLAKO

Nekadašnji studenti i studentkinje Beogradske otvorene škole iz XXVII generacije pripremili su svoje završne radove u formi podcasta [Požuri polako](#). Ovaj serijal sastoji se od 12 tematskih epizoda, u okviru kojih su studenti istraživali teme koje ih interesuju - građansko novinarstvo, marketing, budućnosti penzija, neolitska kultura, virtuelna realnost, uticaju avio-industrije na klimatske promene i uticaju popularne muzike na mlade. Cilj podcasta bio jenda studenti iskažu svoja mišljenja, ali i da kroz ovu interesantnu i inovativnu formu izrade završni projekat u okviru Studija budućnosti. Ukupna slušanost serijala je 1.287.

DONATORSKI PARTNERI

- Američka agencija za međunarodni razvoj
- BOŠ Alumni mreža
- Centralno-evropski univerzitet
- Coca-Cola HBC
- Eduardo Frei Fondacija
- Erasmus+ program u oblasti izgradnje partnerstva u stručnom obrazovanju i obuci
- Evropska banka za obnovu i razvoj
- Evropska fondacija za klimu
- Evropska unija
- Evropski fond za Balkan
- Fond Braće Rokfeler
- Fondacija za otvoreno društvo
- Fridrih Ebert Fondacija
- Helvetas Swiss Intercooperation
- Konrad Adenauer Fondacija
- Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog
- Nemačka organizacija za međunarodnu saradnju
- PartnersGlobal
- Program Ujedinjenih nacija za životnu sredinu
- Program Ujedinjenih nacija za razvoj
- Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju
- TACSO - Tehnička pomoć organizacijama civilnog društva na Zapadnom Balkanu i u Turskoj

ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA I MEDIJI KOJE PODRŽAVAMO KROZ EKSPERTSKU, MENTORSKU I FINANSIJSKU PODRŠKU

- A 11 – Inicijativa za ekonomska i socijalna prava
- Ad Fines Cultus
- Aktivisti iz komšiluka
- Bujanovačke
- Bečejsko udruženje mladih - BUM
- Beogradski centar za bezbednosnu politiku
- Beogradski centar za ljudska prava
- Centar za edukaciju i transparentnost
- Centar za eksperimente i urbane studije
- Centar za istraživanje biodiverziteta
- Centar za savremenu edukaciju i komunikaciju
- Centar za unapređenje životne sredine
- Centar za istraživačko novinarstvo Srbije
- Centar savremene politike European Western Balkans
- Društvo mladih istraživača Bor
- Da se zna!
- Društvo za razvoj kreativnosti
- Edukativni centar Kruševac
- Ekonaut
- ENECA
- Evropski pokret u Srbiji
- Fondacija Tijana Jurić
- Fakenews tragač
- FoNet
- Građanska čitaonica Libergraf
- Grupa Izađi
- Inicijativa slobodnih građana
- Institut za teritorijalni i ekonomski razvoj
- iRevolucija
- Infovranske
- Klara i Rosa
- Krovna organizacija mladih Srbije
- Kraljevački razvojni centar
- Kruševac Press
- Mreža za istraživanje kriminala i korupcije – KRIK
- Inicijativa za prava osoba sa mentalnim invaliditetom MDRI-S
- MRCN – Media reform centar Niš
- Multiradio
- MentalHub

- Magločistač
- Mladi poljoprivrednici Srbije
- Nacionalna asocijacija roditelja i nastavnika Srbije
- Novosadska novinarska škola
- Nezavisno udruženje novinara Srbije – NUNS
- Novinska agencija Beta
- Oblakoder
- Odbor za ljudska prava Valjevo
- Opre Roma Srbija
- Opštinski odbor Pokreta gorana Sombor
- Organizacija za razvoj i demokratiju Bujanovac
- Pokret gorana Novog Sada
- Pokret gorana Vojvodine
- Planinsko biciklističko društvo Biciklo
- Pokret pravo na život – Meri
- Polekol
- Prijatelji dece Srbije
- Pro.Tok21
- Proaktiv
- Regionalna asocijacija vlasnika privatnih šuma Omorika
- Regulatorni institut za obnovljivu energiju i životnu sredinu
- Savez proizvođača proizvoda sa oznakama geografskog porekla Srbije - Original Srbija
- Somborski edukativni centar
- SOS ženski centar
- StartHub Kosjerić
- Televizija Forum Prijepolje
- Timočki omladinski centar
- Udruženje Forum civilne akcije FORCA
- Udruženje frilensera i preduzetnika Srbije
- Udruženje građana za razvoj eko-ruralnog turizma Podunav Bački Monoštor
- Udruženje Okular
- Udruženje Porečje – Vučje
- Udruženje Pridruži se
- Udruženje Sigurne staze
- Udruženje studenata sa hendikepom
- Udruženje tužilaca i zamenika javnih tužilaca
- Udruženje za lokalni razvoj Kamenica
- Udruženje za promociju i ekološki marketing prirodnih vrednosti Ekomar
- UNEKOOP
- Užički centar za ljudska prava i demokratiju
- Užički centar za prava deteta
- Zaštita potrošača
- Zaštitnik preduzetnika i privrednika Srbije

PARTNERSKE ORGANIZACIJE I INSTITUCIJE

- Access Info Europe
- Advokatska kancelarija Vidović Anđelković
- Agencija Olaf & McAteer
- Agencija Ovation BBDO
- Air Care, Skoplje
- Balkanska istraživačka mreža Srbija
- CEE Bankwatch Network
- Centar za javne politike EU Univerziteta u Beogradu
- Centar za međunarodne i bezbednosne poslove (ISAC fond)
- Centar za obrazovne politike
- Centar za slobodne izbore i demokratiju
- Centar za socijalnu politiku
- Ekoforum, Zenica
- Environmental and Territorial Management Institute, Tirana
- Fondacija Ana i Vlade Divac
- Fondacija BFPE za odgovorno društvo
- Fondacija Centar za demokratiju
- Fondacija Hajnrih Bel
- Impact Hub
- Institut ekonomskih nauka
- Institut za evropske studije
- Inženjeri zaštite životne sredine
- Ino Edukacija
- Kreni-Promeni
- Međunarodni centar Olof Palme
- Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog
- Mladi istraživači Srbije
- NVO Atina
- OTP banka
- OZON, Podgorica
- Partneri za demokratske promene
- Pribojska inicijativa za mlade i udruživanje civilnog sektora
- Republički sekretarijat za javne politike
- RES Fondacija
- Rooster Production doo
- SEE ICT
- SHARE Fondacija
- Smart kolektiv
- Startuj.com
- Udruženje KROKODIL
- Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske

MREŽE I ČLANSTVA BOŠ-A U 2021. GODINI

Koalicija 27 – Mreža organizacija civilnog društva koje se bave zaštitom životne sredine, osnovana u cilju koordinisanog praćenja procesa usklađivanja i primene politika i propisa Republike Srbije sa pravnim tekovinama EU u poglavlju 27, koje se odnosi na oblasti životne sredine i klimatskih promena i doprinosi tom procesu. Koaliciju 27 čini devet organizacija: Alternativa za bezbednije hemikalije, Beogradska otvorena škola, Društvo za zaštitu i proučavanje ptica

Srbije, Mreža za klimatske akcije Evrope (CAN Europe), Centar za unapređenje životne sredine, Inženjeri zaštite životne sredine, Jedan stepen Srbija, Mladi istraživači Srbije i Svetska organizacija za prirodu (WWF). Vizija Koalicije 27 je, očuvana životna sredina za dobrobit ljudi i prirode, niskougledna ekonomija, efikasno i pravedno korišćenje prirodnih resursa u Republici Srbiji. Kroz rad Koalicije 27 Beogradska otvorena škola doprinosi svom drugom strateškom cilju, unapređenju javnih politika u oblasti zaštite životne sredine i oblasti evropskih integracija. Radom na godišnjem izveštaju iz senke koji Koalicija 27 objavljuje, BOŠ doprinosi unapređenju transparentnosti i jačanju odgovornosti organa uprave zaduženih za rad na pregovaračkom poglavlju 27 u procesu pridruživanja Srbije Evropskoj uniji. BOŠ je kroz rad u Koaliciji 27 učestvovao u radnim grupama, konsultativnim sastancima i javnim raspravama u procesu donošenja odluka, unapređenja javnih politika i usvajanja instrumenata javnih politika u oblasti zaštite životne sredine i klimatskih promena.

Mreža dobre energije – Dobrovoljna platforma za povezivanje lokalnih samouprava i partnera iz vladinog, nevladinog i poslovnog sektora, koji su posvećeni i imaju ambicije primenu i širenje dobre prakse i rešenja u lokalnoj energetici. Mreža dobre energije okuplja aktere koji pokazuju veći stepen ambicije u primeni lokalnih klimatskih i energetske politika, u odnosu na nacionalno postavljeni okvir. Mrežu trenutno čine 3 grada i opštine (Pirot, Šabac i Vrbas) i 3 organizacije civilnog društva (Beogradska otvorena škola, RES fondacija i Pokret gorana Vojvodine) koji su se opredelili za rad na razvoju i primeni ambicioznih energetske i klimatske politika na lokalnom nivou. Kroz rad u Mreži dobre energije BOŠ doprinosi svom drugom strateškom cilju, unapređenjem javnih politika na lokalnom nivou. Radom Mreže dobre energije doprinosi se i trećem strateškom cilju, kroz unapređenje kapaciteta predstavnika jedinica lokalne samouprave da efikasno primenjuju instrumente održive i ambiciozne energetske politike (uspostavljanje i unapređenje sistema energetske menadžmenta, unapređenje energetske efikasnosti, priprema i implementacija projekata iz oblasti energetske efikasnosti, održiva primena obnovljivih izvora energije).

**Mreža
Dobre
Energije**

Europe Beyond Coal – inicijativa organizacija civilnog društva iz Evropske unije, zemalja Zapadnog Balkana i Turske u cilju dostizanja ciljeva Pariskog sporazuma, transformacije energetskog sektora Evrope u nisko-ugljenični sistem i napuštanja uglja kao energenta. Inicijativa ima za cilj otklanjanje negativnih efekata uglja na javno zdravlje, društveno, ekonomiju i životnu sredinu. Učešćem u inicijativi Europe Beyond Coal BOŠ doprinosi svom drugom strateškom cilju, kroz unapređenje javnih politika u oblasti energetike i klimatskih promena na osnovu dokaza o negativnim efektima uglja kao energenta i dostupnosti i konkurentnosti tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.

Climate Action Network (CAN) Europe - CAN Europe je vodeća Evropska koalicija organizacija koje se rade na rešavanju problema klimatskih promena. Sa preko 170 aktivnih organizacija članica, iz 38 evropskih država, koje predstavljaju više od 1500 nevladinih organizacija i više od 47 miliona građana, CAN Europe promovise održivu klimu, energiju i razvojne politike na području cele Evrope. Ova mreža podstiče organizacije civilnog društva da utiču na dizajn i razvoj efektivnih politika koje se tiču klimatskih promena u Evropi, kako u zemljama Evropske unije, tako i u državama koje nisu članice. Učešćem u radu CAN Europe mreže, Beogradska otvorena škola doprinosi svom drugom strateškom cilju, kroz unapređenje javnih politika u oblasti energetike i klimatskih promena.

Beogradska otvorena škola članica je **Krovne organizacije mladih Srbije** od 2011. godine, a ujedno je i jedna od organizacija koja je učestvovala na osnivačkoj skupštini KOMS-a. BOŠ aktivno doprinosi radu ove organizacije koja ima za cilj da zastupa interese mladih razvijajući partnerski odnos sa državom, međusektorsku i međunarodnu saradnju i da podstiče aktivno učešće mladih u razvoju društva Srbije. Takođe, BOŠ je u 2020. godini postao deo novog Upravnog odbora KOMS-a, predstavnici i predstavnice BOŠ-a učestvovali su na dijalozima sa nosiocima vlasti u organizaciji KOMS-a.

KROVNA ORGANIZACIJA
MLADIH SRBIJE

ASOCIJACIJA
ONLAJN
MEDIJA

Beogradska otvorena škola je od 2015. godine članica udruženja **Asocijacije online medija**, a ujedno je i jedan od osnivača ovog udruženja. Asocijacija online medija ima za cilj razvoj i promociju etičkih standarda izveštavanja na internetu, afirmaciju slobodnog, nezavisnog i profesionalnog rada online medija i promociju etičkih standarda i javnog interesa u sferi javnog informisanja, kao i jačanje uloge online medija u demokratizaciji društva. Takođe, Beogradska otvorena škola ima svog predstavnika u Nadzornom odboru ovog udruženja.

Savet za **Nacionalni okvir kvalifikacija Republike Srbije** predstavlja savetodavno telo Vlade Republike Srbije, koje daje preporuke o procesu planiranja i razvoja ljudskog potencijala u skladu sa javnim politikama u oblasti učenja, zapošljavanja, karijernog vođenja i savetovanja. Na javnom konkursu predstavnica BOŠ-a je izabrana za članstvo u Savetu kao jedina predstavnica civilnog društva. Savetom predsedava Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.

Američka privredna komora u Srbiji (AmCham) -

Beogradska otvorena škola je u 2020. godini nastavila partnersku saradnju sa AmCham-om kroz niz aktivnosti, od povezivanja obrazovanja i tržišta rada, razvoja ljudskih resursa do unapređenja veština mladih ljudi i dokazanih lidera. BOŠ je učestvovao u izradi Agende komiteta za zaštitu životne sredine AmCham-a za period 2020-2022, kao i u iniciranju brojnih aktivnosti za saradnju ova dva sektora.

SRPSKA ASOCIJACIJA
MENADŽERA

Srpska asocijacija menadžera (SAM) - Tokom pet godina članstvu udruženju Srpske asocijacije menadžera (SAM) doprinelo se njenom radu, ali je i nizom aktivnosti povećana vidljivost i prepoznatljivost BOŠ-a na poslovnoj sceni. Kroz niz aktivnosti, realizaciju dva događaja, organizovanjem 30 sastanaka i informisanjem preko 500 predstavnika poslovnog i civilnog sektora, aktivnim radom u dva poslovna udruženja, Beogradska otvorena škola je unapredila svoju vidljivost u poslovnoj zajednici i doprinela njenom razvoju, kao i unapređenju međusektorskog partnerstva.

Regionalna mreža civilnog društva za praćenje reforme javne uprave (VeBER)

Regionalna mreža civilnog društva za praćenje reforme javne uprave *Veber* prati reformu javne uprave u državama Zapadnog Balkana. Beogradska otvorena škola članica je ove mreže od 2016. godine, a ukupni cilj delovanja Mreže jeste da istakne značaj, poveća učešće i ojača civilno društvo na Zapadnom Balkanu tokom praćenja.

Registar nacionalnog internet domena Srbije (RNIDS)

Beogradska otvorena škola kao jedna od osnivača Registra nacionalnog interneta domena Srbije od 2007. godine u svom radu aktivno doprinosi razvoju interneta u Srbiji i pruža podršku u razvoju ove fondacije.

ČLANSTVA U RADNIM GRUPAMA I TELIMA

Beogradska otvorena škola ima svoje predstavnike u sledećim radnim grupama i telima:

- HR forum Američke privredne komore u Srbiji
- Labor Task Force Američke privredne komore u Srbiji
- Međuministarska grupa za praćenje sprovođenja Akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu u Republici Srbiji za period 2020. do 2022. godine
- Međuministarska radna grupa za izradu nove Strategije za reformu javne uprave u Srbiji za period 2021. do 2023. godine
- Međuministarska radna grupa za izradu Strategije za reformu javne uprave Republike Srbije za period 2021 – 2030, sa pratećim Akcionim planom (Strategija usvojena u aprilu 2021. godine)
- Otvoreni model koordinacije za obrazovanje odraslih
- Radna grupa projekta za izradu Dvogodišnjeg ažuriranog izveštaja prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih nacija o promeni klime i Sistema za monitoring, izveštavanje i verifikaciju (MRV) u oblasti klimatskih promena
- Radna grupa za izradu predloga Strategije zapošljavanja u Republici Srbiji za period od 2021. do 2026. i pratećeg akcionog plana zapošljavanja za period od 2021. do 2023. godine
- Radna grupa za izradu Strategije klimatskih promena sa akcionim planom
- Radna grupa za Nacionalni okvir kvalifikacija Srbije i zakon o obrazovanju odraslih
- Radna grupa za otvorene podatke
- Radna grupa za radne prakse
- Savet za mlade Vlade Republike Srbije
- Savet za Nacionalni okvir kvalifikacija Republike Srbije
- Upravni odbor Krovne organizacije mladih Srbije
- Youth Policy Lab u okviru Regionalnog saveta za saradnju (Regional Cooperation Council)
- Savetodavni odbor Coca-Cole

OBRAZOVNI PROGRAM STUDIJE BUDUĆNOSTI

Beogradska otvorena škola kroz jednogodišnje multidisciplinarne akademske studije za odabrane studente i studentkinje beogradskih univerziteta već 29 godina razvija buduće nosioce društvenih promena. O relevantnosti ovog programa najviše govore samiumnisti i alumnistkinje, njih 1.300 izuzetnih pojedinaca, koji su danas na važnim pozicijama u javnom i poslovnom sektoru, u domaćoj i svetskoj akademskoj zajednici, a koji su i danas uključeni u brojne aktivnosti BOŠ-a.

Program je namenjen studentima završnih godina i master studija beogradskih univerziteta koji su radoznali, ambiciozni, željni znanja i koji su posvećeni neprekidnom ličnom i profesionalnom razvoju. Oni su aktivni, sa vrlo jasnim osećajem i potrebom da svoju zajednicu menjaju i čine je boljom. Prožimanje različitih ideja i iskustava uvek je bila najveća vrednost u obrazovnim programima Beogradske otvorene škole, što daje posebnu dinamiku i raznovrsnost u obrazovnom procesu. Program Studije budućnosti se konstantno unapređuje i usklađuje sa potrebama korisnika i modernim tendencijama u obrazovanju. Sve značajne vesti su objavljene na sajtu [Studija budućnosti](#), kao podsajtu Beogradske otvorene škole. Jednogodišnji multidisciplinarni program Studije budućnosti sastoji se od:

- [Modula znanja i veština:](#)
  - Budućnost države i društva,
  - Veštine za budućnost,
  - Učionica 4.0 i
  - Pogledi ka Evropi;
- [Programa stažiranja;](#)
- [Alumni2Students programa mentorstva;](#)
- [Izrade završnog projekta.](#)

Obrazovni program finansiran je od strane Beogradske otvorene škole i na osnovu donacija Alumni zajednice. U 2021. godini, prolećni semestar akademske 2020/21. godine finansiran je od strane BOŠ-a, dok je jesenji semestar akademske 2021/22. godine realizovan uz pomoć i podršku alumni donacija prikupljenih u okviru četvrte Alumni donatorske žurke održane 16. septembra 2021. godine.

U 2021. godini realizovana su dva semestra na obrazovnom programu:

- Drugi semestar akademske 2020/21. godine za 22 studenata XXVIII generacije koji je trajao od 26. januara do 28. aprila 2021. godine;
- Prvi semestar akademske 2021/22. godine za 10 studenata XXIX generacije koji je trajao od 16. oktobra do 23. decembra 2021. godine.

Tokom 2021. godine, realizovana su četiri modula i *Alumni2Students* program za ukupno 32 studenta obrazovnog programa Studije budućnosti. U ovom periodu, organizovano je 70 predavanja i radionica i pripremljeno je 13 završnih projekata (sedam akademskih eseja, četiri predloga praktičnih politika, dve studije slučaja) koji će biti objavljeni u zborniku završnih radova XXVIII generacije studenata. Ukupno 22 studenata je učestvovalo u realizaciji programa stažiranja koji su kroz saradnju sa mentorima na praksi stekli znanja i veštine neophodne za tržište rada, dok je za svih 10 studenata XXIX generacije dogovorena realizacija programa stažiranja u 2022. godini. U toku 2021. godine, objavljen je [Zbornik završnih radova](#) i snimljen [podkast](#) „Požuri polako“ od strane studenata XXVII generacije.

Drugi semestar XXVIII generacije obrazovnog programa Studija budućnosti (akademska 2020/21. godina)

Studenti XXVIII generacije u 2021. godini imali su prilike da slušaju i učestvuju na predavanjima u okviru nastavnih modula [Učionica 4.0](#) i [Pogledi ka Evropi](#); kao i u okviru programa stažiranja, mentorstva i izradi završnog rada.

Modul Učionica 4.0

Cilj modula je da upozna studente sa širim društvenim implikacijama nove tehnološke revolucije. Kroz nastavu na ovom modulu, ukazuje se na ključne izazove, opasnosti i prednosti koje revolucija 4.0 nosi kako za pojedinca tako i za globalno društvo u celini. Predavanja u okviru Učionice 4.0 studentima pružaju mogućnost da spoznaju kompleksni odnos tehnologije i društva. Studenti imaju jedinstvenu priliku da sa eminentnim predavačima razgovaraju na teme iz oblasti arhitekture, novih tehnologija, medicine, informacionog društva i novih medija.

Modul Pogledi ka Evropi

Cilj modula je da osposobi studente da kritički promišljaju buduće pravce razvoja Evropske unije (EU). Kroz multidisciplinarni pristup svakoj od tema koje se obrađuju, studentima je omogućeno da se upoznaju sa postojećim projekcijama razvoja EU, argumentovano pokreću i učestvuju u debatama o različitim scenarijima razvoja najznačajnijih praktično-političkih procesa u EU.

S obzirom na to da je pandemija već drugu godinu u nizu onemogućila redovni način održavanja predavanja, ona su prolećnom semestru 2021. godine u potpunosti organizovana u onlajn formi. Na ovaj način, nastava i promotivne aktivnosti na programu su zadržale kontinuitet i u ovim, vanrednim, okolnostima. Ukupno je realizovano 48 časova u okviru modula, kao i kroz psihološke radionice, specijalna predavanja, obuke za pisanje predloga praktičnih politika, akademskih eseja izrada studije slučaja; kao i nastavne aktivnosti poput književnih i filmskih večeri, kao i *Students2Students* predavanja, kursa o finansijskom modelovanju realizovan u saradnji sa [New Paradigm Ventures](#) iz Beča i [Design Thinking radionice](#). U prolećnom semestru 2021. godine nastavljeno je sa organizovanjem celine [Students2Students](#) (S2S) u okviru koje studenti tekuće generacije pripremaju predavanje za ostale polaznike ovog programa. Glavna ideja S2S je da studenti dobiju priliku da međusobno razmenjuju znanja i veštine koje poseduju, u vidu interaktivnih i pažljivo pripremljenih predavanja. Teme predavanja se mogu temeljiti na ličnim interesovanjima studenata, bez obzira na to da li ona dolaze iz akademske, profesionalne ili neke druge sfere.

Predavanje, Danski jezik 101, u okviru S2S programa održala je Sanja Stefanjesko

Kroz realizaciju programa stažiranja, svi studenti XXVIII generacije su obavili praksu u partnerskim organizacijama i institucijama, u periodu od novembra 2020. do septembra 2021. godine. Cilj programa stažiranja je da studente pripremi za svet rada i da im pomogne da steknu kompetencije koje su u potražnji na tržištu rada. Studenti su imali prilike da, u saradnji sa mentorom iz date kompanije i institucije, program prakse obave u sledećim organizacijama i institucijama, uključujući i Beogradsku otvorenu školu: A11 Inicijativa za ekonomska i socijalna prava, Advokatska kancelarija Vidović Anđelković, Agencija Olaf&McAteer, Agencija Ovation BBDO, Centar za visoke ekonomske studije (CEVES), Centar za međunarodne i bezbednosne poslove (ISAC fond), Centar za obrazovne politike, Centar za socijalnu politiku, Da se zna!, Fondacija Hajnrih Bel, Institut ekonomskih nauka, Impact Hub, Institut za evropske studije, OTP banka, Rooster Production doo, SEE ICT, Udruženje KROKODIL. U toku 2021. godine svi studenti XXVIII generacije su uspešno završili *Alumni2Students* (A2S) program mentorstva gde su imali priliku da dobiju profesionalno i lično usmerenje od strane istaknutih članova BOŠ Alumni zajednice, koja broji više od 1.300 ljudi iz poslovnog, civilnog i javnog sektora.

Kada je reč o pisanju završnih projekata, svih 22 studenta su uspešno napisali završne projekte kroz jednu od tri forme - studija slučaja, predlog praktične politike ili akaemske esej, a za svaku od formi završnog rada su imali podršku i pomoć predstavnika BOŠ-a. Semestralne evaluacije studenata ukazuju na to da je velika većina studenata izuzetno zadovoljna predavanjima u prolećnom semestru akademske 2020/21. godine, a da kada je reč o ocenama predavača, kao i da bi opet upisali program i preporučili ga kolegama.

[Dodela diploma](#) studentima XXVIII generacije obrazovnog programa SB održana je u okviru BOŠ godišnje Move.Link.Engage. konferencije, kada su postali deo najveće Alumni zajednice u Srbiji.

Dodela diploma XXVIII generaciji studenata

Prvi semestar XXIX generacije obrazovnog programa Studija budućnosti (akademska 2021/22. godina)

[Onlajn prezentacija](#) celokupnog programa SB, za zainteresovane studente beogradskih univerziteta, održana je 10. juna 2021. godine pod nazivom „Da li smo spremni da otključamo budućnosti?“. Pored toga, učesnici su imali prilike da saznaju sve detalje o procesu prijave i selekcije. Info danu su prisustvovali i polaznici i polaznice XXVIII generacije koji su govorili nešto više o samim celinama Studija budućnosti, ali su i preneli svoje lično iskustvo i utiske tokom pohađanja programa.

Nakon realizovane kampanje u dva upisna kruga u periodu maj – septembar 2021. godine i procesa selekcije kandidata, odabrano je 10 studenata XXIX generacije, koji su u drugoj polovini 2021. godine uspešno završili jesenji semester obrazovnog programa Studije budućnosti. Najveći deo aktivnosti je održan uživo, to jest u BOŠ-ovoj učionici, uz pridržavanje svih preventivnih epidemioloških mera. Pored toga, uveden je specifični hibridni način održavanja nastave koji se odnosio na to da i kada predavač želi da održi predavanja u onlajn formi, studenti imaju priliku da predavanje prate i iz BOŠ-ove učionice. Jesenji semester trajao je od 16. oktobra do 23. decembra 2021. godine.

XXIX generacija BOŠ-ovih studenata

Studenti i studentkinje dolaze sa šest različitih fakulteta i to njih četvero sa Fakulteta političkih nauka, dvoje sa Filološkog fakultet i student sa Ekonomskog, Geografskog fakulteta i Fakulteta za informatiku i računarstvo, kao i Fakulteta za medije i komunikacije.

Studenti XXIX generacije u 2021. godini imali su prilike da slušaju i učestvuju na predavanjima u okviru nastavnih modula [Budućnost države i društva](#) i [Veštine za budućnost](#).

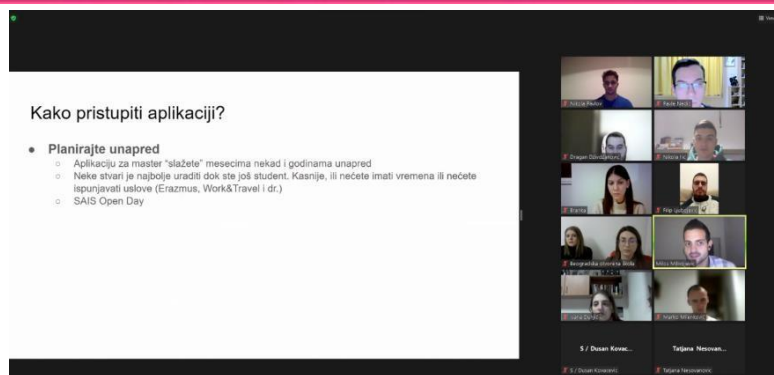
Modul Budućnost države i društva

Cilj ovog modula je da studente pripremi na promene i upozna ih sa aktuelnostima koje se dešavaju pod rastućim uticajem društvenih, ekonomskih, političkih faktora koje se vezuju za državu, njen položaj na međunarodnoj sceni, ali i za pojedinca i njegov razvoj u kontekstu u kome se nalazi. Kroz interaktivna predavanja studenti stiču znanja o temama koje se odnose na razvoj savremenog sveta, procesima održivog razvoja i klimatskih promena, odnosima između države, društva i društvenog aktivizma, radne snage, ali i kritičkog mišljenja kao osnove za promatranje budućnosti i promena koje ona sa sobom nosi.

Modul Veštine za budućnost

Cilj modula je da studentima pruži priliku da steknu veštine koje će povećati njihovu zapošljivost i konkurentnost na tržištu rada, a koje će imati prilike da dodatno razvijaju na programu prakse ili u okviru prvog zaposlenja. Ovaj modul, pored toga što nudi veštine koje su neophodne za 21. vek, nudi i drugi set veština, čijim sticanjem studenti dobijaju mogućnosti da budu lideri promena u svom okruženju.

Ukupno je realizovano 28 časova u okviru modula, kao i kroz psihološke radionice, specijalna predavanja, kao i druženja u okviru književnog kluba i novogodišnjeg druženja.

Zoom predavanje: [Karijerne perspektive nakon studija u inostranstvu: Iskustvo sa Džons Hopkins SAIS-a](#)

Tokom 2021. godine dogovoren je program stažiranja za studente XXIX generacije, koji će biti realizovan tokom 2022. godine. Kada je reč o organiovanju programa stažiranja u jesenjem semestru akademske 2021/2022. godine, po prvi put su sa svakim od studenata organizovane individualne konsultacije povodom programa stažiranja, a kako bi se kroz personalizovani pristup stekao uvid u profesionalne ciljeve studenata i u dogovoru sa studentima izabrala najbolja organizacija ili institucija za obavljanje programa prakse.

ALUMNI MREŽA I ALUMNI ODBOR

U 2021. godini, alumnisti Beogradske otvorene škole bili su uključeni u mnogobrojne aktivnosti na Studijama budućnosti. Oni su predavači na programu, članovi programskog odbora programa, ali i mentori na *Alumni2Students* programu mentorstva. A2S program je u 2021. bio realizovan za XXVIII i XXIX generaciju studenata; sveukupno, u ovom programu u 2021. godini učestvovalo je 24 mentora.

Alumni odbor je zasebno telo u okviru BOŠ-ove alumni mreže, koje čine izabrani predstavnici svih generacija i programa Beogradske otvorene škole. Alumni odbor se sastaje na mesečnom nivou i saradnji sa alumni organizacionim timom BOŠ-a i izabranim predsedništvom BOŠ-ove alumni mreže ravnopravno doprinosi strateškom i programskom razvoju BOŠ-ove alumni mreže. U skladu sa postavljenim ciljevima u Akcionom planu, BOŠ Alumni mreža organizovala je niz tematskih ili spontanijh okupljanja u cilju zabave i/ili učenja radi bolje međugeneracijske i međusektorske saradnje između alumnista.

Organizovali su i učestvovali u četvrtoj donatorskoj žurci, četiri *AlumniTalks*-a na teme biznis umrežavanja, značaja neverbalne komunikacije, master studija u inostranstvu, uloge rokenrola u današnjem svetu, promociji knjiga *Putevi oko znakova* i *Guslarke i sviračice* i panela na temu izbora u Nemačkoj i uloge koju Jasenovac ima u današnjoj istoriji.

Četvrta Alumni donatorska žurka

Alumnisti XXVII generacije BOŠ-ovog jednogodišnjeg obrazovnog programa realizovali su četvrtu [alumni donatorsku žurku](#) 16. septembra kako bi podržali realizaciju SB. Donatorska žurka je organizovana, u prostorijama BOŠ-a, kroz saradnju članova Alumni odbora, a uz organizacionu podršku BOŠ tima zaduženog za odnose sa alumnistima. Pored prilike za druženje i umrežavanje, donatori i učesnici uživali su i u sokovima kompanije Servus i Moritz Eis sladoledima koji su podržali realizaciju četvrte donatorske žurke. Ukupno 67 alumnista/kinja su donirali i na ovaj način iskazali spremnost da doprinesu finansijskoj održivosti programa i njegovom daljem razvoju.

Aktivnosti:

- Sprovedeno osam sastanaka Alumni odbora, kog čine 34 predstanika 28 generacija;
- Realizovana četvrta Alumni donatorska žurka;
- Održana četiri *AlumniTalks*-a i dve panel diskusije;
- Predstavljene dve knjige kroz promotivni događaj.

Rezultati:

- Obezbeđena finansijska podrška za 70% realizacije programa Studije budućnosti;
- Unapređene mogućnosti međugeneracijskog povezivanja alumnista i alumnistkinja.

Doprinos razvoju ljudskih resursa

Realizacija obrazovnog programa Studije budućnosti doprinosi razvoju ljudskih resursa odabranih mladih - studenata. Kroz ovaj obrazovni program BOŠ prepoznaje lidere u različitim oblastima, spremne da menjaju i unapređuju sebe i svoje okruženje. O rezultatima BOŠ-ovih programa najbolje govori činjenica da bogatu alumni mrežu čini preko 1.300 izvrsnih pojedinaca, koji su na važnim pozicijama u svim sektorima. Međutim, ono što je jedinstveno za ovu mrežu jeste kontinuirana posvećenost i uključenost BOŠ-ovih alumnista u brojne druge aktivnosti BOŠ-a, a posebno u razvoju i realizaciji programa Studija budućnosti.

POLITIKAS DEBATE: NOVA NORMALNOST

Fondacija Konrad Adenauer (KAS), Eduardo Frei Fondacija i Beogradska otvorena škola prepoznali su značaj kontinuiranog dijaloga u društvu i doneli odluku da se tradicionalni upis nove generacije polaznika PolitiKAS programa zameni serijom debata započelih 2020. godine na Zoom platformi. Serija debata [*PolitiKAS: Nova normalnost*](#) realizovana je u periodu od 23. februara do 8. juna 2021. godine i obuhvatila je ukupno osam debata na sledeće teme:

- [30 godina višestranačja u Srbiji;](#)
- [Javna slušanja kao institucija parlamentarne prakse;](#)
- [Značaj lobiranja – primeri dobre prakse iz Srbije i Holandije](#)
- [Frilens preduzetništvo – iskustva Srbije i Holandije;](#)
- [Kako do održivih gradova;](#)
- [Potencijal novih stranaka u Evropi;](#)
- [Uticaj spoljnih aktera na Zapadni Balkan;](#)
- [Kako se danas komuniciraju političke poruke.](#)

Debate su uključile širu zajednicu i stručne aktere zainteresovane za ove teme, a ciljna grupa bilisu mladi, članovi studentskih organizacija, nevladinih organizacija ili članovi političkih partija. Program je okupio preko 120 mladih koji su aktivno učestvovali u diskusijama, a ukupno 6 BOŠ zaposleni je imalo priliku da učestvuju u debatama – u svojstvu panelista i moderatora.

Doprinos razvoju ljudskih resursa

Realizacijom serije debata *PolitiKAS: Nova normalnost* doprinosi se ostvarenju prvog strateškog cilja BOŠ-a, koji se odnosi na doprinos razvoju ljudskih resursa pojedinaca, predstavnika političkih partija. Obrazovanjem predstavnika političkih partija u Srbiji se jača mreža mladih lidera iz političkih stranaka i organizacija građanskog društva koje zastupaju vrednosti i ideje desnog centra i umerene desnice.

OBUKE ZNANJA I VEŠTINA

Beogradska otvorena škola kroz obuke znanja i veština razvija ljudske resurse pojedinaca iz različitih sektora i oblasti kako bi korisnici kroz osnaživanje svojih potencijala i međusobnim umrežavanjem doprinosili razvoju okruženja u kojima žive i rade. Obuke znanja i veština obuhvataju tri vrste obuka: obuke veština, obuke za razvoj javnih politika (pisanje predloga praktičnih politika i javno zagovaranje) i obrazovanje za demokratiju. U oblasti obrazovanja za demokratiju, BOŠ radi na jačanju kapaciteta pojedinaca sa ciljem podizanja svesti, veština i znanja mladih, pre svega iz zemalja Zapadnog Balkana, kako bi aktivno i konstruktivno učestvovali u demokratskim procesima. Tokom više od dve decenije rada na obrazovanju pojedinaca za učešće u demokratskim procesima i razumevanje demokratije, BOŠ je organizovao preko 67 obuka, seminara i programa, koje je pohađalo oko 1.000 učesnika. Usled izbijanja pandemije, Beogradska otvorena škola je postavila izmenjenu agendu održavanja obuka i brojne aktivnosti odložila za naredni period odnosno realizovala ih u onlajn formatu.

AKADEMSKO SAVETOVANJE

Beogradska otvorena škola od 2002. godine sprovodi program akademskog savetovanja - informiše i savetuje studente o mogućnostima studiranja u inostranstvu, administrira i promovira programe stipendija, sa ciljem da, kroz povećanje akademske mobilnosti mladih, doprinese razvoju ljudskih resursa i reformi visokog obrazovanja u Srbiji. Kroz program akademskog savetovanja BOŠ osnažuje kapacitete akademske zajednice u Srbiji i to kroz:

- Informisanje kandidata/kinja o mogućnostima akademskog usavršavanja i studiranja u inostranstvu;
- Individualna i grupna savetovanja za izbor visokoškolske institucije i programa studija, kao i prilikom izrade aplikacija za studije u inostranstvu;
- Predstavljanje studijskih programa u inostranstvu na visokoškolskim institucijama i sajmovima obrazovanja;
- Administriranje programa stipendija za osnovne, master i doktorske programe Centralno-evropskog univerziteta u Beču.

Kroz sprovođenje kampanja za regrutaciju studenata i održavanje individualnih i grupnih konsultacija o stipendijama, BOŠ podiže kapacitete mladih za akademsku mobilnost i posreduje dodeljivanju stipendija najboljim studentima iz Srbije

Postignuća:

- U okviru BOŠ-ove kampanje, 181 student iz Srbije je izrazio želju da upiše osnovne, master ili doktorske studije na Centralno-evropskom univerzitetu (CEU) u akademskoj 2021/2022. godini;
- Ukupno osmoro studenata iz Srbije je dobilo stipendiju Centralno-evropskog univerziteta za osnovne, master i doktorske programe studija na ovom univerzitetu u akademskoj 2021/2022. godini;
- Tokom januara i decembra 2021. godine, održani su webinar sa CEU timom u cilju pripreme aplikacija za prijavu na konkurs za studije na CEU-u i stipendija koju pruža ovaj univerzitet;
- U oktobru 2021. održana je infosesija za zainteresovane studenata;
- Održana je pripremna sesija za studente koji pohađaju CEU u akademskoj 2021/2022. godini kojoj je prisustvovalo pet studenata i četvero alumnista;
- Održano više od 25 individualnih konsultacija sa studentima zainteresovanim za nastavak studija na CEU;
- Održana su četiri onlajn predstavljanja programa studiranja i stipendija CEU-a na kojem je prisustvovalo preko 30 studenata;
- Snimljene su četiri epizode podkasta *Druga strana priče* koje su imale više od 400 slušanja.
- Održan je panel *Teorijom do prakse: Za koga stvaramo bolje društvo* u okviru konferencije MLE.

U toku 2021. godine, BOŠ je održao pet događaja sa ciljem pružanja podrške u domenu akademskog savetovanja namenjenih studentima koji su zainteresovani za programe studija na CEU, kao i više od 25 individualnih akademskih savetovanja, dok je 181 student izrazio interesovanje za studiranjem u inostranstvu. Pored toga, snimljene su četiri epizode podkasta *Druga strana priče* u kojem su alumnisti Fondacije za otvoreno društvo podelili svoje stavove i iskustva rada u oblastima rodne ravnopravnosti, evropskih integracija, aktivizma i obrazovanja.

Centralno-evropski univerzitet

U protekloj godini, BOŠ je, u saradnji sa CEU-om, posredovao u administriranju stipendije za osmoro studenata iz Srbije koji su dobili priliku da pohađaju osnovne, master i doktorske studije na ovom univerzitetu u akademskoj 2021/22. godini. U 2021. godini BOŠ je sproveo [onlajn promotivnu kampanju](#) za promociju konkursa i programa za osnovne, master i doktorske studije na Centralno-evropskom univerzitetu imajući u vidu epidemiološku situaciju. Cilj saradnje sa CEU-om je da se zainteresovani učenici srednjih škola i studenti iz Srbije informišu o programima stipendija ovog univerziteta, kao i da dobiju pomoć prilikom prijavljivanja na studije, te adekvatnu pripremu pre odlaska na studije. U okviru aktivnosti i saradnje sa CEU održano je preko 25 individualnih, kao i 5 grupnih savetovanja kroz koje su zainteresovani pojedinci mogli da dobiju dodatne informacije i podršku za apliciranje na programe. U 2021. godini održana su dva vebinara sa predstavnicima i sadašnjim studentima CEU koji su podelili svoje iskustvo studija i odgovorili na dodatna pitanja zainteresovanih studenata. Projektni tim održao je i pripremnju sesiju sa alumnistima i studentima koji su od oktobra počeli studije na CEU gde su alumnisti podelili savete i preporuke kako da se najefikasnije ostvare sve obaveze tokom studija kao i za sve potrebne administrativne procese.

Aktivnosti:

- Dva vebinara sa CEU timom za 10 studenata u cilju pripreme aplikacija za studije na CEU, održan 18. januara i 20. decembra 2021. godine;
- Pripremna onlajn sesija za studente koji pohađaju CEU u akademskoj 2021/2022. godini kojoj je prisustvovalo 5 budućih studenata i 4 alumnista, 11. avgusta 2021. godine;
- Organizovano je 5 onlajn prezentacija CEU programa za više od 30 studenata koji su zainteresovani za nastavak studija na ovom univerzitetu
- Više od 25 individualnih onlajn konsultacija sa studentima zainteresovanim za studije na CEU-u i dostupne stipendije održano je u periodu od januara do decembra 2021. godine.

Rezultati:

Realizacijom navedenih aktivnosti u okviru saradnje sa CEU-om podignut je nivo informisanosti studenata o mogućnostima studiranja u inostranstvu, što je doprinelo zainteresovanosti studenata za podizanje sopstvenih kapaciteta putem daljeg akademskog usavršavanja.

Izazovi dijaloga: Perspektive alumnista Fondacije za otvoreno društvo na Zapadnom Balkanu

U protekloj godini, tim Beogradske otvorene škole nastavio je aktivnosti jačanja i promocije alumnista Fondacije za otvoreno društvo (OSF) i njihove zajednice u Srbiji i na Zapadnom Balkanu. U okviru projekta realizovan je panel [Teorijom do prakse: Za koga stvaramo bolje društvo na sedmoj konferenciji Move.Link.Engage](#), na kojem su alumnisti Fondacije za otvoreno društvo predstavili svoje iskustvo rada u oblasti migracija i depopulacije i govorili o ulozi akademske zajednice u stvaranju boljeg društva. U okviru ovog projekta realizovan je i podkast [Druga strana priče](#) koji sadrži četiri epizode. U podkastu su alumnisti OSF-a podelili svoja zapažanja i iskustva u četiri različite oblasti. Epizode se bave pitanjima rodne ravnopravnosti, evropskih integracija, obrazovanja i funkcionalne pismenosti kao i društvenog aktivizma i demokratije.

Aktivnosti:

- MLE Panel *Teorijom do prakse: Za koga stvaramo bolje društvo*, 22. septembar u kojem je učestvovalo troje alumnista OSF-a koji su ujedno i predstavnici akademske zajednice, Beograd;
- Podkast *Druga strana priče*, u kojem je svoje iskustvo rada u različitim oblastima podelilo četvoro alumnista OSF-a.

Rezultati:

Realizacijom navedenih aktivnosti u okviru projekta unapređena je promocija rada alumnista, što je doprinelo proširenju prostora za saradnju i umrežavanje alumnista u regionu Zapadnog Balkana, kao i na unapređenju društvenog, političkog i obrazovnog dijaloga.

Move.Link.Engage, OSF panel diskusija

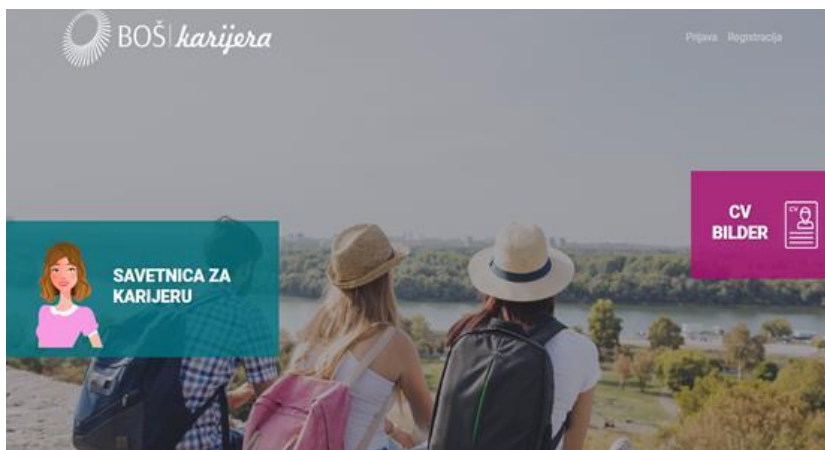

Doprinos razvoju ljudskih resursa

Realizacijom navedenih aktivnosti u oblasti akademskog savetovanja, BOŠ doprinosi podizanju kapaciteta zainteresovanih studenata i mladih profesionalaca za razvoj znanja i veština kroz akademsko usavršavanje na prestižnim visokoškolskim institucijama u inostranstvu. Pored toga, BOŠ aktivno prati razvoj politika visokog obrazovanja u Srbiji, kao i na evropskom nivou, nastojeći da podstiče razmenu obrazovnih resursa i mobilnost mladih. BOŠ takođe prepoznaje socijalni kapital sakupljen u alumni mreži koju čine studenti i diplomci iz Srbije koji su studirali u inostranstvu.

KARIJERNO SAVETOVANJE

Cilj karijernog savetovanja jeste osnaživanje pojedinaca da donesu informisane odluke u vezi sa razvojem karijere. Onlajn karijerno savetovanje na portalu BOŠ Karijera je stalno dostupna usluga svim zainteresovanim posetiocima portala koji imaju nedoumice u vezi sa daljim razvojem svoje karijere. Na pitanja u okviru karijernog savetovaništa na BOŠ Karijeri u toku 2021. godine ažurno je odgovarao tim koji je prošao kroz obuke za karijerno informisanje i onlajn karijerno savetovanje i to kroz:

- Ukupno 180 individualnih savetovanja;
- Ukupno 724.385 poseta i 215.958 korisnika u 2021. godini na portalu BOŠ Karijera;
- Dok ukupan broj registrovanih članova do 2021. godine iznosi više od 52 hiljade mladih.

Kroz onlajn karijerno savetovanje i informisanje pojedinaca preko portala BOŠ Karijera realizovano je 180 individualnih karijernih onlajn savetovanja, odnosno poslato je 180 imejlava koji sadrže informacije i savetovanje kao odgovor na postavljena pitanja i dileme korisnika/ca. Takođe, 215.958 posetilaca sajta dobilo je informacije u vezi sa obrazovanjem (visokoškolskim ustanovama u Srbiji, uključujući privatne i državne fakultete i visoke škole), zanimanjima (potrebnom formalnom obrazovanju, opisu zanimanja, i prosečnim platama za određeno zanimanje), pisanjem CV-ja i upravljanjem karijerom.

Doprinos razvoju ljudskih resursa

Realizacijom usluga karijernog savetovanja, BOŠ doprinosi podizanju kapaciteta mladih i odraslih pojedinaca za unapređenje veština upravljanja karijerom. Pored toga, BOŠ aktivno pruža podršku i karijernim praktičarima i svima koji su zainteresovani za oblast karijernog savetovanja kroz pružanje adekvatnih resursa i mentorsku podršku.

STUDIJSKE POSETE

Usled pandemije, BOŠ je do daljnjeg odložio organizaciju studijskih poseta. Projektni timovi BOŠ-a prilagodili su projektne aktivnosti novonastaloj situaciji i u skladu sa preporučenim merama, događaje i umrežavanja izmestili su u online sferu zbog zdravstvene bezbednosti svih zaposlenih i potencijalnih učesnika

**UNAPREĐENJE
JAVNIH
POLITIKA**

ENERGIJA, KLIMA I ŽIVOTNA SREDINA

Beogradska otvorena škola doprinosi odgovornoj politici životne sredine koja je zasnovana na učešću javnosti u procesu donošenja odluka i partnerstvu civilnog društva, privatnog sektora i javnih institucija. Naš cilj je očuvana životna sredina, unapređeno javno zdravlje i kvalitet života građana, kroz uspešnu primenu evropskih pravnih normi i standarda u oblasti očuvanja i unapređenja životne sredine, nisko-ugljenične ekonomije i integracije politike životne sredine u druge sektorske politike. U oblasti zaštite i očuvanja životne sredine BOŠ aktivno zagovara i podržava:

- Dostupnost informacija i puno učešće građana u donošenju odluka;
- Poštovanje Arhuske konvencije i usvojenog horizontalnog zakonodavstva EU u oblasti zaštite životne sredine;
- Uključivanje javnosti u ranoj fazi donošenja odluka, u fazi definisanja problema i izbora najpovoljnijih opcija;
- Lokalne zajednice koje su sposobne da odgovore izazovima zaštite životne sredine i prirodnih resursa, zadovoljenja energetske potrebe i klimatskih promena;
- Dekarbonizaciju energetske proizvodnje – proizvodnju energije uz nisku emisiju gasova sa efektom staklene bašte;
- Energiju po prihvatljivoj ceni za energetski sektor, privredu i građane;
- Pouzdano i kvalitetno snabdevanje energijom koje nije pretnja životnoj sredini i zdravlju ljudi;
- Kreiranje lokalnih razvojnih politika u skladu sa specifičnostima i potrebama lokalnih zajednica, uz puno učešće građana;
- Pokretanje širokog društvenog dijaloga o Agendi 2030 i ciljevima održivog razvoja u oblasti zaštite životne sredine.

Postignuća u programskoj oblasti Energija, klima i životna sredina za 2021. godinu odnose se na:

- Realizaciju 4 radionice za 114 učesnika i kreiranje i sprovođenje 4 treninga za više od 170 učesnika;
- Organizaciju 7 javnih događaja za više od 230 učesnika, i realizaciju 4 vebinara za više od 360 učesnika;
- Održavanje 2 konferencije i 4 okrugla stola u prisustvu više od 140 ljudi;
- Učešće u različitim medijskim formatima - članovi tima su učestvovali u 12 TV emisija, radio emisiji i 3 podkasta;
- Objavlivanje 40 članaka u elektronskim i štampanim novinama;
- Kreiranje i diseminaciju 3 izdanja newsletter-a *EKŽurnal* i 3 izdanja newsletter-a Platforme *Održivi razvoj za sve*;
- Objavlivanje 5 publikacija;
- Učešće na 26 javnih događaja i 13 međunarodnih konferencija;
- Učešće u procesima donošenja javnih politika i instrumenata javne politike u oblasti zaštite životne sredine, energetike i klimatskih promena (pisanje komentara na planska dokumenta, učešće u javnim raspravama, radnim grupama, konsultativnim sastancima sa nadležnim organima i slično).

U toku 2021. godine, aktivnosti BOŠ-a u okviru programske oblasti Energija, klima i životna sredina bile su realizovane kroz deset projekata. Na događajima koje je organizovao BOŠ u programskoj oblasti Energija, klima i životna sredina u 2021. godini učestvovalo preko 800 predstavnika javnog sektora, civilnog društva, privrede, međunarodnih partnera, medija, predstavnika akademske zajednice i pojedinaca.

Kao članica Koalicije 27 Beogradska otvorena škola je učestvovala u izradi osmog godišnjeg izveštaja iz senke za poglavlje 27 koje pokriva oblast zaštite životne sredine i klimatskih promena. Izveštaj pod nazivom *Poglavlje 27 u Srbiji: Napredak pod ključem*, objavljen je u oktobru 2021. godine. BOŠ je dao doprinos izradi četiri poglavlja u okviru ovog izveštaja - Horizontalno zakonodavstvo, Klimatske promene, Kvalitet vazduha i Zaštita prirode.

Tokom 2021. godine, članovi tima u programskoj oblasti EKŽ učestvovali su u sledećim procesima javnih rasprava, kroz slanje komentara na predmetna dokumenta i/ili učešće na javnim prezentacijama:

- Nacrt Prostornog plana Republike Srbije za period od 2021. do 2035. godine;
- Nacrt zakona o proceni uticaja na životnu sredinu;
- Nacrt zakona o strateškoj proceni uticaja;
- Nacrt zakona o obnovljivim izvorima energije;
- Nacrt Plana kvaliteta vazduha za Grad Beograd;
- Nacrt Prostornog plana područja posebne namene za auto put Beograd-Zrenjanin-Novi Sad;
- Nacrt Programa zaštite vazduha u Republici Srbiji;
- Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode.

Dijalog o Zakonu o zaštiti prirode

Beogradska otvorena škola uključena je u dve radne grupe Ministarstva rudarstva i energetike: Radna grupa za praćenje realizacije i upravljanje postupkom izrade i usvajanje nove Strategije razvoja energetike Republike Srbije do 2040. godine sa projekcijama do 2050. godine i Programa ostvarivanja Strategije i izrade izveštaja o strateškoj proceni uticaja Strategije razvoja energetike na životnu sredinu i izrade izveštaja o strateškoj proceni uticaja Programa ostvarivanja Strategije razvoja energetike na životnu sredinu i Radna grupa 2 u okviru projekta IPA 2017 *Dalji razvoj kapaciteta energetske planiranja*, u okviru kog će biti izrađen Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan Republike Srbije za period 2021. do 2030. godine, sa projekcijama do 2050. godine (INEKP).

Kada su u pitanju **istraživačke aktivnosti**, sprovedena su sledeća **istraživanja**:

- O dostupnosti podataka za indikatore održivog razvoja u oblasti zaštite životne sredine u Republici Srbiji;
- O pripremljenosti Srbije za sprovođenje Agende 2030 Ujedinjenih nacija. Analiziran je napredak u periodu od septembra 2020. do septembra 2021. godine postojećem strateškom, normativnom i institucionalnom okviru za sprovođenje Agende 2030, kao i mehanizama za praćenje sprovođenja Agende u Srbiji. Pored toga, rađena je i analiza ispunjenosti prioriternih potciljeva održivog razvoja u navedenom periodu.
- O stavovima eksperata na temu pravedne energetske tranzicije.
- Urađena je vizualizacija podataka dobijenih iz građanske mreže za praćenje kvaliteta vazduha.

U okviru programske oblasti Energija, klima i životna sredina realizovano je devet projekata i to:

- Institucionalna podrška Fonda braće Rokfeler programskoj oblasti Energija, klima i životna sredina;
- Zeleni inkubator – razvoj kompetentnog civilnog društva za podršku primene pravnih tekovina Evropske unije u oblasti zaštite životne sredine;
- Ciljevi održivog razvoja na lokalnom nivou u Srbiji;
- Reforma javnih finansija – Agenda 2030: Platforma za opštedruštveni dijalog Održivi razvoj za sve;
- Jačanje okvira za praćenje i izveštavanje o sprovođenju Agende 2030 u Republici Srbiji - dimenzija zaštite životne sredine;
- Lokalni akteri za čistu energiju i vazduh;
- Ujedinjeni Balkan za čist vazduh;
- Energetske zadruge;
- Lokalni akteri za čistu energiju i vazduh.

Institucionalna podrška Fonda braće Rokfeler programskoj oblasti Energija, klima i životna sredina

Institucionalna podrška Fonda braće Rokfeler obuhvatala je široki spektar aktivnosti u EKŽ oblasti, usmerenih ka ostvarivanju sledećih ciljeva: dekarbonizacije i decentralizacije energetskeg sektora, izgradnje lokalnih zajednica otpornih na izazove klimatskih promena, pouzdanog i kvalitetnog snabdevanja energijom koje nije pretnja po ljude i životnu sredinu, primene EU standarda na nacionalnom i lokalnom nivou u oblastima energetike, zaštite životne sredine i borbe protiv klimatskih promena, dostupnosti podataka i učešću javnosti u procesima donošenja odluka.

Na ostvarivanju ovih ciljeva tim Beogradske otvorene škole radi kroz sprovođenje sledećih aktivnosti: istraživanje u oblasti javnih politika, monitoring i izveštavanje o napretku Srbije u procesu evropskih integracija u poglavlju 27, javno zagovaranje, obrazovanje i podizanje kapaciteta različitih zainteresovanih strana, unapređenje saradnje različitih zainteresovanih strana.

Projekat je trajao od 28. marta 2019. do 28. marta 2021. godine i bio je podržan od strane Fonda braće Rokfeler.

U 2021. godini BOŠ tim je učestvovao u procesima javnih rasprava o važnim planskim i zakonskim aktima (javne konsultacija o nacrtu [Plana kvaliteta vazduha za Beograd](#), javne konsultacije o nacrtima [Zakona o obnovljivim izvorima energije, nacrtu Zakona o energetskej efikasnosti i racionalnoj upotrebi energije, izmenama i dopunama Zakona o energetici](#)), informisao javnosti o najnovijim dešavanjima u oblastima energetske politike, politika zaštite životne sredine i klimatskih promena, kroz izradu vesti, autorskih članaka, analiza, gostovanja u medijima, kao i kroz podršku aktivnostima [Koalicije 27](#) u praćenju napretka Srbije u usvajanju i primeni pravnih tekovina Evropske unije vezanih za Poglavlje 27 (Životna sredina i klimatske promene).

Doprinos unapređenju javnih politika

Realizacija ovog projekta doprinela je unapređenju javnih politika u okviru oblasti Energija, klima i životna sredina, pre svega kroz učešće u procesima kreiranja javnih politika i informisanje i uključivanje javnosti u ove procese.

Zeleni inkubator – razvoj kompetentnog civilnog društva za podršku primene pravnih tekovina Evropske unije u oblasti zaštite životne sredine

Projekat *Zeleni inkubator* sprovodi se u saradnji sa Mladim istraživačima Srbije i Inženjerima zaštite životne sredine. Projekat ima za cilj da doprinese osnaživanju kapaciteta organizacija civilnog društva koje se bave pitanjima zaštite životne sredine, naročito za praćenje procesa evropskih integracija Republike Srbije, neguje inicijative lokalnih neformalnih grupa, kao i da istraži potencijale i izradi preporuke za socio-ekonomski razvoj lokalnih zajednica na principima zelene (cirkularne) ekonomije. Opšti cilj projekta je razviti kompetentno civilno društvo koje doprinosi reformskim procesima i integraciji Srbije u EU. Specifični cilj je jačati kapacitete i povećati učinkovitost civilnog društva u Srbiji u rešavanju izazova iz oblasti zaštite životne sredine i društveno-ekonomskog razvoja.

Projekat se realizuje od 1. januara 2020. godine do 31. decembra 2022. godine i podržan je od strane Evropska unije, Fondacija Fridrih Ebert i Ministarstva za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog.

Aktivnosti tokom druge godine projekta:

- Unapređenje i predstavljanje metodologije praćenja procesa implementacije politika iz oblasti zaštite životne sredine na lokalnom nivou;
- Objavljivanje [Izveštaja iz senke Koalicije 27](#) i lokalnih organizacija civilnog društva;
- Organizovanje *Zelenih razgovora* kao tematskih diskusija u kojima učestvuju različite zainteresovane strane;
- Sprovođenje istraživanja o potencijalima za socio-ekonomski razvoj lokalnih zajednica.

Prvi trening u okviru programa podrške civilnom društvu za zaštitu životne sredine i održivi razvoj zajednica Snažno zeleno, Vrnjačka Banja, 28. jun - 1. jul 2021.

Rezultati nakon druge godine projekta:

- Ukupno 204.992,18 evra podrške za realizaciju 18 projekata OCD u okviru programa podrške civilnom društvu za zaštitu životne sredine i održivi razvoj zajednica - Snažno zeleno
- Unapređena i predstavljena Metodologija za praćenje javnih politika iz oblasti zaštite životne sredine na lokalnom nivou;
- Razvijen i predstavljen Resurs centar Koalicije 27, sistem stručne pomoći i mentorstva od strane članica Koalicije odarabranim organizacijama i neformalnim grupama u oblasti zaštite životne sredine;
- Održana dva Zelena razgovora;
- Objavljeno 29 studija o potencijalima za socio-ekonomski razvoj lokalnih zajednica i održano 9 prezentacija rezultata studija. Takođe, nastavljeno istraživanje istraživanje o potencijalima za socio-ekonomski razvoj lokalnih zajednica.

Prvi trening u okviru programa podrške civilnom društvu za zaštitu životne sredine i održivi razvoj zajednica Snažno zeleno, Vrnjačka Banja, 28. jun - 1. jul 2021.

Doprinos unapređenju javnih politika

Realizacija ovog projekta doprinela je unapređenju javnih politika u okviru oblasti Energija, klima i životna sredina kroz uključivanje javnosti u praćenje procesa primene pravnih tekovina Evropske unije iz oblasti zaštite životne sredine i klimatskih promena i kroz povećanje transparentnosti i dostupnosti informacija o kvalitetu životne sredine na lokalnom nivou.

Ciljevi održivog razvoja na lokalnom nivou u Srbiji

Ovaj projekat imao je za cilj da podrži sprovođenje i praćenje ostvarivanja ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih nacija (UN Agenda 2030) u Srbiji, kroz razvijanje metodologije za praćenje implementacije ciljeva održivog razvoja 6, 7, 11, 12, 13 i 15 na lokalnom nivou u Srbiji. Kroz ovaj projekat Beogradska otvorena škola produkovala je alat koji će pomoći, pre svega lokalnim samoupravama, a potom i organizacijama civilnog društva, građanima i drugim zainteresovanim stranama, da prate napredak u sprovođenju Agende 2030 u pojedinačnim opštinama, uzimajući u obzir njihove obaveze, ali i specifičnosti. Osim toga, razvijena metodologija može biti pomoćni alat jedinicama lokalne samouprave u izradi lokalnih razvojnih planova, što je zakonska obaveza jedinica lokalne samouprave prema Zakonu o planskom sistemu.

Projekat je realizovan u periodu od 1. jula 2019. do 28. februar 2021. godine i podržan je od strane Nemačke organizacije za međunarodnu saradnju.

Aktivnosti:

- Definisane šire liste indikatora i pasoša indikatora za praćenje sprovođenja ciljeva održivog razvoja 6, 7, 11, 12, 13 i 15,;
- Testiranje primenljivosti i finalizacija pasoša indikatora u jedinicama lokalne samouprave uz konsultacije sa predstavnicima JLS;
- Trening za predstavnike jedinica lokalnih samouprava čija je svrha bila unpređenje znanja o Agendi 2030 i obučavanje predstavnika i predstavnica jedinica lokalne samouprave u Srbiji za primenu pojedinih, za njih relevantnih, ciljeva Agende 2030 u kreiranju lokalnih razvojnih planova.

Rezultati:

- Lista indikatora je definisana, njihova primenljivost testirana u 4 JLS, nakon čega je sumirana finalna lista indikatora i pasoša indikatora;
- Sproveden je trening za 72 predstavnika 43 opštine u Republici Srbiji o primeni pojedinih ciljeva Agende 2030 u formulisanju Lokalnih razvojnih planova.

Doprinos unapređenju javnih politika

Realizacija ovog projekta doprinela je unapređenju javnih politika u okviru oblasti Energija, klima i životna sredina kroz izradu alata za praćenje sprovođenja, kao i izradu javnih politika u oblasti održivog razvoja, kao i trećem strateškom cilju BOŠ-a kroz razvoj kapaciteta predstavnika jedinica lokalne samouprave.

Reforma javnih finansija –

Agenda 2030: Platforma za opštedruštveni dijalog *Održivi razvoj za sve*

Projekat *Reforma javnih finansija – Agenda 2030* realizuje se sa ciljem uspostavljanja dijaloga između brojnih članova društva, predstavnika različitih društvenih grupa, kako iz poslovnog i civilnog sektora tako i donosioca odluka, o sprovođenju Agende 2030 kroz delovanje [Platforme Održivi razvoj za sve](#). Ova Platforma nastoji da svojim delovanjem prepozna razvojne prioritete društva koji su u vezi sa ciljevima održivog razvoja, mapira nedostatke u pripremljenosti Srbije za sprovođenje Agende i aktivno zagovara za bolje sprovođenje Agende u narednom periodu. Projekat se realizuje u periodu od 15. marta 2020. do 31. jula 2022. godine, uz podršku Vlade Švajcarske i Nemačke, implementacioni partner Nemačka organizacija za međunarodnu saradnju (GIZ). Platforma je podeljena u tri dimenzije koje se bave ekonomskim, socijalnim i pitanjima zaštite životne sredine. Partneri na projektu su Beogradska otvorena škola, Fondacija BFPE za odgovorno društvo, Centar za visoke ekonomske studije, Fondacija Ana i Vlade Divac, Fondacija Centar za Demokratiju, Timočki omladinski centar i Smart Kolektiv, a implementacioni partner je Nemačka organizacija za međunarodnu saradnju (GIZ).

Aktivnosti:

- Istraživanje o pripremljenosti Srbije za sprovođenje Agende 2030 u Srbiji;
- Uspostavljanje opštedruštvenog dijaloga o aktuelnim procesima povezanim sa procesom učešća javnosti u oblasti zaštite životne sredine;
- Sprovođenje programa *E-learning* o Agendi 2030;
- Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva na lokalnom nivou za učešće u procesu izrade i praćenja sprovođenja lokalnih razvojnih planova u oblasti zaštite životne sredine;
- Doprinosa izradi lokalnih razvojnih planova u oblasti zaštite životne sredine;
- Informisanje javnosti na nacionalnom i lokalnom nivou o Agendi 2030 i ciljevima održivog razvoja u oblasti zaštite životne sredine.

Regionalna konferencija u Zaječarskom i Borskom okrugu

Rezultati:

- Održana [4 vebinara](#) o ciljevima održivog razvoja 7, 12 i 15, sa 362 učesnika;
- Objavljena publikacija [Reč dve o održivom razvoju](#) koja obrađuje 6 ciljeva održivog razvoja iz oblasti zaštite životne sredine;
- Održano 9 konsultativnih sastanaka sa organizacijama civilnog društva o aktuelnim procesima povezanim sa procesom učešća javnosti u oblasti zaštite životne sredine, sa učešćem ukupno 103 predstavnika;
- Organizovana 2 [javna događaja](#) u okviru opštredruštvenog dijaloga o aktuelnim procesima povezanim sa procesom učešća javnosti u oblasti zaštite životne sredine, sa prisustvomcca 160 učesnika;
- Poslat [Doprinos Planu razvoja opštine Sremski Karlovcj](#) u oblasti zaštite životne sredine i pripremljen Doprinos za Grad Bor;
- Snimljene, objavljene i promovisane [2 reportaže u Sremskim Karlovcima](#) o lokalnim razvojnim prioritetima i izazovima u oblasti zaštite životne sredine;
- Održana [radionica](#) u Boru za 14 predstavnika iz 8 organizacija civilnog društva o planskom sistemu na lokalnom nivou, procesu izrade lokalnih razvojnih planova i uključivanju Agende 2030 u formulisanje ovih planova;
- Održana 2 [okrugla stola](#) u Boru, [1 u Sremskim Karlovcima](#) i [1 u Priboju](#) u saradnji sa lokalnim partnerima, o definisanju lokalnih razvojnih prioriteta, sa učešćem cca 87 predstavnika različitih zainteresovanih strana na lokalnom nivou;
- Održana [regionalna konferencija u Zajječarskom i Borskom okrugu](#) o regionalnim izazovima i razvojnim prioritetima povezanim sa sve 3 dimenzije Agende 2030, sa prisustvom 60 učesnika;
- Održano 60 sastanaka sa partnerskim organizacijama.

Doprinos unapređenju javnih politika

Sprovođenje aktivnosti na ovom projektu doprinelo je realizaciji drugog strateškog cilja BOŠ-a – unapređenje javnih politika, kroz mapiranje nedostataka za sprovođenje Agende 2030, definisanje prioriteta i izradu preporuka za unapređenje ovog procesa, namenjenih donosiocima odluka. Pored toga, sprovođenje ovog projekta doprinosi i ostvarivanju trećeg strateškog cilja, podizanjem kapaciteta lokalnih organizacija i ostalih ciljnih grupa za praćenje usklađenosti sistema javnih politika na lokalnom nivou sa Agendom 2030.

Jačanje okvira za praćenje i izveštavanje o sprovođenju Agende 2030 u Republici Srbiji - dimenzija zaštite životne sredine

Projekat *Jačanje okvira za praćenje i izveštavanje o sprovođenju Agende 2030 u Republici Srbiji - dimenzija zaštite životne sredine* realizovan je sa ciljem pružanja podrške Republičkom zavodu za statistiku za unapređenje okvira za prikupljanje podataka o indikatorima ciljeva održivog razvoja u vezi sa životnom sredinom kako bi se omogućilo praćenje i merenje napretka, kao i izveštavanje o sprovođenju Agende 2030 i ciljeva održivog razvoja u oblasti zaštite životne sredine.

Projekat je sproveden u periodu od 12. maja do 30. novembra 2021. godine i podržan je od strane Programa Ujedinjenih nacija za životnu sredinu (UNEP). Prva grupa aktivnosti je obuhvatala sprovođenje istraživanja o dostupnosti podataka za indikatore održivog razvoja iz oblasti zaštite životne sredine, dok je početna faza istraživanja podrazumevala je analizu dostupnosti podataka za 93 indikatora iz oblasti zaštite životne sredine.

Rezultat je određivanje indikatora u oblasti zaštite životne sredine za koje postoje podaci u UN bazi, ali ne i u bazi Republičkog zavoda za statistiku. Drugom fazom istraživanja, određene su nacionalne institucije, koje su potencijalni proizvođači podataka za te indikatore. Druga grupa aktivnosti podrazumevala je organizovanje radionica i tehničkog sastanka sa predstavnicima nacionalnih i međunarodnih institucija radi unapređivanja kapaciteta za praćenje i izveštavanje o sprovođenju Agende 2030 u Srbiji. Treća grupa aktivnosti se odnosila na izradu doprinosa za Izveštaj o napretku u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja za 2021. godinu Republičkog zavodaza statistiku.

Aktivnosti:

- Sprovođenje istraživanja o dostupnosti podataka za indikatore održivog razvoja iz oblasti zaštite životne sredine;
- Organizovanje radionica za predstavnike nacionalnih institucija o prenošenju međunarodnog iskustva u praćenju indikatora održivog razvoja iz oblasti zaštite životne sredine;
- Organizovanje tehničkog sastanka sa predstavnicima nacionalnih institucija - potencijalnim proizvođačima podataka za indikatore održivog razvoja iz oblasti zaštite životne sredine;
- Izrada doprinosa za Izveštaj o napretku u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja za 2021. godinu Republičkog zavoda za statistiku.

Rezultati:

- Sprovedena analiza dostupnosti podataka za 93 indikatora održivog razvoja iz oblasti zaštite životne sredine, od kojih je za 27 određeno da postoje u UN bazi, a ne postoje u bazi RZS-a;
- Sprovedeno istraživanje određenih indikatora, u kojoj su određeno 11 institucija koje su potencijalni proizvođači podataka za te indikatore;
- Organizovane 2 radionice za za predstavnike nacionalnih institucija o prenošenju međunarodnog iskustva u praćenju indikatora održivog razvoja iz oblasti zaštite životne sredine, na kojima je učestvovalo cca 60 učesnika;
- Organizovan tehnički sastanak sa predstavnicima nacionalnih institucija - potencijalnim proizvođačima podataka za indikatore održivog razvoja iz oblasti zaštite životne sredine, sa učešćem 40 predstavnika institucija i eksperata;
- Izrađeni doprinosi za uvodni deo o projektnim rezultatima, kao i cilju održivog razvoja 14 za *Izveštaj o napretku u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja* za 2021. godinu Republičkog zavoda za statistiku.

Doprinos unapređenju javnih politika

Projekat *Jačanje okvira za praćenje i izveštavanje o sprovođenju Agende 2030 u Republici Srbiji - dimenzija zaštite životne sredine* je u 2021. godini doprineo ostvarivanju drugog strateškog cilja Beogradske otvorene škole, unapređenje javnih politika, kroz određivanje nedostataka u okviru za praćenje i izveštavanje o sprovođenju Agende 2030 u Srbiji, što doprinosi poboljšanju javnih politika, zasnovanih na činjenicama u oblasti zaštite životne sredine. Pored toga, projekat je doprineo i ostvarivanju trećeg strateškog cilja, kroz podizanje kapaciteta za praćenje i izveštavanje o Agendi 2030 predstavnika nacionalnih institucija.

Lokalni akteri za čistu energiju i vazduh

Projekat *Lokalni akteri za čistu energiju i vazduh* predstavlja nastavak nekoliko prethodnih projekata, sa dugoročnim fokusom na razvoj javnih politika koje omogućavaju pravednu tranziciju ka čistoj energiji. Centralni deo projekta činio je praćenje i uključivanje u procese donošenja odluka od značaja za energetske tranziciju Srbije, istraživačke aktivnosti usmerene na različite aspekte energetske tranzicije, okupljanje zainteresovanih strana i podrška dijalogu o pravednoj energetskej tranziciji. Posebna linija aktivnosti u okviru projekta odnosila se na dalje širenje i održavanje građanske mreže za merenje kvaliteta vazduha, i podizanje svesti o zagađenju vazduha kao uvodni deo razgovora o pravednoj energetskej tranziciji.

Projekat se realizuje u periodu od 1. novembra 2021 do 31. oktobra 2022. godine i podržan je od strane Evropske fondacije za klimu; a u 2021. godini projektne aktivnosti realizovane su u Beogradu i preko 35 lokalnih sredina u Srbiji.

Aktivnosti:

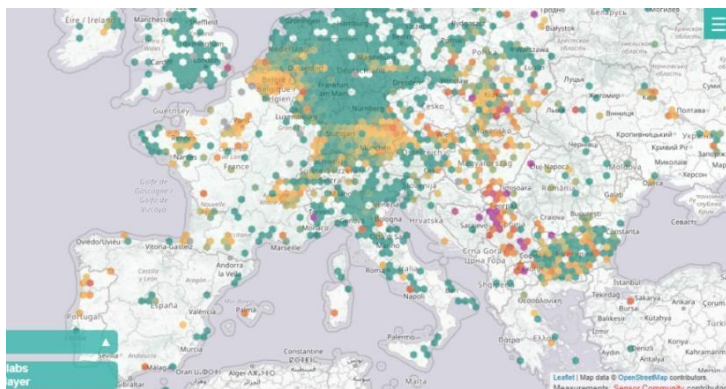
- Širenje mreže za građansko merenje kvaliteta vazduha u Srbiji;
- [Organizacija javnih konsultacija o Nacrtu plana kvaliteta vazduha za Grad Beograd;](#)
- [Pokretanje peticije za prenamenu sredstava iz Budžeta Republike Srbije;](#)
- [Sprovođenje analize podataka dobijenih iz građanske mreže za merenje kvaliteta vazduha;](#)
- Učešće u radu dve Radne grupe pokrenute od strane Ministarstva rudarstva i energetike;
- Organizacija sastanka sa predstavnikom Opštine Lazarevac i diskusije sa lokalnim aktivistima na temu pravedne energetske tranzicije i potencijalnih opcija za održivi razvoj regiona zavisnih od uglja u Lazarevcu;
- Učešće na onlajn studijskoj poseti Nemačkoj;
- [Organizacija javnih konsultacija povodom izrade Integrisanog nacionalnog energetskog i klimatskog plana \(INEKP\);](#)
- Uspostavljanje saradnje sa sindikatima, sa ciljem zajedničkog rada na temi pravedne energetske tranzicije u regionima koji se oslanjaju na eksploataciju uglja;
- [Sprovođenje analize Godišnjeg izveštaja o stanju kvaliteta vazduha u Republici Srbiji za 2020. godinu.](#)

Konsultacije u vezi Integrisanog nacionalnog energetskog i klimatskog plana

Rezultati:

- Građanska mreža za merenje kvaliteta vazduha proširena na više od 35 lokalnih sredina, od čega je 15 novih zajednica obuhvaćeno u 2021. godini;
- Pokrenut javni dijalog o Nacrtu plana kvaliteta vazduha za Beograd, održana 3 kruga javnih konsultacija;
- [Pokrenut javni dijalog o novim zakonima u oblasti energetike;](#)
- Poslati komentari na Nacrt zakona o obnovljivim izvorima energije;
- [Prikupljeno više od 60.000 potpisa pomoću peticije za prenamenu sredstava iz Budžeta Republike Srbije za potrebe unapređenja energetske efikasnosti;](#)
- Izrađena analiza podataka dobijenih iz građanske mreže za merenje kvaliteta vazduha;
- [Održan panel na kom su prezentovani podaci dobijeni iz građanske mreže za merenje kvaliteta vazduha;](#)
- [Izrađena analiza Godišnjeg izveštaja o stanju kvaliteta vazduha u Republici Srbiji za 2020. Godinu, u saradnji sa partnerima;](#)
- Održan sastanak sa predstavnicima lokalnih vlasti u opštini Lazarevac, na temu mogućnosti sprovođenja pravedne energetske tranzicije na teritoriji ove opštine;
- Održan okrugli sto sa zainteresovanim građanima opštine Lazarevac, na temu mogućnosti sprovođenja pravedne energetske tranzicije na teritoriji ove opštine;
- Odobren predlog projekta razmene, napisan u saradnji sa Ujedinjenim Granskim Sindikatom *Nezavisnost*, u okviru platforme Coal regions in transition, pokrenute od strane Evropske komisije;
- Pokrenut javni dijalog povodom izrade Integrisanog nacionalnog energetskog i klimatskog plana (INEKP), na kom su prisustvovali predstavnici Ministarstva rudarstva i energetike;
- Izrađeni i poslani komentari na Programa zaštite vazduha u Srbiji.

Mapa kvaliteta vazduha

Doprinos unapređenju javnih politika

Projekat *Lokalni akteri za čistu energiju i vazduh* doprinosi unapređenju javnih politika oblasti Energija, klima i životna sredina, kroz podizanje svesti o zagađenju vazduha u brojnim lokalnim sredinama u Srbiji, uključivanje javnosti i pokretanje dijaloga o planskim dokumentima u oblasti zaštite vazduha, analizu i učešće u procesima donošenja novih dokumenata koja se tiču kvaliteta vazduha i pravedne energetske tranzicije, kao i pokretanje dijaloga o zakonodavnim i strateškim dokumentima u oblasti energetske tranzicije.

Ujedinjeni Balkan za čist vazduh

Projekat *Ujedinjeni Balkan za čist vazduh* pokrenut je od strane Evropskog fonda za Balkan. Kroz ovu kampanju, Beogradska otvorena škola, sprovodi koordinisane aktivnosti zajedno sa drugim partnerima iz zemalja Zapadnog Balkana. među kojima su Pravo na grad, Regulatorni institut za obnovljivu energiju i životnu sredinu (Srbija); Environmental and Territorial Management Institute (Albanija); Ekoforum iz Zenice i Centar za ekologiju i energiju (Bosna i Hercegovina); Sbunker (Kosovo); Air Care (Severna Makedonije) i OZON (Crna Gora). Cilj kampanje *Ujedinjeni Balkan za čist vazduh* je da informiše građane Zapadnog Balkana o uzrocima i posledicama zagađenja vazduha, kao i mogućim rešenjima za poboljšanje kvaliteta vazduha. U okviru kampanje, napisano je 6 analiza različitih aspekata kvaliteta vazduha i uticaja na ljudsko zdravlje, a nakon kampanje projekat je nastavljen i u 2022. godini.

Projekat je sproveden u periodu od 21. januara do 1. aprila 2021. godine, a zatim će se projektne aktivnosti sprovoditi i od 15. novembra 2021. do 1. maja 2022. godine i podržan je od strane Evropskog fonda za Balkan.

Aktivnosti:

- Izrada i ažuriranje analize na temu *Monitoring i informisanje građana o zagađenju vazduha*;
- Promocija materijala, izrađenih tokom kampanje na društvenim mrežama.
- Pisanje teksta o Zelenoj agendi za Zapadni Balkan, koji ističe značaj sprovođenja ovog dokumenta za region, sa akcentom na ugao građana, kao i pisanje scenarija za video materijal koji će biti upotrebljen u kampanji u okviru ovog projekta.

Rezultati:

- [Izrađena analiza na temu *Monitoring i informisanje građana o zagađenju vazduha*](#);
- Više od 30.000 ljudi dosegnuto u okviru kampanje podeljene putem društvenih mreža.

Doprinos unapređenju javnih politika

Projekat *Ujedinjeni Balkan za čist vazduh* doprinosi ostvarenju drugog strateškog cilja Beogradske otvorene škole, unapređenje javnih politika, kroz podizanje svesti o zagađenju vazduha, kroz sprovođenje analize o monitoringu kvaliteta vazduha i informisanju građana o ovom problemu, kao i kroz deljenje informacija o problemima vezanim za problem kvaliteta vazduha putem različitih kanala komunikacije.

Energetske zadruge

Kroz saradnju sa prvim energetske zadrugama osnovanim u Srbiji, [Elektropionirom](#) i [Sunčanim krovovima](#), Beogradska otvorena škola je pokrenula ovaj projekat koji ima za cilj da pruži podršku energetske zadrugama u procesu izgradnje solarne elektrane. Kroz ovaj projekat, članovi energetske zadruge analiziraće nedavno usvojena dokumenta uz podršku eksperata, podizati svoje kapacitete na polju planiranja i uspostavljanja zadružnih solarnih elektrana i uključivanja građana u rad tih elektrana, i komunicirati sve rezultate svog rada na projektu prema zainteresovanoj javnosti. Navedene aktivnosti će biti sprovedene kroz pronalaženje adekvatne lokacije za postavljanje solarne elektrane, traženje izvora finansiranja za izgradnju planirane elektrane i kreiranje biznis plana.

Vreme trajanja projekta je od 1. novembra 2021 do 31. oktobra 2022. godine i podržan je od strane Evropske fondacije za klimu.

Aktivnosti sprovedene tokom 2021. godine:

- Kreiran sadržaj vodiča za građane zainteresovane da osnivaju svoju energetske zadruge ili se pridruže postojećoj;
- Definisane tri studije slučaja koje će biti analizirane kroz projekat.

Doprinos unapređenju javnih politika

Projekat doprinosi ostvarenju drugog strateškog kroz analizu nedavno usvojenih zakona u oblasti obnovljivih izvora energije, predstavljanje zaključaka javnosti i kreiranje sugestija za njihovo unapređenje, kao i trećem strateškom cilju, kroz izgradnju kapaciteta predstavnika energetske zadruge.

Lokalni akteri za čistu energiju i vazduh

Lokalni akteri za čistu energiju i vazduh je projekat koji Beogradska otvorena škola sprovodi uz podršku Evropske fondacije za klimu od 2018. godine. Tako i ovaj projekat predstavlja nastavak prethodnih projekata, sa dugoročnim fokusom na razvoj javnih politika koje omogućavaju pravednu tranziciju ka čistoj energiji. U okviru ovog projekta sprovode se dve grupe aktivnosti. Prva se odnosi na kvalitet vazduha, pre svega dalje širenje građanske mreže za merenje kvaliteta vazduha, a zatim i dalje praćenje donošenja relevantnih dokumenata koji se odnose na povećanje kvaliteta vazduha. Druga linija aktivnosti odnosi se na pravednu energetske tranziciju, u okviru ove linije aktivnosti nastavlja se sa praćenjem i uključivanjem u procese donošenja odluka od značaja za energetske tranziciju Srbije, istraživačke aktivnosti usmerene na različite aspekte energetske tranzicije, okupljanje zainteresovanih strana i podrška dijalogu o pravednoj energetske tranziciji.

Vreme trajanja projekta je od 01.12.2021 do 30.11.2022. godine. godine i podržan je od strane Evropske fondacije za klimu.

U 2021. godini na ovom projektu su realizovane sledeće **aktivnosti**:

- Širenje mreže za građansko merenje kvaliteta vazduha u Srbiji;
- Razvoj senzora za merenje industrijskog zagađenja.

Doprinos unapređenju javnih politika

Projekat *Lokalni akteri za čistu energiju i vazduh* doprinosi ostvarenju drugog strateškog cilja Beogradske otvorene škole, unapređenje javnih politika, kroz podizanje svesti o zagađenju vazduha u brojnim lokalnim sredinama u Srbiji, kao i podršku javnom dijalogu o pravednoj energetskej tranziciji. Pored toga, projekat doprinosi i ostvarenju trećeg strateškog cilja Beogradske otvorene škole, podizanje kapaciteta, kroz jačanje kapaciteta predstavnika organizacija civilnog društva i aktivista za praćenje i uključivanje u procese donošenja odluka u oblasti zaštite vazduha i pravedne energetske tranzicije.

UNAPREĐIVANJE ZAPOŠLJIVOSTI

Beogradska otvorena škola kroz programsku oblast unapređivanje zapošljivosti podržava pojedince da kreativno odgovore na izazove aktivnog traženja, dobijanja i zadržavanja posla i napredovanja na poslovnom i privatnom planu. U eri dinamičnog globalnog tržišta rada, čestih ekonomskih i društvenih kriza, BOŠ veruje da je važno uticati na razvoj veština za upravljanje karijerom, celoživotno učenje i što lakšu tranziciju iz obrazovanja na tržište rada (ili u obrnutom smeru kada karijerni razvoj to zahteva). Stoga BOŠ od 2003.godine podstiče kontinuirani razvoj pojedinca, celoživotno učenje i ukupni ekonomski razvoj društva kroz doprinos uspostavljanju sistema karijernog vođenja i savetovanja i jačanju veza obrazovanja i tržište rada.

Ciljevi BOŠ-a u ovoj oblasti su:

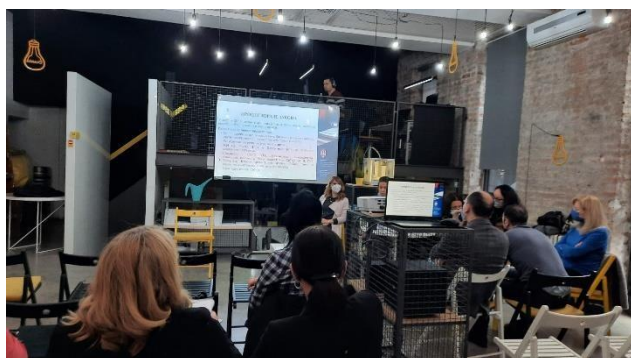
- Dalji razvoj i unapređenje kvaliteta sistema karijernog vođenja i savetovanja;
- Izgradnja kapaciteta svih učesnika u procesu karijernog vođenja i savetovanja;
- Konceptualizacija, kreiranje i promocija inovativnih modela razvoja karijere;
- Podrška reformi obrazovanja koja će omogućiti sticanje kompetencija u skladu sa potrebama sveta rada;
- Promocija koncepta kvalitetnih radnih praksi;
- Efektivnije zapošljavanje i ekonomski razvoj.

U toku 2021. godine BOŠ je realizovao četiri projekata u okviru programske oblasti za unapređivanje zapošljivosti, u okviru kojih su realizovana sledeća **postignuća**:

- Uz partnersku podršku Coca Cola podrška mladima programa, održan je sedmi po redu, Sajam školskih timova za karijerno vođenje i savetovanje (KVIS) koji je posetilo preko 130 ljudi;
- Ukupno 410 učenika direktno je uključeno u KVIS aktivnosti;
- Pružena je konsultativna podrška za 15 srednjih škola u oblasti KVIS-a;
- BOŠ tim je učestvovao u radnoj grupi za donošenje Nacrta zakona o radnoj praksi;
- BOŠ tim je izradio tri ekspertske analize u kojima je posvećena pažnja nekim aspektima od značaja za kvalitetno uređivanje radnih praksi.;
- BOŠ tim je obeležio Međunarodni dan praktikanata pokretanjem veb-sajta Radne prakse i kroz onlajn kampanju informisao zainteresovanu javnost o procesu donošenja zakona o radnoj praksi;
- U 2021 godini pripremljen je i program za obuke za profesionalce u oblasti karijernog vođenja i savetovanja i razvoja ljudskih resursa, koje će biti sprovedene u narednom periodu u okviru projekta CONNECT.

Konsultanti za savetodavne usluge brzog reagovanja na COVID-19 u okviru paketa solidarnosti 2

Beogradska otvorena škola u okviru programске oblasti za unapređivanje zapošljivosti uz podršku Evropske banke za obnovu i razvoj nastavila dalji rad na unapređivanju pravnog okvira za sprovođenje radnih praksi kao mehanizma za unapređivanja zapošljivosti mladih. Tokom trajanja projekta BOŠ je sproveo zagovaračke aktivnosti za uspostavljanje jasnog i funkcionalnog pravnog okvira za organizovanje radnih praksi. BOŠ tim je učestvovao u radnoj grupi za donošenje Zakona o radnoj praksi i izneo predloge za što kvalitetniju izradu Nacrta zakona. Osim toga rađeno je na uređivanju dokumenta javne politike, *Ex-ante analize o uspostavljanju pravnog okvira za radne prakse* i svojim komentarima BOŠ je doprineo unapređenju Nacrta zakona o radnoj praksi. BOŠ tim je izradio tri ekspertske analize u kojima je posvećena pažnja nekim aspektima od značaja za kvalitetno uređivanje radnih praksi. Obeležen je i Međunarodni dan praktikanata pokretanjem veb-sajta [Radne prakse](#) i kroz onlajn kampanju informisao zainteresovanu javnost o procesu donošenja zakona o radnoj praksi. Ovaj veb-sajt sadrži sve relevantne informacije, istraživanja, analize i dokumenta od važnosti za kvalitetno uređivanje oblasti radnih praksi.

Tokom trajanja projekta, BOŠ tim je pružio ekspertsku i logističku podršku Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja u sprovođenju Javne rasprave povodom Nacrta zakona o radnoj praksi. Javne rasprave su [održane](#) tokom decembra 2021. u Novom Sadu, Nišu i Beogradu, a javnu raspravu održanu u Beogradu je bilo moguće pratiti i [onlajn putem portala Radne prakse](#). Sprovedeni su dodatni konsultativni sastanci sa predstavnicima sindikata, poslodavaca i mladih gde je predstavljen Nacrt zakona i prikupljeni komentari i primedbe na sam Nacrt. Tokom trajanja javne rasprave BOŠ tim je poslao komentare na Nacrt zakona o radnoj praksi, od kojih su neki usvojeni na sastanku radne grupe. Projekat je podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj i realizuje se u periodu od oktobra 2021. do februara 2022. godine.

Aktivnosti:

- Uređivanje *Ex-ante* analize o uspostavljanju pravnog okvira za radne prakse;
- Učešće u radu radne grupe za zakonsko regulisanje radnih praksi;
- Ekspertske analize u oblasti kvalitetnih radnih praksi;
- Organizacija i moderacija javnih rasprava povodom donošenja zakona o radnim praksama;
- Sprovođenje dodatnih konsultativnih sastanaka sa predstavnicima sindikata, poslodavacai mladih;
- Sprovođenje onlajn kampanje o procesu izrade Nacrta zakona o radnoj praksi;
- Obeležavanje Međunarodnog dana praktikanata i promocija i poziv na učešće u konsultativnom procesu

Rezultati:

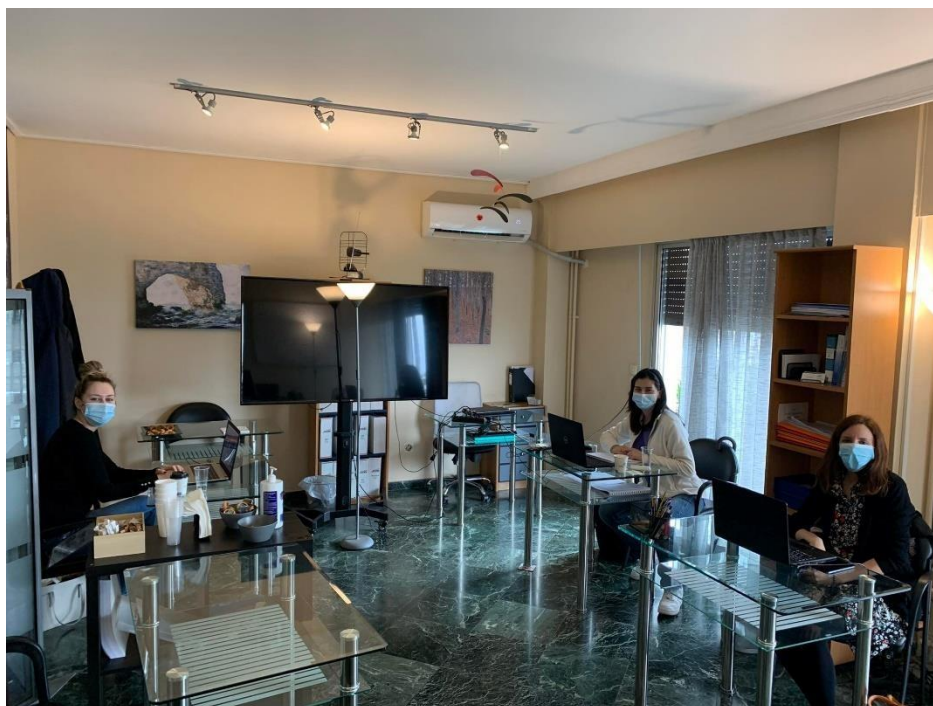
- Realizovana četvoromesečna onlajn kampanja o uspostavljanju kvalitetnog pravnog okvira za radne prakse;
- Pružena podrška u uređivanju dokumenta javne politike *Ex-ante* analize o uspostavljanju pravnog okvira za radne prakse;
- Izrađene tri ekspertske analize o aspektima kvaliteta radnih praksi;
- Sprovedena tri javna događaja u okviru Javne rasprave o Nacrtu zakona o radnoj praksi u Novom Sadu, Nišu i Beogradu, koji su okupili preko 50 učesnika;
- Sprovedena tri konsultativna sastanka sa predstavnicima sindikata, poslodavaca i mladih;
- Onlajn kampanjom obeležen Međunarodni dan praktikanata;
- Uspostavljen veb-sajt radneprakse.bos.rs koji predstavlja centralnu tačku za sva važna pitanja o radnim praksama.

Doprinos unapređenju javnih politika

Realizacija projekta doprinela je ostvarenju drugog strateškog cilja BOŠ-a kroz unapređenje javnih politika u oblasti regulisanja pravnog okvira za kvalitetne radne prakse. Unapređenje pravnog okvira za radne prakse ima za cilj da podstakne kvalitetnije sticanje veština i znanja tokom obavljanja radne prakse.

CONNECT! Povezivanje karijernog vođenja i savetovanja i razvoja ljudskih resursa u kompanijama kroz visoko obrazovanje i obuke

Beogradska otvorena škola u partnerstvu sa Univerzitetom za primenjene studije rada (Nemačka), Univerzitetom u Padovi (Italija), Dunavskim Univerzitetom Krems (Austrija), Saxion Univerzitetom primenjenih nauka (Holandija), organizacijom ISON PSYCHOMETRICA (Grčka) i Kaunas Tehnološkim univerzitetom (Litvanija) realizuje projekat *CONNECT! Povezivanje karijernog vođenja i savetovanja i razvoja ljudskih resursa u kompanijama kroz visoko obrazovanje i obuke*. CONNECT! projekat povezuje znanja stečena istraživanjima u oblasti karijernog vođenja i savetovanja i razvoja ljudskih resursa. Na osnovu nalaza istraživanja iz prethodnih godina, u 2021. godini kreirani su kurikulum i materijali za studente za kurs u okviru visokog obrazovanja *Karijerno vođenje i razvoj zaposleni*. BOŠ tim je doprineo razvoju dela kurikuluma i materijala koji se tiču promena u svetu rada i njihovih implikacija za karijerno vođenje i savetovanje. Sprovedene su recenzije kursa od strane eksperata u pet zemalja, i na osnovu njihovih komentara unete su potrebne izmene. Kurs će biti primenjen u praksi i na osnovu toga će biti pripremljene preporuke za sprovođenje kurseva visokog obrazovanja od strane partnerskih organizacija i njihovih mreža. Takođe, sprovedene su inicijalne aktivnosti unapređivanja [veb-portala](#) na kome će biti objavljivani korisni resursi za karijerne praktičare.

Partnerski sastanak u Atini, Novembar 2021

Aktivnosti:

- Razvoj dela kurikuluma i materijala za studente o promenama u svetu rada za kurs u okviru visokog obrazovanja *Karijerno vođenje i razvoj zaposlenih*;
- Razvoj programa obuke za profesionalce u oblasti karijernog vođenja i savetovanja i razvoja ljudskih resursa.

Rezultati:

- Kreiran kurikulum i materijali za kurs u okviru visokog obrazovanja *Karijerno vođenje i razvoj zaposlenih*;
- Kreiran program obuke za profesionalce u oblasti karijernog vođenja i savetovanja i razvoja ljudskih resursa.

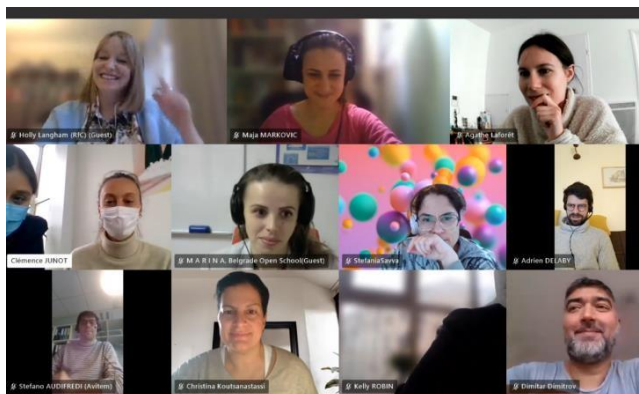
Doprinos unapređenju javnih politika

Realizacija ovog projekta u 2021. godini doprinela je ostvarivanju drugog strateškog cilja BOŠ-a – unapređenje javnih politika koje se tiču karijernog vođenja i savetovanja, kroz obezbeđivanje resursa za podršku razvoja kompetencija karijernih praktičara, što je jedan od ciljeva javnih politika u ovoj oblasti.

E4NEETs- Jačanje struktura podrške mladima u NEET situaciji u oblasti preduzetništva

U želji da doprinese podsticajnom okruženju za mlade koji su u riziku od socijalne isključenosti, Beogradska otvorena škola je kao partnerska organizacija otpočela sprovođenje projekta *E4NEETs - Jačanje struktura podrške mladima u NEET situaciji u oblasti preduzetništva*. Projekat E4NEETs bavi se kreiranjem alata za podršku mladima koji se kategorišu kao NEET (nisu u zapošljavanju, obrazovanju ili obuci) kroz preduzetništvo. Preduzetništvo, a posebno socijalno preduzetništvo, može biti važna poluga za ove mlade ljudi u onoj meri u kojoj im ono može omogućiti da se osnaže kroz: sticanje ključnih veština za tržište rada, uključivanje u zajednicu kroz kreiranje rešenja koja odgovaraju na izazove u lokalnim zajednicama iz kojih potiču i kroz razvoj projekata koji će im omogućiti da se samozaposle i doprinose sebi i zajednici.

Kao doprinos razvoju sistema podrške za NEET mlade u okviru projekta biće izrađen: okvir programa podrške za osoblje koje radi sa mladima u NEET situaciji; priručnik za obuku - alati i tehnike obuke o socijalnom preduzetništvu za osoblje koje radi sa mladima u NEET situaciji; kao i preporuke za kreatore socijalnih politika za integraciju mladih u NEET situaciji. Projektom Jačanje struktura podrške mladima u NEET situaciji u oblasti preduzetništva koordinira grupa SOS Pulse iz Francuske, a pored Beogradske otvorene škole, partneri na projektu su i Agencija za održive mediteranske gradove i teritorije (AVITEM), Francuska, Privredna komora, Terasa, Španija, Lokalna misija Marsej, Francuska i Nacionalni omladinski savet, Severna Makedonija.

Sastanak partnera na projektu E4NEETs

Aktivnosti:

- Učešće na onlajn inicijalnom sastanku partnera;
- Učešće u konsultativnom procesu za kreiranje nacrtu za izradu okvira programa podrške za osoblje koje radi sa mladima u NEET situaciji;
- Pružanje ekspertске podrške za kreiranje alata za mapiranje provajdera usluga u oblasti preduzetništva.

Rezultati:

- Uspešno kreiran akcioni plan za sprovođenje projekta;
- Održana obuka o menadžmentu i implementaciji projekata;
- Kreiran nacrt za izradu okvira programa podrške za osoblje koje radi sa mladima u NEET situaciji;
- Izrađen alat za mapiranje pružaoca usluga u oblasti preduzetništva.

Doprinos razvoju ljudskih resursa i unapređenju javnih politika

Projekat doprinosi razvoju prvog strateškog cilja BOŠ-a kroz razvoj ljudskih resursa i unapređivanje kompetencija profesionalaca, omladinskih radnika, socijalnih radnika i ostalih profesionalaca angažovanih u radu sa mladima u rizik i u NEET situaciju.

EVROPSKE INTEGRACIJE

Beogradska otvorena škola prati i unapređuje javne politike u procesu pristupanja Srbije Evropskoj uniji kroz jačanje dijaloga, izgradnju partnerstava i obrazovanje nosilaca društvenih promena radi usvajanja evropskih standarda i vrednosti. BOŠ podstiče argumentovani i otvoreni dijalog o evropskim integracijama, nastojeći da građane informiše i obrazuje o njihovim pravima i obavezama i obezbedi zadovoljavajući nivo učešća javnosti u kreiranju i sprovođenju javnih politika. Takođe, BOŠ doprinosi uključivanju lokalnih zajednica u pristupanju Srbije EU i zagovara transparentan i odgovoran odnos javnih vlasti u ovom pogledu. Tokom 2021. godine realizovana je druga godina projekta *Zaštiti privatnost - odupri se pritisku* koji je finansiran u okviru Evropskog instrumenta za demokratiju i ljudska prava (EIDHR). Pored toga, BOŠ izveštava javnost o procesu evropskih integracija kroz portale Progovori o pregovorima i Transformator:

U okviru pomenutih aktivnosti, realizovana su sledeća **postignuća**:

- Unapređeno znanje 120 učenika iz ukupno 13 škola iz 11 gradova o digitalnoj privatnosti i zaštiti ličnih podataka;
- Unapređene veštine vršnjačke edukacije 55 učenika iz Velike Plane i Sečnja;
- Objavljen Vodič o digitalnoj bezbednosti mladih - Zaštita privatnosti i sprečavanje digitalnog nasilja;
- Unapređeni kapaciteti 4 organizacije civilnog društva za strateški razvoj efikasnih kampanja javnog zagovaranja u vezi unapređenja pravnog i institucionalnog okvira za zaštitu podataka o ličnosti;
- Tokom 2021. godine, sajt *Progovori o pregovorima* je imao 50.387 poseta.

Zaštiti privatnost - odupri se pritisku

Beogradska otvorena škola sprovodi projekat *Zaštiti privatnost - odupri se pritisku (Reclaiming Privacy: A Tool to Fight Oppression)* u saradnji sa Partnerima za demokratske promene Srbija (Partneri Srbija), SHARE Fondacijom, NVO Atina, Da se zna i A11 - Inicijativom za ekonomska i socijalna prava.

Projekat se sprovodi od 1. januara 2020. godine do 30. aprila 2022. godine, uz podršku Delegacije Evropske unije u Republici Srbiji kroz Evropski instrument za demokratiju i ljudska prava (EIDHR).

Aktivnosti na projektu su obuhvatale treninge o zaštiti digitalne privatnosti za učenike i prosvetne radnike srednjih škola, a BOŠ je pružio podršku učesnicima treninga i u jačanju veština vršnjačke edukacije. Objavljena je publikacija *Vodič za digitalnu bezbednost mladih - zaštita privatnosti i sprečavanje digitalnog nasilja*. Započet je i mentorski program namenjen partnerima i ostalim OCD za zajedničko javno zagovaranje u oblasti zaštite ličnih podataka i privatnosti. Cilj projekta je pružanje podrške braniteljima ljudskih prava, organizacijama civilnog društva i ranjivim grupama u zaštiti prava na privatnost.

Radionica u vezi zaštite podataka o ličnosti sa srednjoškolcima iz Sečnja

Fokus BOŠ-ovog rada u okviru ovog projekta je jačanje svesti prosvetnih radnika i mladih o značaju zaštite privatnosti, kao i jačanje njihovih kapaciteta u zaštiti prava na privatnost ličnih podataka. Tokom 2021. godine, nastavljeni su treninzi o zaštiti digitalne privatnosti za učenike i prosvetne radnike srednjih škola. Treninzi su bili podeljeni u tri celine – uvodni modul, priprema mentorskog rada i finalni modul. Usled pandemije izazvane virusom korona i kombinovanog modela nastave u srednjim školama, treninzi su održani onlajn, a nakon završenih treninga, tim Beogradske otvorene škole pružao je podršku učenicima u jačanju veština vršnjačke edukacije kako bi znanje koje su stekli na treningu podelili sa što više svojih vršnjaka i upoznali ih sa mehanizmima zaštite podataka o ličnosti. Znanja prikupljena tokom realizovanih aktivnosti objedinjena su u publikaciji [Vodič za digitalnu bezbednost mladih - zaštita privatnosti i sprečavanje digitalnog nasilja](#) koji je objavljen u septembru 2021, a tokom jula, započet je i mentorski program namenjen OCD u zagovaranju poštovanja privatnosti i ličnih podataka.

Aktivnosti:

- Organizacija i realizacija treninga o zaštiti digitalne privatnosti za učenike i prosvetne radnike srednjih škola;
- Program jačanja kapaciteta učenika u veštinama deljenja stečenih znanja o zaštiti privatnosti;
- Pokrenut mentorski program radi unapređenja kapaciteta OCD za strateški razvoj kampanja javnog zagovaranja.

Rezultati:

- Završen trening namenjen izgradnji kapaciteta nastavnika i učenika o digitalnoj pismenosti. Trening je završilo 120 učenika iz ukupno 13 škola iz 11 gradova;
- Ojačane veštine vršnjačke razmene znanja 55 učenika iz Velike Plane i Sečnja koji su učestvovali u treningu;
- Objavljen Vodič o digitalnoj bezbednosti mladih - Zaštita privatnosti i sprečavanje digitalnog nasilja;
- Realizovani sastanci u okviru aktivnosti unapređenja kapaciteta OCD za strateški razvoj efikasnih kampanja javnog zagovaranja u vezi zaštite podataka o ličnosti.
- Ostvaren doprinos u usklađivanju pravila i procedura obrazovnih institucija sa važećim pravilima u oblasti zaštite ličnih podataka.

Doprinos unapređenju javnih politika

Projekat *Zaštiti privatnost - odupri se pritisku* u toku 2021. realizovao je aktivnosti čiji je cilj osnaživanje mladih u oblasti zaštiti prava na privatnost i prevencije digitalnog nasilja. Iako je 2018. godine donet Zakon o zaštiti podataka o ličnosti koji je usklađen sa GDPR-om, do sada nije bilo značajnijih pomaka u unapređenju politika zaštite privatnosti u mnogim sektorima, između ostalog i u prosvetnom sistemu. Uzimajući u obzir da je jedan od ciljeva Evropske unije koji je predviđen za 2021. godinu *Digitalna Evropa* koji, između ostalog, podrazumeva unapređenje digitalnih veština šire populacije, aktivnosti na projektu su direktno doprinosile ostvarenju drugog strateškog cilja kroz obrazovanje nosilaca društvenih promena (mladih) o evropskim vrednostima i standardima u oblasti privatnosti.

OMLADINSKA POLITIKA

Beogradska otvorena škola od svog osnivanja u centar svojih aktivnosti stavlja mlade kojima nudi obrazovne programe i usluge čime ih osnažuje da postanu aktivni članovi društva i nosioci društvenih promena. BOŠ se aktivno bavi zagovaranjem za uspostavljanje kontinuirane podrške mladima koja bi dovela do poboljšanja zapošljivosti mladih, njihovog bržeg ekonomskog osamostaljivanja i aktivne participacije po pitanjima koja se njih tiču. U skladu sa tim, BOŠ je i u 2021. godini nastavio da aktivno zagovara poboljšanje položaja mladih u Srbiji. Kroz sistematsku podršku mladima koja je zasnovana na njihovim potrebama, dugoročan cilj je da se obezbedi učešće mladih u svim aspektima socijalnog, društvenog i političkog života i unaprede njihovi životni uslovi. BOŠ je nastavio da i kroz prvi portal za mlade – [Mingl](#), nastao 2007. godine, radi na informisanju mladih, negovanju omladinskog autorstva i promociji i unapređenju omladinske politike.

U toku 2021. godine u okviru programske oblasti Omladinske politike ostvarena su sledeća **postignuća**:

- [Učešće u radu Saveta za mlade Vlade Republike Srbije](#);
- Kao deo Upravnog odbora [Krovne organizacije mladih Srbije](#), BOŠ je imao priliku da bude deo radnih grupa o Izmenama i dopunama Zakona o mladima, radnoj grupi za radne prakse, da učestvuje u procesu donošenja Nacionalna stambene strategije (2022-2032) i pratećeg Akcionog plana, kao i radu Stalnog stručnog tima za EU dijalog sa mladima;
- Kao deo [Youth Policy Lab-u u okviru Regionalnog saveta za saradnju](#) (Regional Cooperation Council) koji pruža mladima priliku da učestvuju u donošenju odluka i to u domenu nezaposlenosti mladih, BOŠ je imao mogućnost da aktivno zagovara mere koje se odnose na zapošljivost mladih;
- Učešće u radu Radne grupa za praćenje sprovođenja Strategije zapošljivanja u Republici Srbiji za period od 2021. do 2026. godine i Akcionog plana za period od 2021. do 2023. godine;
- [Učešće u radu radne grupe za radne prakse – Nacrt zakona o radnoj praksi](#);
- Učešće u radu radne grupe za karijerno vođenje i savetovanje;
- Učešće u radu Saveta za Nacionalni okvir kvalifikacija Republike Srbije;
- Učešće u dijalozima sa donosiocima odluka: sa [ministrom omladine i sporta Vanjom Udovičićem](#) i [predsednicom Vlade Srbije Anom Brnabić](#);
- [BOŠ je postao deo Evropske mreže istraživača \(Pool of European Youth Researchers - PEYR\) koja se bavi istraživanjima, zasnovanim na podacima, o mladima i za mlade](#);
- Tokom 2021. godine, Mingl je imao 23.283 korisnika, preko 500 novih objava u svim kategorijama i ukupno 48.558 poseta.

Doprinos unapređenju javnih politika

Kroz rad u različitim radnim grupama predstavnici i predstavnice Beogradske otvorene škole imali su priliku da učestvuju i kreiraju dodatni prostor za dijalog i saradnju među mladima; čime se doprinelo primeni evropskih standarda i vrednosti u rešavanju problema koji se tiču mladih kao i njihovom aktivnom učešću u procesima donošenja odluka. Pored toga, BOŠ je imao priliku da doprinese kreiranju različitih normativnih dokumenata u okviru rada radnih grupa i javnim raspravama.

DOBRO UPRAVLJANJE

Beogradska otvorena škola doprinosi uspostavljanju koncepta dobrog upravljanja u Republici Srbiji, koji je zasnovan na principima transparentnosti, vladavine prava, raspoloživosti, pravičnosti, efikasnosti, efektivnosti, i participacije. U oblasti dobrog upravljanja, BOŠ se prvenstveno bavi istraživanjem i zagovaranjem odgovornosti, transparentnosti i participacije. BOŠ istražuje i zagovara učešće građana u procesu donošenja odluka, posebno na lokalnom nivou, kao i transparentnost u procesu donošenja odluka i radu javne uprave. Do sada, BOŠ se bavio istraživanjem učešća i transparentnosti u oblasti evropskih integracija, visokog obrazovanja, rada lokalne samouprave, regionalnog razvoja, energetici i životnoj sredini. U oblasti dobrog upravljanja, BOŠ aktivno zagovara i podržava: unapređenje rada javne uprave u skladu sa principima *Evropskog administrativnog procesa*; unapređenje sistema strateškog planiranja i koordinacije javnih politika i programskog budžetiranja; unapređenje procesa izrade propisa (zakonodavni proces); povećanje participacije građana, transparentnosti i odgovornosti u obavljanju poslova javne uprave; partnerstvo za otvorenu upravu. U toku 2021. godine BOŠ je učestvovao u radu dve međuministarske grupe - Međuministarska radna grupa za izradu Strategije za reformu javne uprave Republike Srbije za period 2021 – 2030, sa pratećim Akcionim planom (Strategija usvojena u aprilu 2021. godine) i Međuministarska grupa za praćenje sprovođenja Akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu u Republici Srbiji za period 2020. do 2022. godine.

U radu obe međuministarske grupe aktivnosti BOŠa su se sastojale u sledećem:

- Analiza pravnog okvira i praksi dobrog upravljanja, sa naročitim fokusom na rad javne uprave na uključivanju građana i nevladinih aktera u procese donošenja odluka i razvoja javnih politika
- Izrada pisanih doprinosa i učestvovanje na sastancima međuministarskih grupa (ukupno 4 sastanaka Međuministarske grupe za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu i 7 sastanaka Međuministarske grupe za izradu Strategije za reformu javne uprave Republike Srbije za period 2021 – 2030), od čega: 3 sastanka za izradu same Strategije i 4 sastanka za izveštaje i raspravu o sprovođenju Akcionog plana za sprovođenje Strategije za 2021. godinu.

Doprinos unapređenju javnih politika

U okviru obe međuministarske grupe BOŠ je pružio doprinos izradi delova strateških dokumenata u delu koji se odnosi na unapređenje standarda dobrog upravljanja, učešće nevladinih aktera u procesu donošenja odluka kao i unapređenju osmišljavanja, sprovođenja i koordinacije javnih politika; a BOŠ je započeo i sa doprinosima vezanim za stepen ispunjenja Akcionih planova i ključne prepreke u njihovom sprovođenju.

Učešće u radu WeBER 2.0 platforme

BOŠ učestvuje u radu Weber 2.0 platforme. Platforma predstavlja inicijativu da se na Zapadnog Balkana osmisli sveobuhvatan mehanizam za učešće OCD u dijalogu o reformi javne uprave u regionu. BOŠ je u 2021. godini učestvovao u konsultacijama (2 sastanka i 4 radionice) koji se odvijao između civilnog društva, predstavnika relevantnih državnih institucija, i regionalnih i međunarodnih organizacija. U okviru ovog projekta BOŠ je doprineo ostvarenju sledećih rezultata: PAR Monitor za 2021. godinu – alternativni izveštaj za praćenje reforme javne uprave u državama Zapadnog Balkana; kao i izrada kurikuluma i metodologije za integraciju PAR principa u druge javne politike.

ISTRAŽIVAČKE AKTIVNOSTI

Beogradska otvorena škola se bavi istraživanjem, predlaganjem i unapređenjem javnih politika u procesu evropskih integracija u oblasti dobrog upravljanja, karijernog vođenja i savetovanja, usklađivanja obrazovanja i tržišta rada, omladinske politike, energije, klime i životne sredine. BOŠ koristi rezultate istraživanja kao podršku svojim i zagovaračkim aktivnostima partnerskih organizacija. Naš cilj je da kroz istraživački rad dođemo do rešenja za unapređenje javnih politika koja su bazirana na kvalitetnim, pouzdanim i inovativnim istraživanjima i koja pružaju osnov za održiv i odgovoran proces kreiranja javnih politika i donošenja odluka. BOŠ kroz svoja istraživanja, takođe, prati sprovođenje i pruža praktično-politička rešenja za unapređenje primene javnih politika uzimajući u obzir njihove ciljeve i okvir za sprovođenje. Kroz svoj istraživački rad povezujemo aktere u mreži javnih politika (one koji traže promene, one koji donose odluke i one na koje ta promena utiče) sa ciljem da obezbedimo sveobuhvatnu argumentaciju i različita rešenja problema zasnovana na društvenom dogovoru, a na kojima treba da počiva osmišljavanje javnih politika i proces donošenja odluka.

Transformation Index BTI 2020-2022 – Case Serbia

Beogradska otvorena škola je po treći put pozvana od strane Bertelsmann Stiftung da, koristeći njihovu metodologiju, izradi analizu javne politike koja se odnosi na prikaz indeksa transformacije u Srbiji u odnosu na njene najznačajnije politike. Analiza će biti objavljena u okviru [izveštaja](#) kojise sprovodi na godišnjem nivou i koji analizira transformacione procese ka demokratiji i tržišnoj privredi na međunarodnom nivou.

Istraživanje o učešću organizacija civilnog društva u procesima donošenja odluka

U toku 2021. godine sprovedeno je istraživanje o učešću organizacija civilnog društva u procesima donošenja odluka čiji rezultati su predstavljeni u publikaciji [Pogledi na partnerstvo: Javne politike, propisi i prakse učešća organizacija civilnog društva u procesima donošenja odluka](#), koja je nastala u okviru projekta *Dijalog promena: Podrška reformama kroz saradnju organizacija civilnog društva i javnih vlasti*.

Istraživanje nastoji da dâ doprinos razumevanju propisa i praksi saradnje organa javne vlasti i organizacija civilnog društva u procesima pripreme, donošenja i praćenja primene javnih politika i propisa. Ciljevi istraživanja bili su: analiza važećeg pravnog okvira za učešće OCD u procesima donošenja odluka na nacionalnom i lokalnom nivou, kao i upoznatost predstavnika organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave i organizacija civilnog društva s tim okvirom. Pored toga, cilj je bio i da se napravi pregled načina na koji OCD trenutno učestvuju u procesima konsultacija, javnih rasprava, kao i u radu radnih grupa i radnih tela na nacionalnom nivou i na lokalnom nivou iz perspektive organa javne vlasti i organizacija civilnog društva, uključujući izazove koje oni vide u ovom procesu.

Kako bi se odgovorilo na postavljene ciljeve, u istraživanju je primenjena kombinovana metoda – analiza sadržaja važećih planskih dokumenata i propisa i anketno istraživanje u kome su učestvovali predstavnici ministarstava, jedinica lokalnih samouprava, kao i predstavnici organizacija civilnog društva. Na osnovu rezultata istraživanja sastavljene su preporuke za uspostavljanje i jačanje saradnje organizacija civilnog društva sa donosiocima odluka.

Ekspertske analize oblasti kvalitetnih radnih praksi

U okviru projekta *Konsultanti za savetodavne usluge brzog reagovanja na COVID-19 u okviru paketa solidarnosti 2* BOŠ tim je izradio seriju analiza o različitim aspektima kvaliteta radnih praksi. Tekstovi se bave problematikom i pitanjima radnih praksi, kao vid podizanja svesti o važnosti ove teme, ali i o važnosti uključivanja građana, a naročito mladih, kako bi se obezbedilo da Zakon doprinese unapređenju ove oblasti. Analizirani su [ugovorni oblici praksi](#) koji trenutno postoje u Srbiji, [uporedne zakonske prakse](#) u domenu nadoknada i socijalne zaštite za praktikante u Evropskoj uniji i [ključna pitanja](#) koja bi trebalo rešiti pre donošenja Zakona o radnoj praksi. Ekspertske analize se mogu naći na veb-sajtu BOŠ-a i portalu [Radne prakse](#). Pored toga, BOŠ tim je radio na uređivanju dokumenta javne politike, *Ex-ante analize o uspostavljanju pravnog okvira za radne prakse*.

Analiza dostupnosti podataka za indikatore ciljeva održivog razvoja u oblasti zaštite životne sredine u Republici Srbiji

U okviru projekta *Jačanje okvira za praćenje i izveštavanje o sprovođenju Agende 2030 u Republici Srbiji - dimenzija zaštite životne sredine* sprovedena je analiza dostupnosti podataka za indikatore ciljeva održivog razvoja u oblasti životne sredine. Za indikatore za koje je utvrđeno da postoje u UN bazi, a da se o njima ne izveštava na nacionalnom nivou, dalje je nastavljena dubinska analiza potencijalnih proizvođača podataka. Ovim istraživanjem je pružena podrška praćenju i merenju napretka u ovoj oblasti.

Istraživanje o pripremljenosti Srbije za sprovođenje Agende 2030 Ujedinjenih nacija

U okviru projekta *Reforma javnih finansija – Agenda 2030: Platforma za opštedruštveni dijalog „Održivi razvoj za sve* sprovedeno je istraživanje o pripremljenosti Srbije za sprovođenje Agende 2030 UN. Analizirane su promene u 2021. u pogledu okvira javnih politika, institucionalnog okvira i mehanizmima za praćenje napretka i izveštavanje, kao i napredak u pogledu nacionalizovanih potciljeva koji su definisani od strane nedržavnog sektora. Sprovedena je analiza dokumenata javnih politika i relevantnih podataka, a nalazi su zatim konsultovani sa predstavnicima zainteresovanih strana. S obzirom na to da se Srbija usvajanjem Agende 2030 obavezala na posvećenost njenom sprovođenju, ovim istraživanjem je pružena podrška sticanju uvida koliko je Srbija trenutno spremna za dostizanje ciljeva održivog razvoja, koliko je u određenim prioritarnim oblastima postignut napredak i koji su naredni koraci potrebni.

Analiza i vizualizacija podataka dobijenih iz građanske mreže za praćenje kvaliteta vazduha

U okviru projekta *Lokalni akteri za čistu energiju i vazduh*, sprovedena je analiza podataka dobijenih iz građanske mreže za merenje kvaliteta vazduha. Podaci dobijeni putem senzora kojese građani instalirali u 35 gradova Srbije, prevashodno u onim sredinama u kojima ne postoji monitoring u realnom vremenu u državnoj i lokalnoj mreži, [predstavljani su putem vizualizacije podataka](#).

CIVILNO DRUŠTVO

Beogradska otvorena škola je i tokom 2021. godine doprinela jačanju kapaciteta civilnog i javnog sektora pružanjem stručnih, inovativnih i kvalitetnih usluga, ali i prepoznavanju organizacija i institucija koje su spremne da menjaju, unapređuju sebe, svoje okruženje i zajednicu u kojoj rade. Razvijamo i osnažujemo civilno društvo i nezavisne medije u Srbiji, kako kroz izgradnju i jačanje njihovih kapaciteta, tako i kroz umrežavanje i povezivanje.

Naš cilj u ovoj oblasti je da odgovorimo na postojeće izazove u saradnji organizacija civilnog društva (OCD) i javnih vlasti za rešavanje konkretnih problema u zajednici, kao i da unapredimo postojeće i razvijemo nove pristupe u dijalogu različitih aktera. Usmeravajući napore ka OCD, BOŠ pruža mentorsku i ekspertsku podršku dijalogu o javnim politikama zasnovanom na dokazima, odnosno podacima; kao i saradnji OCD i javnih vlasti, odnosno jačanju kapaciteta OCD za osmišljavanje, sprovođenje, praćenje i evaluaciju javnih politika. Kroz finansijsku podršku radilo se i na upoznavanju šire javnosti o potrebi i rezultatima dijaloga OCD i javnih vlasti u procesu donošenja odluka i rešavanja problema.

Tokom 2021. kao i tokom prethodnih godina, naš cilje je bio i da podstaknemo angažovanje predstavnika civilnog sektora, kako bi kroz svoju ekspertizu u različitim oblastima doprineli društvenim promenama i uključili se u demokratske procese od važnosti za sve građane; odnosno unapredimo prakse za uključivanje civilnog društva u procesima donošenja odluka i razvoju zajednica, mobilizaciji građana i jačanju građanskog aktivizma. Dalje, nastojali smo da povećamo vidljivost i pokažemo efekte promena koje smo sproveli u saradnji sa našim partnerima. U skladu sa vrednostima koje BOŠ neguje, proces evropskih integracija, o kojima težimo da informišemo građane i podstaknemo transparentan i odgovoran odnos javnih vlasti, prepoznali smo kao glavni put za ovaj vid uključivanja civilnog društva.

U programskoj oblasti koja se bavi razvojem civilnog društva, BOŠ tim je u odnosu na ekspertizu i dugogodišnje iskustvo podsticao jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva i medija, a sveu cilju aktivnijeg učešća u procesu evropskih integracija. Tokom 2021. naročit fokus u ovoj oblasti stavili smo na povezivanje mladih i medija, s obzirom na nisku motivaciju mladih da se bave građanskim aktivizmom i da se posvete rešavanju socijalnih i političkih pitanja, ali i nepostojanja pluralizma medija i medijske nezavisnosti, pa tako i nedovoljno kvalitetnog medijskog izveštavanja, naročito o pitanjima koja su relevantna za mlade. Osim toga, sadržaj koji je plasiran u medijima nije prilagođen mladima, što ovim programom pokušavamo da premostimo kroz kontinuiran rad sa omladinskim udruženjima i fokusom na partnerske projekte.

Usmeravajući napore ka organizacijama civilnog društva koje pomoću javnog zagovaranja nastoje da utiču na javne vlasti, tokom 2021. godine nastavljeno je sa radom i podrškom zagovaračkim inicijativama, mentorskim radom je rađeno na unapređenju praksi odabranih organizacija da se bave javnim zagovaranjem i još važnije, osmišljeni su načini za veće uključivanje građana u aktivnosti OCD.

Kroz **mentorsku podršku**, BOŠ pomaže organizacijama civilnog društva i medijima da izgrade i ojačaju svoje kapacitete, kao i da usmeravaju svoje aktivnosti u pravcu učešća u kreiranju javnih politika koje odgovaraju potrebama lokalnih zajednica. Ovu vrstu podrške BOŠ pruža po principima ravnopravnosti, partnerskom pristupu i kroz praktičan, zajednički rad na unapređenju organizacija civilnog društva i medija i njihovom razvoju.

BOŠ tim pruža i **ekspertsku podršku** organizacijama civilnog društva i medijima kroz pružanje direktne pomoći i saveta, kako za sprovođenje njihovih pojedinačnih projekata, tako i u pripremi dokumenata, publikacija i javnih politika u različitim oblastima. Takođe, ekspertska podrška usmerena je i na unapređenje kapaciteta organizacija civilnog društva i medija u finansijskom upravljanju i administraciji.

Tokom 2021. godine sprovedeni su i realizovani Programi podrške kroz sedam projekta u okviru kojih je podržano 67 organizacija civilnog društva i 14 medija kojima je obezbeđeno mentorstvo, ekspertska i finansijska podrška. U cilju jačanja kapaciteta realizovano je 35 javna događaja, radionica i treninga za 1.730 učesnika.

U 2021. godini realizovani su projekti:

- *Dijalog promena: Podrška reformama kroz saradnju organizacija civilnog društva i javnih vlasti,*
- *Civilno društvo za unapređenje procesa pristupanja Srbije Evropskoj uniji,*
- *Move.Link.Engage konferencija,*
- *Mladi i mediji za demokratski razvoj,*
- *Aktivni građani - bolje društvo: zagovaranjem ka saradnji i demokratskom razvoju*
- *Zeleni inkubator*
- *EIDHR*

Dijalog promena: Podrška reformama kroz saradnju organizacija civilnog društva i javnih vlasti

Beogradska otvorena škola je u 2021. godini započela projekat *Dijalog promena: Podrška reformama kroz saradnju organizacija civilnog društva i javnih vlasti*, skraćeno *Dijalog promena*. Projekat je podržan od strane Delegacije Evropske unije u Srbiji i biće realizovan u periodu od 1. januara 2021. do 31. decembra 2023. godine. U okviru projekta podržano je 19 organizacija civilnog društva kroz Programa podrške projektima OCD usmerenim na dijalog, rešavanje problema i pozitivne promene u javnim politikama; održan je konsultativni trening, konferencija za medije, dva partnerska sastanka, snimljene su dve epizode podkasta i sprovedeno istraživanje. Takođe, objavljena su dva poziva: Poziv za podnošenje projektnih ideja i Poziv za dodelu grantova za istraživačke projekte u okviru kojih su održane dve infosesije za preko 200 zainteresovanih OCD i istraživača. Cilj projekta *Dijalog promena* jeste doprinos reformama u Srbiji zasnovanim na dijalogu zainteresovanih strana. Dok su specifični ciljevi projekta podrška dijalogu o javnim politikama zasnovanom na dokazima i saradnji OCD i javnih vlasti; jačanje kapaciteta OCD za osmišljavanje, sprovođenje, praćenje i evaluaciju javnih politika; unapređenje razumevanja šire javnosti o potrebi i rezultatima dijaloga OCD i javnih vlasti u procesu donošenja odluka i rešavanja problema.

U toku 2021. godine sprovedena je pripremna faza projekta u okviru koje su održani sastanci projektnog tima, postavljena je procedura i razvijeni su alati za rad. U Palati Srbije održana je konferencija za medije povodom početka projekta, kao i onlajn ekspertski panel *Izgubljeni u prevodu – dijalog civilnog društva i javnih vlasti u Srbiji* za preko 50 učesnika/ca na kom se diskutovalo o načinima za veću podršku uključivanja građanskog društva u reformske procese u cilju razvoja lokalnih zajednica.

Otvaranje konferencije za medije, 25. mart 2021. godine, Palata Srbije (Beograd)

Održan je prvi partnerski sastanak, tokom kog su partneri na projektu - Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog, Republički sekretarijat za javne politike, Centar za javne politike EU Univerziteta u Beogradu, Međunarodni centar Olof Palme, kao i Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske - imali priliku da se detaljnije upoznaju sa projektnim aktivnostima i njihovom dinamikom tokom projekta i alatima koji će biti korišćeni tokom implementacije projekta.

Održan je inicijalni sastanak u Hotelu M u Beogradu na kom su izvršene konsultacije sa Delegacijom Evropske unije u Srbiji i EU info centrom, a napravljen je i akcioni plan rada za prvu godinu. Otvoren je Poziv za podnošenje projektnih ideja u okviru Programa podrške projektima OCD usmerenim na dijalog, rešavanje problema i pozitivne promene u javnim politikama u okviru projekta. U sklopu Poziva, održana je infosesija putem ZOOM platforme i Jutjub kanala BOŠ-a, na kojoj su učesnici/e imali priliku da se upoznaju sa Programom, procesom selekcije i rokovima. Nakon Poziva i infosesije, 19 OCD odabrano je da sprovodi projekte u okviru Programa podrške projektima OCD. Prvi sastanak za odabrane partnere realizovan je 11-13. avgusta 2021. godine u Sokobanji i sastojao se iz dva dela – uvodnog dela i svečanog potpisivanja ugovora, i radnog dela koji se odnosio na pravila implementacije i monitoringa projekta, komunikacionih pravila, kao i upravljanja finansijama.

Sastanak 19 odabranih partnera na projektu, 11-13. avgust 2021. godine, Sokobanja

Otvoren je i Poziv za dodelu grantova za istraživačke projekte u okviru Programa podrške istraživačima, osmišljen da doprinese ostvarivanju pozitivnih efekata saradnje između istraživača i OCD. Program podrazumeva finansijsku podršku za sprovođenje istraživačkog projekta i namenjen je isključivo pojedincima. Konkurs za podnošenje istraživačkog projekta je stalno otvoren do kraja realizacije projekta, odnosno do 31. decembra 2023. godine. U okviru ovog Poziva takođe je održana infosesija putem ZOOM platforme i Jutjub kanala BOŠ-a, na kojoj su učesnici/e imali priliku da se upoznaju sa Programom, uslovima za konkurisanje, tematskim oblastima i najvažnijim elementima koje uspešan predlog istraživačkog projekta treba da sadrži.

BOŠ tim sproveo je istraživanje *Pogledi na partnerstvo: Javne politike, propisi i prakse učešća organizacija civilnog društva u procesima donošenja odluka*. Publikacije će biti objavljena početkom 2022. godine.

Pokrenut je novi serijal podkasta u okviru projekta pod nazivom “Dijalog o promenama” i snimljene su prve dve epizode na teme: (1) Zeleni aktivizam i (2) Pogledi na partnerstva OCD i javnog sektora (o istraživanju). Cilj podkasta je otpočinjanje nove diskusije o (ne)postojanju dijaloga između OCD i javnih vlasti u Srbiji.

Vizual za novi serijal podkasta “Dijalog o promenama”

Razvijena je platforma za potrebe eksterne komunikacije sa javnošću i interne komunikacije sa partnerima na projektu, na kojoj se nalazi sve informacije o projektu, projektnim i programskim partnerima, kao i projektnim aktivnostima – [platforma Dijalog promena](#).

Aktivnosti i rezultati projekta:

- Ukupno 184.383,58 evra za 19 organizacija civilnog društva;
- Realizaciju javnog događaja u vidu konferencije za medije posvećenog predstavljanju i promociji projekta i onlajn ekspertske panel *Izgubljeni u prevodu – dijalog civilnog društva i javnih vlasti u Srbiji* za preko 50 učesnika/ca;
- Sprovedeno istraživanje [Pogledi na partnerstvo: Javne politike, propisi i prakse učešća organizacija civilnog društva u procesima donošenja odluka](#);
- Otvoravanje Poziva za podnošenje projektnih ideja u okviru Programa podrške projektima OCD i održanu infosesija – ukupno 19 OCD dobilo finansijsku i mentorsku podršku za sprovođenje projekata koji će biti usmereni na institucionalne promene u više različitih oblasti javnih politika;
- Stalno otvoren Poziv za dodelu grantova za istraživačke projekta u okviru Programa podrške istraživačima i održanu infosesiju;
- Izrađen veb-sajt projekta; pokrenut serijal podkasta *Dijalog o promenama* i snimljene dve epizode.

Doprinos jačanju kapaciteta i izgradnji civilnog društva

Projekat *Dijalog promena* doprineo je ostvarenju trećeg strateškog cilja BOŠ-a, odnosno jačanju kapaciteta civilnog i javnog sektora kroz podršku OCD i njihovim projektima usmerenim na dijalog i pozitivne promene u zajednici, kao i podršku istraživanjima čiji će se rezultati koristiti za jačanje kapaciteta OCD. Pored toga, projekat aktivno radi na jačanju kapaciteta OCD za delotvorno uključivanje u procese donošenja odluka i kreiranje javnih politika.

Civilno društvo za unapređenje procesa pristupanja Srbije Evropskoj uniji (CS4EU)

Beogradska otvorena škola je u toku 2021. godine uspešno privela kraju petu godinu projekta *Civilno društvo za unapređenje pristupanja Srbije Evropskoj uniji*, koji je podržan od strane Švedske agencije za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA). Peta godina projekta trajala je od 1. oktobra 2020. do 31. decembra 2021. godine, a u okviru projekta BOŠ je sproveo Program podrške organizacijama civilnog društva i medijima u oblasti evropskih integracija, čiji je opšti cilj da jačanjem uloge civilnog društva i medija doprinese evropskim integracijama i demokratskom razvoju u Srbiji.

Program podrške u okviru CS4EU projekta podrazumevao je dve celine – programsku podršku partnerskim organizacijama civilnog društva i medijima, kao i jačanje kapaciteta sa programom umrežavanja, sve u cilju njihovog osnaživanja i većeg uključivanja u proces donošenja odluka u Srbiji i jačanja nezavisnosti medija i medijskih sloboda. Podržano je ukupno 11 organizacija i medija – sedam organizacija civilnog društva i četiri medija. Oblasti delovanja pomenutih 11 organizacija i medija bile su podeljene u tri klastera:

- vladavina prava, ljudska prava, transparentnost i dobro upravljanje;
- medijske slobode i izveštavanje o EU;
- omladinska politika i unapređenje položaja mladih.

Sve partnerske organizacije koje su programski podržane u sklopu pete projektne godine imali su podršku i tokom četvrte godine. Dodatno, iste organizacije i mediji biće podržani u poslednjoj, šestoj godini. Uz bliske konsultacije sa predstavnicima Ambasade Švedske dogovoren je nastavak podrške istim organizacijama i medijima, a kako bi se obezbedio kontinuitet u podršci i sagledali rezultati nakon trogodišnje podrške.

U okviru programa jačanja kapaciteta organizacija civilnog društva, Beogradska otvorena škola realizovala je program mentorstva za organizacije civilnog društva koji su partneri na projektu. Svaka od sedam partnerskih organizacija imala je svog mentora. Mentori su bili angažovani na pružanju podrške organizacijama u skladu sa njihovim specifičnim potrebama. Osnovni zadatak mentora bio je pružanje pomoći u cilju jačanja zagovaračkih kapaciteta i veština, definišući i razvijajući najefikasnije modele i pristupe zagovaranja, ali i definišući pravce za dalje strateško delovanje organizacije. Kroz preko 40 sastanaka mentora i organizacija postavljeni su osnovi i definisanje kampanje koje su imale za cilj efikasnije sprovođenje aktivnosti.

Pored sprovođenja programa mentorstva za organizacije civilnog društva, na osnovu iste metodologije kreiran je i program mentorstva za medijske partnere. Četiri medijska partnera zajedno sa isto toliko mentora, tokom 12 meseci zajedničkog rada bili su fokusirani na definisanju pokretanju kampanja, unapređenju rada na društvenim mrežama, korišćenju inovativnih alata u svom radu.

Tokom 2021. godine, u cilju jačanja internih kapaciteta, organizovane su ukupno četiri radionice podrške organizacijama i medijima koji su partneri na projektu. Radionice su kreirane na osnovu procene potreba koja je sprovedena u početnoj fazi implementacije projekta, a imale su za cilj jačanje internih kapaciteta organizacija.

Radionice su bile namenjene unapređenju internih kapaciteta partnerskih organizacija u pogledu izgradnje njihovih odnosa sa predstavnicima države i ključnim donosiocima odluka – teme radionica su bile: [Jačanje internih kapaciteta organizacija civilnog društva i medija u oblasti komunikacija i odnosa sa medijima](#), [Antikorupcija i društvo, Srbija u 2021](#), [Jačanje internih kapaciteta organizacija civilnog društva i medija za unapređenje rodne ravnopravnosti](#) kao i inicijalna radionica za pisanje projekata.

Pripremna radionica za pisanje novih projekata održana je u decembru 2021. godine. Cilj radionice bio je da zajedno sa mentorima koji su im pružali podršku tokom prethodnih 12 meseci, definišu opšte i specifične ciljeve kao i aktivnosti koje će biti realizovane u novom projektnom ciklusu. Radom sa mentorima koji su već ušli detaljno u tematiku rada partnerskih organizacija, kao i pružanjem podrške tokom još jedne projektne godine, BOŠ želi da

obezbedi kontinuitet u podršci i radu sa partnerima, ali i da sagleda rezultate i promene nakon dvogodišnjeg perioda. Sa radionice partneri su izašli sa gotovim projektnim idejama koje su u naredne dve nedelje dodatno razrađivali, uz podršku mentora. Svih 11 organizacija civilnog društva i medija dobili su nastavak podrške, budući da su njihovi projekti zadovoljili sve kriterijume poziva. Novi projektni ciklus za partnerske organizacije trajaće ukupno 10 meseci, odnosno od 1. januara do 31. oktobra 2022.

Aktivnosti realizovane u okviru projekta:

- Obuka *Jačanje internih kapaciteta organizacija civilnog društva i medija u oblasti komunikacija i odnosa sa medijima*, Vrnjačka banja, 24-26. mart 2021;
- Obuka *Antikorupcija i društvo, Srbija u 2021.*, Sokobanja, 23-25. jun 2021;
- Obuka *Jačanje internih kapaciteta organizacija civilnog društva i medija za unapređenje rodne ravnopravnosti*, Šabac, 27-29. oktobar 2021;
- Inicijalna radionica za pisanje projekata za Šestu projektну godinu, Beograd, 1-3. decembar 2021;
- Preko 40 zajedničkih radionica mentora i predstavnika organizacija civilnog društva u okviru programa mentorstva;
- Preko 35 zajedničkih radionica mentora i predstavnika medija u okviru programa mentorstva;
- Završna konferencija *Move.Link.Engage*, imala je preko 480 predstavnika organizacija civilnog društva, medija i institucija iz zemlje i inostranstva, Beograd, 21-22. septembar 2021.

Postignuća i rezultati:

- Ukupno 11 partnera dobilo je po 365.000 SEK;
- BOŠ je tokom 2021. godine finansijski i programski podržao i mentorisao 11 organizacija civilnog društva i medija, što je doprinelo aktivnijem učešću civilnog društva u procesu donošenja odluka i praćenju procesa pregovora o pristupanju Srbije EU;
- Ojačani su kapaciteti preko 75 predstavnika OCD i medija za praćenje procesa o pristupanju Srbije EU, razvijanje strategija komunikacija kao i unapređenje javnih politika koji se odnose na rodnu ravnopravnost;
- Ojačani su kapaciteti sedam organizacija civilnog društva, u sklopu programa mentorstva;
- Ojačani su kapaciteti četiri medijska partnera na projektu u sklopu programa mentorstva;
- Građani su informisani o aktivnostima organizacija civilnog društva i medija u procesu evropskih integracija putem portala [Transformator civilnog društva](#) kroz 291 objavu, koji je imao preko 20.000 poseta u toku 2021. godine;
- Podignut je nivo informisanosti građana o procesu EU integracija Srbije i aktivnostima partnera ostvarenim kroz CS4EU projekat, kroz medijske objave programskih partnera na CS4EU projektu, BOŠ-a i drugih organizacija/medija tokom 2021. godine.

Doprinos jačanju kapaciteta i izgradnji civilnog društva

Program CS4EU je tokom 2021. Doprineo ostvarenju trećem strateškom cilju BOŠ-a time što je prepoznao organizacije koje žele da menjaju sebe i zajednice u kojima deluju. Pružajući im finansijsku i ekspertsku podršku, ali kroz program jačanja kapaciteta osnažili smo ih da odgovore na većinu izazova sa kojima se susreću i da zagovaraju promene. Podstakli smo ih da se lakše adaptiraju na nove uslove i rad, ali i podizali smo vidljivost i davali na značaju svim temama koje su proizašle tokom prošle godine. Portal *Progovori o pregovorima* je i tokom 2021. godine nastojao da poboljša kvalitet javnih politika u oblasti evropskih integracija kroz kontinuirano praćenje aktuelnosti i dešavanja na nivou Srbije, u regionu i na nivou Evropske unije i pravovremeno informisanje građana o ovim pitanjima i podsticanje da preispituju procese donošenja odluka i učestvuju u njima.

Move.Link.Engage. Građani uhvaćeni na delu: Druga strana priče

Sedma po redu Move.Link.Engage. konferencija, godišnja konferencija Beogradske otvorene škole za umrežavanje partnera, pod nazivom *Građani uhvaćeni na delu: Druga strana priče*, održana je u hibridnom formatu 21. i 22. septembra 2021. godine u hotelu Zira. Preko 480 (uživo i putem linka) predstavnika i predstavnica civilnog društva, medija, međunarodnih organizacija i zainteresovanih građana i građanki imalo je priliku da čuje priče sa druge strane, priče aktivnih građana koji pokreću promene kao i priče onih zbog kojih te promene nastaju.

Konferencija je otvorena panelom [Civilno društvo na putu Srbije ka Evropskoj uniji – ko su nosioci promena?](#). Aktivni građani, odnosno nosioci promena nalaze se u svim sferama društva. Ima ih u omladinskim politikama, bave se ljudskim pravima, to su osobe sa mentalnim invaliditetom, brinu o pravima deteta i predstavnici su slobodnih medija. Oni ne čekaju da neko drugi reši problem umesto njih, oni istupaju i preuzimaju odgovornost. Prvi dan konferencije okončan je panelom [Ogled o dijalogu – kako do održive saradnje organizacija civilnog društva i javnih vlasti u Srbiji?](#). Saradnja organizacija civilnog društva i javnih vlasti neophodan je preduslov za nastavak reformskih procesa, razvoja demokratije i uspostavljanja demokratskog društva u Srbiji. Zbog toga su nam predstavnici civilnog sektora, udruženja građana i aktivisti govorili o dobrim i lošim primerima saradnje sa javnim vlastima u svojim lokalnim sredinama.

Drugog dana konferencije održane su tri panel diskusije. Prva je za temu imala medije. Panel [Mediji i demokratija – Borba protiv lažnih vesti](#), imao je za cilj da kroz razgovor različitih predstavnika medija odgonetne na poplavu lažnih vesti u vreme pandemije virusa korona i na koji način je najbolje izaći na kraj sa takvim sadržajem. U moderno doba, interneta, brzog protoka informacija, selektovanje istine i izbor medija postalo je važan preduslov za pravovremeno, objektivno i tačno informisanje.

Narednu panel diskusiju moderirao je Ognjan Pantić, menadžer projekata u Beogradskoj otvorenoj školi, u oblasti zaštite životne sredine. Shodno tome, tema panela bila je - [Zagađenje vazduha u Srbiji: Od merenja ka merama](#). Ognjan je sa svojim sagovornicima govorio o podršci koju BOŠ pruža građanskim aktivistima koji su voljni da šire prvu mrežu za građanski monitoring kvaliteta vazduha. Već uspostavljena građanska mreža potvrdila je da zagađenost vazduha tamo gde javnog, zvaničnog monitoringa nema. Zato je sa merenja sada neophodno preći na mere.

Poslednji panel na ovogodišnjoj konferenciji otvorio je pitanje koje je posledično sledilo iz svih prethodnih panela – [Teorijom do prakse: Za koja stvaramo bolje društvo?](#). Predstavnici akademske zajednice pokušali su da odgovore na pitanje *koje promene je neophodno pokrenuti u različitim društvenim sferama kako bismo kreirali bolje društvo zasnovano na znanju, odgovornosti i javnom interesu*.

Sedma Move.Link.Engage. konferencija, već tradicionalno je zatvorena [ceremonijom dodeljivanja diploma](#) studentima i studentkinjama XXVIII generacije obrazovnog programa Studije budućnosti. Tim Beogradske otvorene škole poželeo im je dobrodošlicu u alumni zajednicu koja broji više od 1.300 ljudi.

Beogradska otvorena škola je ovogodišnjom Move.Link.Engage. konferencijom napravila iskorak. Osmišljen je novi, upečatljiviji vizuelni identitet konferencije koji možete videti na sajtu mle.bos.rs. Uz to, svaki panel je imao svoj vizuelni identitet inspirisan temom i bojama konferencije. Napravljen je iskorak i u medijskoj kampanji koja je prethodila i koja se nastavila nakon konferencije. Kampanja je obuhvatala pet paketa karusel fotografija, četiri video tizera, fejsbuk događaj, media brunch, tri newslettera, dva saopštenja za medije, [intervju](#) sa generalnom direktorkom BOŠ-a Vesnom Đukić i [promo spot](#) sa konferencije. Čitava kampanja obuhvatala je preko 60 objava u medijima i imala preko 1.100.000 impresija na društvenim mrežama.

Tim Beogradske otvorene škole

Mladi i mediji za demokratski razvoj (MAY4DD)

U toku 2021. godine BOŠ je, uz podršku Švedske agencije za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA) započeo realizaciju prvog projektnog ciklusa četvorogodišnjeg projekta [Mladi i mediji za demokratski razvoj](#). BOŠ je pružio podršku za sprovođenje 10 projekata koje u partnerstvima, sprovodi 10 organizacija civilnog društva za mlade i 10 medija u osam gradova Srbije. Osim finansijske, BOŠ partnerskim organizacijama pruža i ekspertsku podršku, od formulacije predloga projekta do implementacije i finalizacije projekata. U okviru programa Jačanja kapaciteta organizovao je jednu trodnevnu obuku i tri dvodnevna treninga u okviru kojih je učestvovalo 80 predstavnika i predstavnica ovih organizacija i medija. Pored toga, pružanjem podrške organizacijama za mlade koje se bave pitanjima omladinske politike na lokalnu, BOŠ direktno utiče na unapređenje javnih politika u ovoj oblasti, kao drugog strateškog cilja.

BOŠ nastoji da, kroz realizaciju ovog projekta, direktno da doprinosi osnaživanju kapaciteta organizacija civilnog društva za mlade i medija u lokalnim sredinama, te kontinuirano doprinosi strateškim ciljevima koji se direktno odnose na razvoj civilnog društva, a posredno i na unapređenje omladinskih politika.

Opšti cilj ovog projekta jeste da doprinese jačanju demokratske prakse, vrednostima vladavine prava i ljudskih prava u Srbiji, kroz izveštavanje nezavisnih medija i aktivizam organizacija civilnog društva za mlade. Specifični ciljevi projekta su: omogućiti održivo partnerstvo između medija i OCD za mlade u rešavanju problema demokratizacije, ljudskih prava i vladavine zakona u lokalnom kontekstu; poboljšati i podstaći učešće mladih u mobilizaciji zajednice radi sprovođenja neophodnih demokratskih promena; unaprediti kvalitet i standarde istraživačkog izveštavanja, medijske pismenosti i borbe protiv lažnih vesti u Srbiji.

Prvi projektni ciklus projekta *Mladi i mediji za demokratski razvoj* započeo je 1. juna 2021. godine i traje do 1. juna 2022. godine. Tokom 2021. godine podržano je 10 partnerskih projekata koje, zajedno – po partnerstvima sprovode po jedna organizacija civilnog društva za mlade i jedan medij. Projekti se realizuju u osam gradova širom Srbije - Subotica, Bečej, Novi Sad, Beograd, Kruševac, Niš, Vranje, Bujanovac, dok će se neke projektne aktivnosti realizovati i u drugim lokalnim sredinama. Oblasti delovanja navedenih projekata mogu se svrstati u tri klastera:

- Omladinska politika/aktivizam mladih
- Ljudska i manjinska prava
- Medijska pismenost i borba protiv lažnih vesti

Tokom 2021. godine izvršena je selekcija partnerskih organizacija civilnog društva za mlade i medija u okviru ovog projekta. BOŠ je, nakon raspisanog poziva za partnere na projektu, 14. jula, organizovao tri info sesije - u Vrnjačkoj Banji, Novom Sadu i Nišu, 24. , 26. i 27. jula, u okviru kojih su zainteresovani predstavnici organizacija civilnog društva za mlade i medija imali priliku da se detaljnije informišu o pokrenutom projektu i procesu apliciranja. U procesu selekcije, 10 projektnih ideja i 2 rezervne projektne ideje (svaka projektne ideje podnošena je u partnerstvu jedne organizacije civilnog društva za mlade i jednog medija) odabrano je da prisustvuje onlajn predselekcionom treningu (23. i 24. avgust). U okviru predselekcionog treninga predstavnici izabranih organizacija i medija imali su priliku da se bolje upoznaju sa pravilima i ciljevima projekta, kao i da predstavljanjem konkretnih alata i tehnika steknu kompetencije za uspešno kompletiranje tražene projektne dokumentacije – odnosno, da uspešno sprovedu proces razvijanja projektnih ideja u pune predloge projekata.

Trening „Mladi, angažovanje zajednice i javno zagovaranje”, 22. decembar, Vrnjačka Banja

Predselekциони trening, 24. avgust, Beograd

Nakon ovog treninga, izabranim organizacijama i medijima, od strane BOŠ-a, pružena je mentorska podrška za dalje razvijanje projektnih ideja u pune predloge projekata. BOŠ je, uz pomoć ekspertskeg tima, koji su, pored predstavnika BOŠ-a, činila i dva eksterna eksperta, izabrao 10 predloga projekata, čija realizacija je počela 1. oktobra. Predstavnici i predstavnice svih izabranih organizacija civilnog društva za mlade i medija su pre zvaničnog početka realizacije projekata, od 29. septembra do 1. oktobra, prisustvovali Inicijalnoj obuci u Šapcu. U okviru ove obuke imali su priliku da se bolje upoznaju sa budućim planom rada, predviđenim aktivnostima na projektu, kao i da se međusobno bolje upoznaju.

Inicijalna obuka, 29. septembar, Šabac

BOŠ je, u okviru programa jačanja kapaciteta, organizovao treninge namenjene specifičnim potrebama partnera u okviru ovog projekta od 22. do 23. decembra u Vrnjačkoj Banji. Deset predstavnika i predstavnica medija je prisustvovalo treningu Tehnike istraživanja i prikupljanje podataka u okviru kojeg su imali priliku da unaprede svoje veštine izveštavanja kroz učenje o načinima na koji se oni prikupljaju, čitaju i koriste u radu medija.

Trening Tehnike istraživanja i prikupljanje podataka, 22. decembar, Vrnjačka Banja

Sa druge strane, njihovi partneri na projektima, deset predstavnika i predstavnica organizacija civilnog društva za mlade, prisustvovali su treningu “Mladi, angažovanje zajednice i javno zagovaranje” u okviru kojeg su se bolje upoznali sa ključnim principima za angažovanje zajednice i kreiranja partnerstava, ali i razumeli proces javnog zagovaranja i aktuelni kontekst ciklusa osmišljavanja javnih politika, naročito u pogledu praksi i instrumenata omladinskih politika na lokalnu okrenutih rešavanju problema od interesa za zajednicu.

Sprovedene **aktivnosti**:

- Ukupno dva i po miliona SEK-a za 20 partnera;
- Organizacija [tri info sesije](#) - u Vrnjačkoj Banji, Novom Sadu i Nišu, 24. 26. i 27. jula, za organizacije civilnog društva za mlade i medije zainteresovane za učešće na projektu;
- Organizacija dvodnevnog predselekcionog treninga za izabrane organizacije civilnog društva za mlade i medija od 23. do 24. avgusta, 40 učesnika;
- Pružanje mentorske podrške (angažovanje pet eksternih eksperata) OCD za mlade i medijima za razvijanje projektnih ideja u pune predloge projekata, septembar 2021;
- Organizacija [trodnevne Inicijalne obuke](#) od 29. septembra do 1. oktobra za 20 predstavnika izabranih OCD za mlade i medija;
- Organizacija [dvodnevnog treninga Mladi, angažovanje zajednice i javno zagovaranje](#) od 22. do 23. decembra za deset predstavnika i predstavnica OCD civilnog društva;
- Organizacija [dvodnevnog treninga Tehnike istraživanja i prikupljanje podataka](#) od 22. do 23. decembra za deset predstavnika i predstavnica medija.

Doprinos jačanju kapaciteta i izgradnji civilnog društva

Kroz kontinuirano pružanje finansijske i mentorske podrške 10 medija i 10 organizacija civilnog društva za mlade, ali i kroz program jačanja kapaciteta u vidu treninga i radionica, BOŠ nastoji da podigne kapacitete ovih organizacija i medija i na taj način doprinese strateškom cilju Jačanja kapaciteta u segmentu civilnog sektora. Pored toga, pružanjem podrške organizacijama za mlade koja se bave pitanjima omladinske politike na lokalnu, BOŠ direktno utiče na unapređenje javnih politika u ovoj oblasti, kao drugog strateškog cilja.

Aktivni građani - bolje društvo: zagovaranjem ka saradnji i demokratskom razvoju

Aktivni građani - bolje društvo: zagovaranjem ka saradnji i demokratskom razvoju je petogodišnji projekat koji Beogradska otvorena škola realizuje zajedno sa Fondacijom BFPE za odgovorno društvo i Balkanskom istraživačkom mrežom (BIRN) Srbija uz podršku Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID) od 19. novembra 2018. do 18. maja 2023. godine. Cilj projekta je doprinos jačanju demokratskog društva u Srbiji koje je utemeljeno na kulturi učešća građana u političkim procesima i doslednoj demokratskoj praksi. Projektne aktivnosti su usmerene ka unapređivanju praksi javnog zagovaranja u civilnom društvu, i to praksi koje zastupaju interese lokalnih zajednica i u čijem formulisanju su aktivno uključeni građani.

Ovim projektom BOŠ nastoji da unapredi prakse javnog zagovaranja u civilnom društvu u Srbiji; poveća podršku građana aktivnostima organizacija civilnog društva; unapredi proces donošenja odluka i razvoja javnih politika; unapredi razumevanje zagovaračke uloge organizacija civilnog društva među građanima, medijima, donosiocima odluka i poslovnom zajednicom.

U toku 2021. godine, konzorcijum okupljen oko BOŠ-a je saradivao sa 19 odabranih organizacija civilnog društva i kroz finansijsku, mentorsku i ekspertsku podršku jačao njihove kapacitete za javno zagovaranje.

Program podrške civilnom društvu za javno zagovaranje je obuhvatio 5 obuka i jedan program kombinovanog učenja: uvodna radionica za programsko i finansijsko vođenje projekata javnog zagovaranja, program kombinovanog učenja za razvoj efektivnih strategija zagovaranja, edukaciju o javnom nastupu, video produkciji i upravljanju podkastima i obuka za primenu design-thinking metodologije u kampanjama javnog zagovaranja i razvoju inicijativa za saradnju sa poslovnom zajednicom. U obukama su učestvovali predstavnici 19 odabranih organizacija, programskih i projektnih partnera.

- Uvodna radionica – je pripremljena sa ciljem međusobnog upoznavanja odabranih organizacija i njihovog povezivanja. Uvodna radionica je posvećena predstavljanju zagovaračkih inicijativa partnera i jačanju njihovih programskih i finansijskih kapaciteta za realizaciju zagovaračkih projekata.
- Program kombinovanog učenja - Uvod u javno zagovaranje i komunikacijske veštine u zagovaračkim veštinama - Paket podrške odabranim organizacijama se sastojao iz 6 modula/onlajn treninga koji se realizovao u periodu od dva meseca. Cilj ovog programa je jačanje kapaciteta partnerskih organizacija, ukazivanje na promene koje mogu da ostvare i kreiranje adekvatnih poruka prilikom sprovođenja kampanja javnog zagovaranja. Kroz seriju onlajn treninga partneri su imali priliku da se upoznaju sa osnovnim pristupima, strategijama i taktikama u javnom zagovaranju, konceptom moći i analizom aktera. Program je bio posvećen i konceptu promena, važnosti poruka, istraživanja i pristupu podataka od javnog značaja u procesu javnog zagovaranja. Program su vodili eksperti iz oblasti javnog zagovaranja Mladen Jovanović i Nebojša Radić uz učešće drugih eksperata iz oblasti komunikacija, upotrebe podataka u kampanjama javnog zagovaranja, saradnje sa institucijama itd.

- Trening javnog nastupa - Trodnevni trening sastojao se iz teorijskog i praktičnog dela koji su vodili eksperti u oblasti komunikacija Darko Dožić i Relja Dereta. Partnerskim organizacijama je predstavljeno kako formulirati i predstaviti efektnu poruku, kako kompleksne ideje predstaviti jednostavno, kako primeniti adekvatan model komunikacije, šta je kletva znanja i kako se prevazilazi. Ovaj trening je osmišljen kako bi pripremio predstavnike odabranih organizacija za različite vrste javnih nastupa koji su obuhvaćeni njihovim kampanjama javnog zagovaranja.
- Trening upravljanje podkastima - Partnerske organizacije su prepoznale podkast kao efikasno sredstvo komunikacije sa građanima i širom javnosti, te je na osnovu njihovog predloga organizovan dodatni trening o upravljanju podkastima. Pored stečenih znanja u oblasti postavke i produciranja podkasta, partneri su međusobno razmenili ideje i diskutovali o porukama koje će poslati kroz svoje kampanje javnog zagovaranja primenom znanja iz oblasti upravljanja podkastima.
- Trening o video produkciji - Program podrške za javno zagovaranje je zaokružen edukacijom iz oblasti produkcije video materijala. Kroz četiri modula edukacije se govorilo o razumevanju koncepta, razvoju ideje, audio i video montaži, grafičkom dizajnu videa i njegovom prilagođavanju za različite kanale komunikacije. Imajući u vidu da se veliki deo komunikacionih aktivnosti odvija putem društvenih mreža i sa ekspanzijom video sadržaja, ovaj trening je prilagođen da omogući organizacijama osnovna znanja o pripremi video materijala.
- Trening za planiranje inovativnih pristupa javnom zagovaranju - Design thinking kao koncept u definisanju i rešavanju problema u javnom zagovaranju - Primenom pristupa inovativnog razmišljanja aktivisti u zagovaranju su učili da se dubinski informišu o problemima ciljne grupe za čija prava ili potrebe sprovode zagovaranje, a sve uz primenu empatije i razumevanja u definisanju problema na primeru saradnje civilnog i poslovnog sektora. Razgovaralo se i o važnosti izazova u procesu inovativnog razmišljanja, a učesnici su kao jedan od najvećih izazova u pogledu saradnje civilnog i poslovnog sektora istakli nedostatak međusobnog razumevanja i informacija u okviru poslovne zajednice o aktivnostima koje sprovode organizacije civilnog društva.

Interna evaluacija je pokazala da su kapaciteti OCD koje su učestvovala u Programu podrške za javno zagovaranje poboljšani zahvaljujući obukama, stručnoj pomoći i dodatnom mentorstvu - 13 OCD je ostvarilo planirane rezultate, a 60% njih je uspostavio nova partnerstva sa različitim sektorima, što ukazuje da su, uprkos nepovoljnom kontekstu, OCD ostvarile značajan napredak u svojim aktivnostima. Komunikacioni kapaciteti OCD su takođe znatno unapređeni, 95% OCD je razvilo komunikacione planove, razvilo nove alate ili poboljšalo korišćenje postojećih komunikacionih alata, prilikom sprovođenja kampanja javnog zagovaranja.

Tokom sprovođenja kampanja javnog zagovaranja, podržane organizacije su direktno uključile 24.081 građana putem javnih događaja, dok je broj građana do kojih se doseglo putem onlajn i tradicionalnih medija 5.070.583. Organizacije su tokom sprovođenja aktivnosti javnog zagovaranja uključile više od 341.000 građana putem aktivnosti društvenih medija, javnih događaja i istraživačkih aktivnosti.

Sve informacije o projektu se nalaze na platformi javnozagovaranje.bos.rs.

Tokom 2021. godine, treći put zaredom dodeljene su nagrade za Pokretače promena - motivisane građane koji istrajavaju u svojim naporima da poboljšaju svoje i živote svojih sugrađana u oblastima kao što su zaštita životne sredine, komunalni problemi, podrška samohranim roditeljima i slično. Ove nagrade su namenjene isticanju najinspirativnijih i najuspešnijih kampanja javnog zagovaranja i podsticanju drugih da rade na pozitivnim promenama u svojoj zajednici. Nagrada je dodeljena u četiri kategorije: 1. Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije - Saradnjom do promena (primer dobre prakse i uspešne saradnje između javnih vlasti i organizacija civilnog društva); 2. Udruženje građana Volim Padinjak - Prvi glas građana (uspešno okupljeni građani kao nosioci poruke javnog zagovaranja); 3. Ženski solidarni front Vranje - Pohod na aktivizam (inicijative neformalne grupe); 4. Zvezdana Luković i Milica Nikolić - Pokretačice promena. Takođe, posebno su istaknute i dodeljene su zahvalnice sledećim inicijativama: Udruženju Jadovnik iz Prijepolja, Uniji Treći Beograd, Udruženju Mame su zakon i Igoru Veliću iz Udruženja Sigurne staze.

Aktivnosti realizovane u okviru projekta:

- Program podrške civilnom društvu za javno zagovaranje;
- Odabir projektnih partnera (13 lokalnih zagovaračkih inicijativa);
- Odabir programskih partnera (6 OCD sa zagovaračkim potencijalom);
- Treninzi jačanja kapaciteta za javno zagovaranje;
- Zagovaračka klinika/mentorska i ekspertska podrška;
- Strukturirani dijalog sa donosiocima odluka;
- Godišnja nagrada za Pokretače promena;
- Godišnja konferencija o javnom zagovaranju i građanskom aktivizmu.

Rezultati i postignuća:

- Ukupno 137.000 dolara podrške za realizaciju 13 inicijativa OCD za javno zagovaranje;
- Pružena podrška u razvoju kapaciteta za javno zagovaranje za 6 odabranih programskih partnera;
- Održane 3 obuke o komunikaciji u javnom zagovaranju, javnom nastupu, video produkciji upravljanju podkastima i jedan program kombinovanog učenja sastavljen od 6 modula za 19 predstavnika partnerskih organizacija o metodama javnog zagovaranja i uključivanju građana;
- Realizovan jedan javni događaj za 629 predstavnika institucija i organizacija civilnog društva;
- Ukupno 19 organizacija je dobilo podršku u razvijanju kapaciteta za javno zagovaranje;
- Pripremljen film o pokretačima promena iz 2021. godine;
- Nagrađeno 9 inicijativa i pokretača promena u 2021. godini.

Doprinos jačanju kapaciteta i izgradnji civilnog društva

Projekat *Aktivni građani - bolje društvo: zagovaranjem ka saradnji i demokratskom razvoju* je doprineo ostvarenju trećeg strateškog cilja BOŠ-a unapređivanjem kapaciteta OCD za javno zagovaranje, jačanjem građanskog aktivizma i mobilizacije građana, kao i osnaživanjem komunikacije između civilnog društva i javnih vlasti.

Zeleni inkubator

Glavna komponenta projekta *Zeleni inkubator* je Program podrške organizacijama civilnog društva za zaštitu životne sredine i održivi razvoj zajednica - *Snažno zeleno*. Program je namenjen organizacijama civilnog društva koje treba da prepoznaju probleme koje se tiču životne sredine u svojim lokalnim zajednicama, da ulogu EU u rešavanju problema životne sredine približe građanima, podstaknu društvene promene u svojim zajednicama i građane aktivno uključe u procese donošenja odluka koji se tiču životne sredine. Tokom tri godine realizacije projekta biće podržano 52 projekta organizacija civilnog društva i 60 inicijativa neformalnih grupa.

Aktivnosti tokom druge godine projekta:

- Unapređenje i predstavljanje metodologije praćenja procesa implementacije politika iz oblasti zaštite životne sredine na lokalnom nivou;
- Objavljivanje Izveštaja iz senke Koalicije 27 i lokalnih organizacija civilnog društva;
- Organizovanje Zelenih razgovora kao tematskih diskusija u kojima učestvuju različite zainteresovane strane;
- Sprovođenje istraživanja o potencijalima za socio-ekonomski razvoj lokalnih zajednica.

Rezultati nakon druge godine projekta:

- Unapređena i predstavljena Metodologija za praćenje javnih politika iz oblasti zaštite životne sredine na lokalnom nivou;
- Razvijen i predstavljen Resurs centar Koalicije 27, sistem stručne pomoći i mentorstva od strane članica Koalicije odabranim organizacijama i neformalnim grupama u oblasti zaštite životne sredine;
- Održana dva Zelena razgovora;
- Objavljeno 29 studija o potencijalima za socio-ekonomski razvoj lokalnih zajednica i
- Održano 9 prezentacija rezultata studija. Takođe, nastavljeno istraživanje istraživanje o potencijalima za socio-ekonomski razvoj lokalnih zajednica.

Doprinos jačanju kapaciteta i izgradnji civilnog društva

Projekat Zeleni inkubator – razvoj kompetentnog civilnog društva za podršku primene pravnih tekovina Evropske unije u oblasti zaštite životne sredine je u 2021. godini doprineo je trećem strateškom cilju BOŠ-a, kroz jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za praćenje i učešće u primeni propisa iz Poglavlja 27 na lokalnom nivou, kao i kroz bavljenje lokalno značajnim temama iz oblasti zaštite životne sredine i klimatskih promena.

POSLOVNI SEKTOR – BOŠ BIZ

Tokom 2021. BOŠ nastavlja saradnju sa poslovnim sektorom, na inovativan način i u praksi sprovodeći ono što zagovara. Nakon što smo uzeli u obzir naučene lekcije, neophodnost međusobnog razumevanja u ovakvim partnerstvima, njihove uloge u procesu i doprinos izgradnji bolje životne sredine u Srbiji, postavili smo inovativni temelj za dalju saradnju. U 2021. godini fokusirali smo se na ostvarivanje strateških partnerstava i pružanje podrške partnerima u nastojanjima da se strateški povežu sa poslovnim subjektima.

Namera nam je da pokažemo na konkretnim primerima da ne postoje izolovani delovi društva, jer poslovni, civilni i javni sektor svakako međusobno utiču jedni na druge. Kada svesno pristupimo strukturisanju tih tokova, možemo ostvariti veći uticaj, a uspešna saradnja ova tri sektora je prilika za izgradnju boljeg društva.

Izgradnja strateškog partnerstva između OCD i poslovnog sektora

Glavna **postignuća** u oblasti izgradnje strateškog partnerstva između OCD i poslovnog sektora se odnose na:

- Ustanovljene i potpuno funkcionalne 4 konkretne inicijative saradnje poslovnog i civilnog sektora, sa ciljem širenja svesti o značaju saradnje i uticaja na još veći deo poslovnog sektora, kao i javne politike: 1. Užički centar za prava deteta sa lokalnim školama, 2. MDRI sa ManPowerGroup Srbija, 3. BOŠ i Coca Cola HBC, 4. BOŠ i OTP banka Srbija;
- Potpisan protokol o strateškom partnerstvu između BOŠ-a i Coca Cola HBC (CCH), Srbijai Crna Gora o saradnji u različitim aspektima (zajednička produkcija video podkasta, predavanje generalnog direktora CCH za akademski program Studije budućnosti, podrška Sajmu karijernog vođenja i savetovanja za srednje škole u Srbiji);
- Uspešno završeno mentorstvo za Užički centar za prava deteta (UCPD), realizovano sa nezavisnom konsultantkinjom; glavna tema mentorstva bila je *Kako uspostaviti saradnju sa poslovnim sektorom*;
- Uspešno završeno mentorstvo za Inicijativu za prava osoba sa mentalnim invaliditetom – Srbija (MDRI S), realizovano sa nezavisnom konsultantkinjom; glavna tema mentorstva bila je *Kako uspostaviti saradnju sa poslovnim sektorom*;
- Sprovedeno i objavljeno MDRI-S istraživanje – *Zapošljavanje osoba sa mentalnim invaliditetom u Srbiji, postojeće prakse*;
- Ostvarena saradnja MDRI-S sa Unijom poslodavca Srbije;
- Dogovorena saradnja između MDRI-S i jedne od najvećih HR kompanija u Srbiji, međunarodne ManPowerGroup Serbia (MPG); U okviru svojih redovnih aktivnosti, MPG posebnu pažnju posvećuje obrazovanju, zapošljavanju i pronalaženju posla za ugrožene kategorije. Uz BOŠ-ovo posredovanje, MDRI-S i ManPower Group Srbija će udružiti snage u razvoju specijalizovanog programa za osobe sa mentalnim poteškoćama, u nastojanjuda podignu svest kod poslodavaca i pronađu poslove za osobe sa mentalnim invaliditetom;
- Redovni sastanci i podrška svim zainteresovanim stranama;
- Objavljivanje vodiča *Inicijative za održivu budućnost – inovativni pristupi za saradnju civilnog i poslovnog sektora*;
- Organizacija javne debate i predstavljanje vodiča.

Kreiranje i distribucija smernica za međusektorska partnerstva u okviru pristupanja Srbije Evropskoj uniji

Na osnovu komparativne analize *Uloga civilnog i poslovnog sektora u procesu pridruživanja Srbije Evropskoj uniji i mogućnosti saradnje*, izrađene tokom prethodne projektne godine, BOŠ je napisao i objavio vodič *Inicijative za održivu budućnost – inovativni pristupi civilnoj i poslovnoj saradnji*.

U okviru izrade smernica, jedna od aktivnosti je bila i razgovori sa predstavnicima kompanija iz privatnog sektora koje imaju značajna iskustva u saradnji sa civilnim sektorom. U okviru ove komponente, tim BOŠ-a održao je ukupno 4 individualna konsultativna sastanka sa predstavnicima privatnog sektora i jedan grupni konsultativni sastanak sa predstavnicima sektora civilnog društva. Svi sastanci su održani putem interneta zbog pandemije.

Glavni ciljevi ove aktivnosti bili su:

- Razumevanje stavova poslovnog sektora u oblasti saradnje sa civilnim sektorom;
- Prepoznavanje i razumevanje potreba u okviru ove saradnje;
- Prepoznavanje i razumevanje nedostataka u okviru ove saradnje;
- Prepoznavanje i razumevanje glavnih mogućnosti za razvoj i unapređenje saradnje;
- Prepoznavanje i razumevanje glavnih prepreka u saradnji ova dva sektora.

Cilj vodiča *Inicijative za održivu budućnost – inovativni pristupi civilnoj i poslovnoj saradnji* je da podstakne i pruži konkretne savete što većem broju kompanija i organizacija civilnog društva da preduzmu aktivne korake i ostvare dugoročnu saradnju.

Glavni nalazi vodiča mogu se podeliti u 2 široke kategorije:

- Stvaranje inspirativnog ambijenta i zbližavanje dva sektora, što je put ka otvaranju mnogih vrata za društvene reforme.
- Predstavnici oba sektora nesumnjivo prepoznaju da postoji ogroman, još uvek neiskorišćen potencijal za zajedničko delovanje, u cilju postizanja strateških društvenih i političkih ciljeva, usmerenih ka donosiocima odluka i javnosti.

BOŠ je kreirao vodič prateći aktuelne globalne i evropske trendove međusektorske saradnje, sa željom da podstakne i ojača ovu vrstu partnerstva i doprinese izgradnji boljeg društva, zasnovanog na znanju, odgovornosti i javnom interesu. Vodič je objavljen u 100 primeraka, besplatno ga možete preuzeti ovde [link](#)

Prezentacija vodiča je realizovana 15. decembra 2021. u hibridnom formatu, u okviru panel diskusije i svedočenja partnera koji imaju iskustvo u ovoj vrsti saradnje.

Panel diskusija *Zajedničke inicijative kroz partnerstvo*

Na ovom panelu, predstavnici poslovnih aktera izneli su svoje stavove o značaju civilno-poslovne saradnje i njenom značaju za reforme u Srbiji; govorili su i o svom ličnom iskustvu u ovoj vrsti partnerstva. Učesnici su bili:

- Zvezdana Vuletić, specijalistkinja za korporativne poslove i održivost, Coca Cola HBC Srbija;
- Neda Janićijević, saradnica za društvenu odgovornost, ManPowerGroup Srbija;
- Milena Mićanović, menadžerka za komunikacije i PR, OTP banka Srbija.
- Moderator je bio Predrag Topić, jedan od autora vodiča.

U ovom delu, partneri su dali pregled svoje komunikacije sa kompanijama, objašnjavajući početne izazove i kako su ih prevazišli. Taj deo je bio veoma koristan za predstavnike manjih organizacija širom Srbije, koji su pratili događaj preko interneta. Učesnici su bili:

- Jelena Žunić Cicvarić, programska direktorka, Užički centar za prava deteta;
- Maja Popović, programska saradnica, Inicijativa za prava osoba sa mentalnim invaliditetom, Srbija.

Ovaj deo razgovora je vodila Milena Vujović, koordinatorka za saradnju poslovnog i civilnog sektora Beogradske otvorene škole.

Opšti zaključak diskusije bio je da su partnerstva poslovnog i civilnog sektora višestruko korisna i da su značajno sredstvo uticaja na javne politike. Štaviše, međusobna povezanost sva tri sektora – poslovnog, javnog i civilnog sektora, pokazuje koliko su zavisni jedni od drugih i da uz podršku druga dva sektora mogu postići mnogo više.

Predstavljanje Vodiča za saradnju poslovnog i civilnog sektora - Inicijative za održivu budućnost

BOŠ i Coca Cola HBC

Beogradska otvorena škola sprovodi projekat *Civilno društvo za unapređenje pristupanja Srbije Evropskoj uniji - CS4EU*, do kraja 2022. godine. Važna komponenta projekta je podsticanje saradnje i povezivanje civilnog društva i poslovnog sektora. Kompanija Coca Cola Hellenic Bottling Company Srbija i Crna Gora sprovodi program namenjen posebnom delu društva - mladima od 18 do 30 godina. Program se zove *Podrška mladima* i ima za cilj da kroz edukaciju pruža podršku mladima Srbije u cilju zapošljavanja. Kompanija je u okviru ovog programa razvila internet platformu za edukaciju i obuku mladih, koji su se registrovali kao korisnici i na taj način imaju pristup različitim obrazovnim sadržajima.

Prepoznali smo priliku za saradnju BOŠ-a, kao jednog od značajnih predstavnika civilnog sektora i kompanije Coca-Cola Hellenic Bottling Company, kao istaknutog predstavnika korporativnog sektora.

U 2021. potpisan je sporazum o strateškoj saradnji koji obuhvata sledeće aktivnosti:

- Zajednička produkcija video-podkasta za mlade 18-30 godina, koja se emituje uživo na platformi Podrška mladima;
- Predavanje generalnog direktora CCH o liderstvu, za akademski program BOŠ-a Studije budućnosti;
- Podrška Sajmu karijernog vođenja i savetovanja za srednje škole, koju obezbeđuje CCH.

Saradnja se nastavlja i tokom 2022. godine, sa jasnom namerom da se proširi obim aktivnosti.

Dinamična karijera u neprofitnom sektoru - da li je za tebe?

16. Dec 2021.

Ako znaš samo jednu stvar o neprofitnom sektoru, onda je to sigurno činjenica da u ovoj oblasti nikad nije dosadno. Paralelni veliki projekti, boravak u inostranstvu i stalne razmene ideja samo su deo ovog sveta. Kako onda zaista biti uspešan u neprofitnom i NVO sektoru? Kako održati i unaprediti celokupno poslovanje organizacije, ali i svoju karijeru?

[Pročitaj više >](#)

Posao koji ispunjava i podstiče dobra dela - da li je to tvoj karijerni put?

15. Dec 2021.

Želiš da se baviš poslom koji podstiče dobra dela? Želiš da tvoja odgovornost bude to da podstičeš različite kompanije da unaprede kvalitet života i zajednice u kojoj radiš? Na koji način to možeš da postigneš i kakvi te izazovi očekuju ukoliko se odlučiš za ovaj poziv?

BOŠ i OTP banka Srbija

Zajednička inicijativa BOŠ-a i OTP banke uspostavljena je 2020. Uspešno se odvijala tokom 2021. a nastavlja se i 2022. Inicijativa sa OTP bankom je razvijena u cilju podrške inovativnom ekološkom preduzetništvu i podizanju svesti o značaju što niže emisije ugljenika. GENERATOR NULA je naziv otvorenog konkursa kroz koji će biti nagrađeni projekti i rešenja koji doprinose smanjenju karbonskog otiska i bržoj zelenoj tranziciji, kroz proizvode i usluge ili kroz unapređenje poslovnih procesa. Ideja je da se nagrađuju ona rešenja i projekti kojima je potrebna inicijalna podrška.

BOŠ je odabrao stručnjaka iz oblasti ekologije i zaštite životne sredine, koji učestvuje u svim fazama procesa selekcije. Kao jednu od nagrada, BOŠ će obezbediti mentorsku podršku izabranom pobjedniku, kroz program-po-meri u oblasti koja će pomoći inicijativi da bude konkurentnija na tržištu.

Partneri projekta Generator ZERØ su:

JAVNI SEKTOR

Beogradska otvorena škola doprinosi izgradnji i jačanju kapaciteta javnog sektora u cilju profesionalizacije javne uprave, a posebno u cilju reforme javne uprave i primeni principa transparentnosti, odgovornosti i participacije. Kroz izgradnju kapaciteta korisnika i kroz konsultantske i druge usluge institucijama, Beogradska otvorena škola pruža podršku javnom sektoru neophodnu za njihov institucionalni razvoj i unapređenje rezultata rada i to kroz:

- Ekspertsku podršku - Doprinos jačanju kapaciteta javne uprave i uvesti nove i inovativne mehanizme rada u javnom sektoru.
- Administrativno-tehničku podršku - Doprinos unapređenju rezultata rada kreiranih javnih politika kroz pružanje usluga administrativno-tehničke prirode; i
- Različite obuke.

Specijalizovan program obuke za podršku novopostavljenim liderima u jedinicama lokalnih samouprava – II ciklus

Na poziv Nacionalne akademije za javnu upravu (NAJU), tim Beogradske otvorene škole za unapređivanje zapošljivosti uzeo je učešće u ulozi predavača u okviru II ciklusa obuka *Razvoj omladinske politike na lokalnom nivou*, u okviru specijalizovanog programa obuke za podršku novopostavljenim liderima u jedinicama lokalne samouprave, 11. i 12. januara 2021. godine putem platforme *Webex*.

Gradonačelnici/e i predsednici/e opština koji su po prvi put na ovoj važnoj poziciji, imali su priliku da saznaju na koji način mogu da unaprede omladinsku politiku u svojoj lokalnoj zajednici. Profesionalni tim BOŠ-a održao je predavanje na temu Karijernog vođenja i savetovanja mladih iz ugla unapređivanja njihove zapošljivosti, ali i brojnih benefita kao što su sprečavanje osipanja iz obrazovanja, adaptabilnosti na promene na tržištu rada. Obukama je prisustvovalo 15 funkcionera.

Nakon obuka, preporuke eksperata BOŠ-a koji se tiču razvoja karijernog vođenja i savetovanja u lokalnim samoupravama kao što su: organizovanje obuka za karijerne savetnike, promovisanje KViS usluga na lokalnu, pružanje usluga KViS-a, organizovanje mentorstva i osnaživanje karijernih praktičara, i uspostavljanje saradnje sa obrazovnim sistemom na lokalnu našli u Akcionoj agendi kojom će se funkcioneri rukovoditi u narednom periodu.

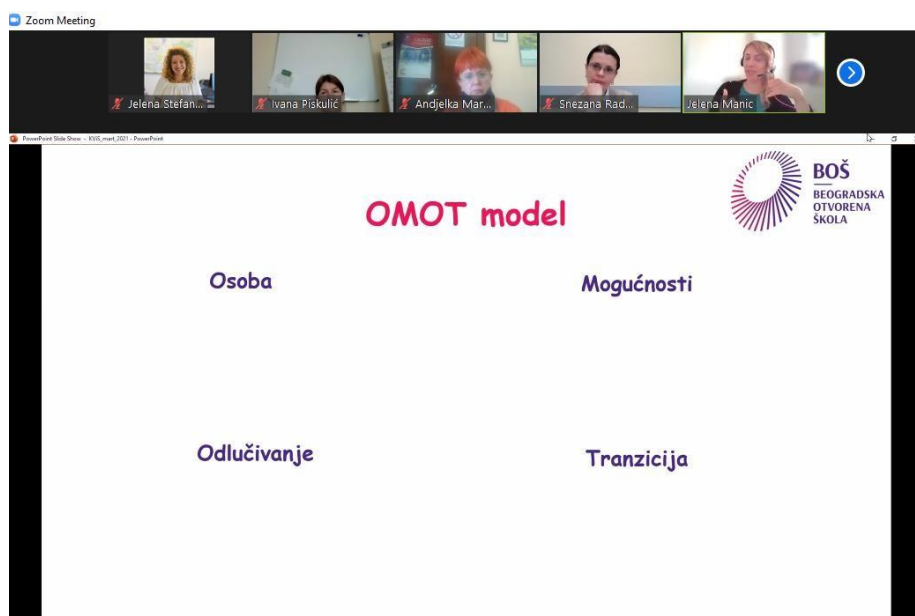
Seminar stručnog usavršavanja *Karijerno vođenje i savetovanja u srednjim školama – osnovna obuka*

Na zahtev Baletske škole iz Novog Sada, profesionalni tim Beogradske otvorene škole za unapređivanje zapošljivosti održao je jednodnevni seminar stručnog usavršavanja *Karijerno vođenje i savetovanja u srednjim školama – osnovna obuka*. Obuka je održana 24. juna u Novom Sadu, za 23 nastavnika i stručnih saradnika a ocenjena je prosečnom ocenom 3,80 (na skali od 1 do 4). Tokom 2021. godine kroz projekte unapređivanja zapošljivosti 14 srednjih škola su dobile mentorsku podršku BOŠ-a za realizaciju aktivnosti karijernog vođenja i savetovanja, a četiri škole su dobile i podršku u vidu novčanih sredstava, jer su nagrađene na Sajmu školskih timova za KViS. Realizacije obuka doprinele su i ostvarenju trećeg strateškog cilja, jer su njome osnaženi kapaciteti uključenih škola.

Obuke o standardima usluga karijernog vođenja i savetovanja

Kao rezultat zagovaračkih inicijativa BOŠ-a u oblasti karijernog vođenja i savetovanja, tema karijernog se našla na agendi Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja za 2020. godinu. Na inicijativu Ministarstva, a uz tehničko- finansijsku podršku projekta projekta *Znanjem do posla* (Education to Employment: E2E), Beogradska otvorena škola je sprovela nekoliko obuka sa ciljem da se svi akteri koji se bave karijernim vođenjem i savetovanjem u okviru različitih sektora i sistema upoznaju sa standardima KViS, i na osnovu toga unaprede svoje usluge i aktivnosti, kako bi pružali i obezbedili što kvalitetnije usluge KViS.

U 2021. godini sproveden su 4 obuke na Zoom platformi. Ove aktivnosti su definisane Nacionalnim akcionim planom zapošljavanja (NAPZ) za 2021. godinu i sprovode se u skladu sa Preporukama za implementaciju Plana primene standarda usluga KViS koji je doneo Savet za Nacionalni okvir kvalifikacija. Učesnici obuka bili su predstavnici filijala Nacionalnih službi za zapošljavanje, agencije za posredovanje u zapošljavanju. Ukupan broj polaznika obuka je 57.

Fotografija sa obuke za karijerne savetnike u NSZ, mart 2021.

VII Sajam karijernog vođenja i savetovanja

Beogradska otvorena škola organizovala je sedmi Sajam školskih timova za karijerno vođenje i savetovanje u utorak, 30. novembra 2021. godine, i ove godine u onlajn formatu putem Zoom platforme. Na ovogodišnjem Sajmu predstavilo se 12 školskih timova za karijerno vođenje i savetovanje, koji su prisutne upoznali sa najvažnijim aktivnostima koje sprovode u svojim školama u cilju unapređivanja veština zapošljivosti svojih učenika. Pored izlagača koji su se takmičili, na Sajmu je prisustvovalo preko 80 virtuelnih posmatrača iz škola, državnih institucija, sveta biznisa, organizacija civilnog društva i drugih zainteresovanih pojedinaca. Ovogodišnji izlagači su se predstavili iz škola u Baču, Knjaževcu, Ruskom Krsturu, Velikoj Plani, Nišu, Beogradu, Kragujevcu, Sečnju, Pančevu i Bajinoj Bašti.

Komisija, koju su činile Jelena Manić Radoičić (ekspertkinja za karijerno vođenje i savetovanje), Ivana Berić (Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja), Emilija Panić (Ministarstvo omladine i sporta), Ivana Vulić Šimšić (Euroguidance centar) i Lidija Matijaš (Privredna komora Srbije), imala je težak zadatak da odabere najbolje timove u četiri različite kategorije.

Nagradu u kategoriji aktivnosti karijernog vođenja i savetovanja u radu sa učenicima iz osetljivih grupa osvojila je Poljoprivredna škola iz Bača. Nagrada u kategoriji digitalnih inovacije u oblasti karijernog vođenja i savetovanja pripala je Osnovnoj i srednjoj školi sa domom učenika „Petro Kumjak“ iz Ruskog Krstura, dok je nagrada u kategoriji saradnje sa poslovnim sektorom pripala Srednjoj stručnoj školi iz Kragujevca.

Poslednja kategorija označavala je posebnu nagradu za školu kod koje se prepoznaje potencijal za razvoj KViS, a koju je osvojila Gimnazija *Josif Pančić* iz Bajine Bašte.

VII Sajam školskih timova za karijerno vođenje i savetovanje realizovao se kroz partnerstvo sa projektom Coca-Cola podrška mladima. Pomenuti projekat je usmeren na razvoj ličnih i profesionalnih veština mladih, a uz saradnju sa Beogradskom otvorenom školom podržava i razvoj usluga karijernog vođenja i savetovanja koje doprinose boljoj zapošljivosti.

BOŠ TIM U 2021. GODINI

1. Vesna Đukić, Generalna direktorka
2. Milorad Bjeletić, Izvršni direktor
3. Davorka Tomanović Baralić, Poslovna sekretarka
4. Vladimir Pavlović, Savetnik za javne politike
5. Vlado Vranešević, IT koordinator
6. Aleksandar Stankić, Programer
7. Nataša Pajović, Finansijska menadžerka
8. Dijana Nedić, Finansijska menadžerka
9. Radinka Janjuš, Računovođa
10. Milica Škiljević, Menadžerka projekata, Civilno društvo
11. Mirjana Jovanović, Programska menadžerka, Energija, klima i životna sredina
12. Aleksandra Đurović, Koordinatorica istraživačkih aktivnosti
13. Ana Vranešević, Web Developer
14. Jovana Božičković, Menadžerka za komunikacije i javno zagovaranje
15. Ognjan Pantić, Menadžer projekata, Energija, klima i životna sredina
16. Ivan Topalović, Menadžer projekata, Unašređivanje zapošljivosti
17. Tamara Arsić, Koordinatorica projekata, Evropske integracije
18. Marina Lukić, Koordinatorica projekata, Unapređivanje zapošljivosti
19. Marija Todorović, Koordinatorica projekata, Civilno društvo
20. Marija Milosavljević, Koordinatorica projekata, Unapređivanje zapošljivosti
21. Milica Radanović, Koordinatorica projekata, Energija, klima i životna sredina
22. Lazar Jovčić, Koordinator projekata, Energija, klima i životna sredina
23. Goran Radlovački, Koordinator projekata, Unapređivanje zapošljivosti
24. Bojana Džulović, Koordinatorica projekata, Evropske integracije
25. Nina Cvetanović, Koordinatorica projekata, Energija, klima i životna sredina
26. Branislav Cvetković, Koordinator projekata, Evropske integracije
27. Aleksandar Gajić, Koordinator, Pravni i opšti poslovi
28. Milena Vujović, Koordinatorica saradnje sa biznis sektorom
29. Jovana Pantović, Koordinatorica projekata, Energija, klima i životna sredina
30. Emilija Dolovački, Koordinatorica projekata, Civilno društvo
31. Jelena Šapić, Koordinatorica obrazovnog programa Studije budućnosti
32. Mina Kuzminac, Koordinatorica obrazovnog programa Studije budućnosti
33. Maja Bursać, Koordinatorica za komunikacije i odnose sa javnošću
34. Emilija Dolovački, Koordinatorica projekata
35. Jelena Miljković, Finansijska koordinatorica
36. Jelena Đurić, Finansijska koordinatorica
37. Miloš Stošić, Mrežni i sistem administrator
38. Ivana Jevtić, grafička dizajnerka
39. Tatjana Avramović, Asistentkinja na projektima, Energija, klima i životna sredina
40. Sanja Ilić, Asistentkinja na projektima, Energija, klima i životna sredina
41. Aleksandra Stojanović, Asistentkinja na projektima, Civilno društvo
42. Tamara Ilinčić, Asistentkinja na projektima, Energija, klima i životna sredina
43. Damir Dizdarević, Asistent na projektima, Energija, klima i životna sredina
44. Miljana Jovanović, Asistentkinja na projektima, Evropske integracije
45. Mirjana Jovanović, Asistentkinja na projektima, Civilno društvo
46. Milica Terzić, Asistentkinja na projektima, Civilno društvo
47. Marko Pajović, Asistent na projektima, Energija, klima i životna sredina
48. Anja Mrkobrada, Asistentkinja – pripravnica, Evropske integracije
49. Jelena Dadić, Asistentkinja na projektima, Omladinska politika
50. Sara Stoparić, Asistentkinja – pripravnica, Komunikacije i javno zagovaranje
51. Milica Matanović, Asistentkinja na obrazovnom programu Studije budućnosti
52. Dragana Ćosović, Demonstratorica na obrazovnom programu Studije budućnosti
53. Esmeralda Lukić, Kućepaziteljka

GRADOVI I OPŠTINE U KOJIMA SU SPROVOĐENE AKTIVNOSTI BOŠ-A U 2021. GODINI

